

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG D.D. 2 APRIL 2024

Vergaderzaal 1

1. Training commissievoorzitters door Peter van der Geer

Voorzitter: -

Raadsgriffier: Mevrouw Wepster, mevrouw Van Poppel

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Boom-Vos (VVD)

Mevr. Van Engelen (GroenLinks)

Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)

Dhr. Den Heijer (VVD)

Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)

Dhr. Klerk (CDA)

Mevr. Koene (Gewoon Dordt)

Mevr. Pichel (FvD)

Dhr. Safranti (DENK)

Dhr. Van der Spoel (Fractie van der Spoel)

Dhr. Struijk (CU/SGP)

Mevr. Van Vugt-Roose (CDA)

Portefeuillehouders: -

Overige aanwezigen: dhr. Van der Geer

Mevrouw Wepster: Beste voorzitters, welkom bij de jaarlijkse voorzitterstraining. Naast ons Peter. Denise en Peter hebben samen voorbereid, met onder andere uw input, waar we het vandaag over gaan hebben. Peter, fijn dat je er bent. Wees welkom in ons midden. En fijn als je ons mee wilt nemen in hetgeen jullie met de input van de voorzitters hebben voorbereid. Ga je gang.

De heer Van der Geer: Dit plaatje is natuurlijk al een beetje niet passend bij jullie, want hebben jullie een hamer als je de... Nee. Helaas. Dat hoor ik wel. Een tik op de vingers van de griffie. Hoe hou je die raadsleden in bedwang? Dat is de vraag. Voor burgemeesters geef ik al jaren training. De kracht van de voorzittershamer. Ik vind het eigenlijk een hele foute titel. Ik vind dat jullie ook een stapje verder zijn. Je moet het niet hebben van de kracht van de voorzittershamer. Je moet het hebben van het heel soepel met gezag misschien wel en slim sturen. Wat we gaan doen vandaag is het volgende. Ik begrijp dat er om half zes een paar mensen vertrekken richting de Agendacommissie. Maar we staan heel kort stil bij beeldvorming. Dat is toch wel eigenlijk de fase waar de minste schade kan worden aangericht, zou ik zeggen. De oordeelsvorming is toch wel de crux voor een hoop mensen. Is ook het leukste. Gaat er debat ontstaan tussen die fracties?

Daar streeft elke gemeente naar in Nederland, ook jullie. Jullie zijn een stapje verder dan anderen, maar je bent er nog niet, want de vraag wordt hier nog steeds gesteld. Er is nog werk aan de winkel. De doorgeleiding naar de raad en wat verder ter tafel komt. Daar hebben we nog twee dingetjes. En misschien hebben jullie ook zaken, omdat één keer per jaar dan zien we elkaar of twee keer per jaar met wat coaching en zo'n training. Wel de moeite waard om even te kijken, wat zou er nog meer kunnen? Daar gaan we. Laat ik beginnen met een compliment. Ik heb velen van jullie gezien. Een aantal mensen die hier niet staan, die heb ik eigenlijk niet echt geobserveerd en daardoor sorry Wouter, je staat er niet bij. John, ik had gezegd, vrolijke noot. Je mag jezelf erbij denken. Je staat er niet bij, maar ik heb je wel gezien, bedacht ik mij later. Opgeteld zijn jullie natuurlijk de perfecte voorzitter. De één is heel rustig. De ander denkt mee. Sommigen zijn heel informeel. Stellen mensen op hun gemak. Dat is heel fijn. En koester dat vooral met elkaar. Geven jullie elkaar ook weleens feedback zo in de wandelgangen? Dat je zegt, dat heb je goed gedaan. Dat vond ik leuk. Maar je zit ook bij elkaar. Koester dat. Jullie mogen niet ontevreden zijn. En ik denk dat jullie zelf ook zeggen, we zijn toch wel wat gegroeid. Als ik kijk naar het begin, zijn we nu toch na twee jaar een stapje verder. Ik hoor weleens mensen die zeggen, ik maak wat weinig vliegreun. Heb je even een foto gemaakt? Precies. Sommige mensen zeggen wel, ik zou eigenlijk wat meer vliegreun moeten maken. Er zitten voordelen en nadelen aan een grote pool van voorzitters. Dat is vast iets voor de overweging ook voor een volgende periode. Maar neem dat mee. Aan de slag. Beeldvorming. Het pièce de résistance, om het maar eens mooi te zeggen, is dat beeldvorming bedoeld is om informatie op te halen en niet stiekem al de zendtijd voor politieke partijen te beginnen. Maar dat gebeurt wel. Dat gebeurt zeker. En de vraag is, wat doe je als voorzitter? Hier staan eigenlijk twee grote categorieën. De ene is terstond. Voordat u verder gaat, we hebben afgesproken dat de beeldvorming is bedoeld voor, lees maar. Heeft u nog technische vragen? Anders ga ik naar de volgende. Of zou dan echt hier de hel uitbreken, als je dat zo doet? Ligt er een beetje aan bij wie. Het voordeel is wel van terstond ingrijpen dat ook anderen niet denken, wat hij mag of zij mag, mag ik ook. Dat is een reden om het terstond te doen.

De heer Struijk: Vorige week overkwam het mij ook eventjes. En ik zei, dit was de reclame. Dan gaan we nu verder.

De heer Van der Geer: Kleine klinkslag. Precies. En een goede verstaander heeft aan een half woord genoeg. Het gebeurde niet meer? Nee. Maar het is wel een kwestie van vrij vroeg in de vergadering dat al direct zeggen. Kan soms zo dat je zegt, ik wacht wel eventjes. Kan zelf zijn dat je zegt, ik ga niet de persoon corrigeren, want hij of zij weet heel goed wat hij doet. Ik zeg gewoon, portefeuillehouder, u kunt zich beperken tot het antwoord op de technische vraag. Indirect is het dan duidelijk. De rest was eigenlijk zonde van onze tijd. Zijn er nog alle dingen die misgaan in de beeldvorming? Want het hoofdstuk hier waar we het met name over gaan hebben, is de oordeelsvorming. Nee. Mooi. Dan was dit een hele korte. Klik. Een tip heb ik nog wel bij deze. En dat is dat ik sommigen van jullie hoor zeggen, en nu is het woord aan mijnheer Groenewege. Waar is hij van eigenlijk? De meeste mensen weten dat misschien, maar het is wel de bedoeling dat je natuurlijk ook aangeeft waar iemand van is. Want er zijn allemaal volksvertegenwoordigers. Die zitten namens een bepaalde groep.

Vandaar dat je het best altijd beide kunt noemen. Ik zie twee mensen die hun hand opsteken. Pieter was eerst.

De heer Groenewege: Ik doe dit altijd bij de oordeelsvormende vergadering, maar bij beeldvormende vergadering vind ik het niet zoveel toevoegen, omdat je dan juist aanmoedigt dat mensen politiek gaan bedrijven.

De heer Van der Geer: Herken je dat? Omdat je zegt, beeldvorming dat is collectief zoveel mogelijk informatie ophalen. Dan zit je eigenlijk niet zozeer als fractie, maar als één nieuwsgierig orgaan die met elkaar proberen het maximale boven tafel te halen. Leen.

De heer Struijk: Ik las het ook bij de feedback die jij bij mij gaf. Toen heb ik er lang over nagedacht. De eerstvolgende keer heb ik het heel braaf gedaan. En toen ging ik nog eens een keer nadenken. Toen dacht ik, maar wacht even, ze komen allemaal in beeld met hun bordje. Wat voegt het toe? Het eerste rondje doe ik het soms nog wel. En daarna denk ik, jongens, degene die het weten willen, die weten het wel. En je kan het altijd zien. En sommige raadsleden maken toch wel reclame voor hun partij. En dat mag natuurlijk altijd. Het standpunt van de puntje, puntje.

De heer Van der Geer: Ik hoor jullie zeggen, dat doe ik weloverwogen wel of niet. Dat is belangrijk, denk ik. Er zijn mensen die zeggen, natuurlijk valt alles te lezen, maar mensen lezen niet, zij lezen heel slecht of anderszins. Maar iemand die nieuwsgierig is, die hoef je niet toe te lichten wie er spreekt. Dat snap ik ook. Bij de oordeelsvorming is het standaard. Misschien dat jullie bij de beeldvorming zeggen, we gaan de soep niet zo heten eten als hij wordt opgediend. We gaan naar de volgende. De essentie van oordeelsvorming. Dit is een vraag aan jullie. Zijn er raadsleden die zeggen, de essentie van oordeelsvorming is het college op de gril leggen? Nee, maar die zitten daar. Maar ik vroeg niet naar je eigen mening. Ik vroeg, zijn de raadsleden die denken, het college testen. Zag ik Ruby of Yara? Dan gaat het de goede kant op, zou je kunnen zeggen. Dan snappen fracties dat als je het college gaat testen dat het eigenlijk heel weinig oplevert, behalve misschien de antwoorden die ook al in het raadsvoorstel staan. Dan de volgende. Is de essentie van oordeelsvorming het college wat meegeven? Zijn er fracties die zo denken? Rolin? Sterker nog, ik hoor dat ook heel vaak. Ik wil toch het college nog wat meegeven, zeggen ze dan letterlijk. Met andere woorden, de rest van wat daar zit is niet zo interessant. U krijgt van mij even iets op een presenteerblaadje. Dat is het mooiste. Ik wil niks met die andere fracties te maken hebben. Dat is een lastig volk. Grijp je weleens in als iemand zegt, ik wil het college wat meegeven, als voorzitter? Dat je zegt, dat is leuk, maar in het kader van wat we hier aan het doen zijn, wat wilt u wat we elkaar meegeven? Want mogelijk hebt u nog wat medestanders. Toch wel? Gewoon wat mededelingen zou doen? Ja. Maar wat is de waarde daarvan of het draagvlak daarachter? Hebben jullie weleens meegemaakt, als iemand vraagt om een toezegging, dat dan een andere fractie zegt, voordat u iets gaat toezeggen, mijnheer de portefeuillehouder, wil ik eigenlijk eerst dat die fractie die om een toezegging vraagt mij overtuigt dat dit een goede toezegging zou zijn. Dat is natuurlijk wel eigenlijk het... Precies. Bijvoorbeeld. En u moet niet het college overtuigen. U moet mij overtuigen dat er iets moet gebeuren of veranderen. Toch? Dat is de essentie van...

Ophalen in de zin van, vergeet u straks niet bij de uitvoering om ook nog even dit en dat mee te nemen? Het college zou moeten zeggen, daar heb ik ambtenaren voor. Die hebben daar al prima rekening mee gehouden. Want de raad is niet de reserveambtenaar, toch? Op de stoel gaan zitten van de uitvoering. Dat is wat er vaak gebeurt. We moeten wat meegeven. Dat ze zeggen, we hebben als raad heel goed meegedacht met het college deze periode. We hebben een belangrijke bijdrage geleverd. Ik snap dat het de minst schadelijke is van wat hier staat, het college wat meegeven. Je kan altijd wat meegeven. Maar de vraag is wel, als dat een beetje toeneemt, of je als fracties niet vindt dat je daarmee dan vooral weer naar elkaar zit te luisteren en je je misschien wat minder echt bij je rol houdt, namelijk gewoon invloed uitoefenen op een verbetering van het raadsvoorstel. Zendtijd voor mijn politieke partij. Een-op-een. Zeker. En ik ken wel wethouders, maar misschien zijn ze niet in Dordrecht, die zeggen, ik stel er eer in dat ik deze vier jaar geen enkele toezegging doe. Want ik geloof in mijn voorstellen. En als ze iets willen, dan moeten ze maar een amendement ervan maken. Zet ze maar aan het werk, die raad. Ze hebben wel een rol als college. Maar ik snap best dat er af en toe een toezegging wordt gedaan om een hoop werk te voorkomen en ellende misschien. Maar laat het niet de standaardprocedure worden. Zendtijd voor politieke partijen. In de zin van, ik wil gewoon mijn verhaal kwijt en niet geïnteresseerd in interactie met elkaar, dat is natuurlijk het punt waar jullie mee zitten. Dat je zegt, wanneer krijg je onderling debat? Jullie hebben een heel mooi instrument daarvoor. Daar kom ik zo op. Maar dat werkt nog niet zo uit als je zou willen. Net was het een vraagteken en dit is een uitroepteken. Stel je voor dat je als voorzitter zou zeggen aan het begin van de oordeelsvorming, is er nog een fractie die het raadsvoorstel wil verbeteren en andere fracties daarvan denkt te kunnen overtuigen? Met andere woorden, u weet waarom u hier gekomen bent en anders zijn we inderdaad snel... Maar is de consequentie van die politieke vraag geweest dat een fractie zegt, ja hoor, wij hebben iets. Dankzij de politieke vraag, want daar moeten we natuurlijk naartoe. Wat denkt Ruby, als je dit ziet? Maar het is een beetje als uitgangspunt. In principe, want je moet mensen toch de gelegenheid geven om te zeggen wat ze willen zeggen? Maar is het in principe of uit principe? Dat is een beetje... Maar we zitten al in de oordeelsvorming. Dat je nog wat dingen wil weten, dat is... Politieke vraag. Precies, daar wil je naartoe? Ja. Dan zeg je, dan is het goed genoeg om niet zelf met een voorstel te komen? Mag in de beeldvorming de wethouder niks zeggen, alleen de ambtenaar? Ja. Strikt genomen wil je aan het eind van de beeldvorming een goed beeld hebben, waar zit voor ons de politieke ruimte om nog iets te vinden als raad of moeten wij gewoon tekenen bij het kruisje? Je kunt zelf hartstochtelijk op zoek gaan naar een gaatje ergens in het voorstel. Maar het kan ook zijn dat je in de beeldvorming een idee krijgt van, hier blijkbaar zijn wij als raad aan zet. Hier kunnen wij nog iets betekenen. Dat is wel mooi als dat uit de beeldvorming komt. We gaan straks even met het voorbeeld van de markt aan de slag, volgens mij. Vijf politieke vragen vanavond. Zijn dat vragen die... Precies. Toch drie vanavond. Precies. Hoe organiseer je dat? Maar het is wel de moeite waard om dit eens te proberen. Het is soms een beetje schrikken van, inderdaad, waarom zit je hier eigenlijk? Omdat je nog anderen over de streep wil trekken. Dat staat er. En als dat er een beetje in komt, dan gaan mensen zich wat meer voorbereiden. Niet zo van, ik wil een paar dingen vertellen en ik zal eens kijken hoever dat gaat, hoever we daarmee komen.

Nee, ik heb een politieke inzet en ik wil eigenlijk kijken of ik anderen daarachter kan krijgen. Dat is wel interessant om zo dadelijk even op in te gaan. Want ik merk bij die politieke vragen, dat is lang niet altijd duidelijk soms wie wat wil of wat er precies de bedoeling is. Exact. En de ene voorzitter denkt een beetje mee. Dat heb ik bij Leen gezien. En de andere zegt, dat zijn ze dan. Ik hoor je eigenlijk zeggen, zijn dat dan echt de goede, scherp geformuleerde vragen die wij kunnen gebruiken in de voorbereiding? Het antwoord is? Niet. We gaan er zo mee komen. Waarvan dan? Een doorvraag. Het zou wel helpen als u ook andere fracties een beetje misschien een idee geeft wat u zou willen, want dan kunnen ze zich daar ook op voorbereiden. Heeft u betere kans op medestanders. Maar je wil het wel hebben over het budget of hebben over een termijn of over... De crux van politiek vragen komen we ze op, want die moeten inderdaad een discussie opleveren. Of het als een vraag begint of als een discussiepunt, daar kun je een beetje in variëren misschien. Maar in de cultuur zit hier wel de politieke vraag. Dat krijgen we er vast niet zomaar uit. Daar gaan we gewoon mee verder. Maar eerst nog even dit. Oordeelsvorming is, wat vinden we samen? Het is niet zendtijd voor politieke partijen. Ik vind iets en jij vindt ook iets. Leuk, dan staan we naast elkaar. Nee, vinden we samen iets. Ik hoop dat je eigenlijk in de voorbereiding, kun je soms ook wel noemen als voorzitter, zegt, u heeft zich allemaal voorbereid op deze commissie met een voorlopig standpunt. U weet ook, het is niet definitief vanavond. Maar ik ga ervan uit dat u denkt, er valt nog wat te winnen voor ons. We kunnen nog invloed uitoefenen. Dat is het leuke van de commissie. Het is van ons. Wij proberen ergens te komen. U heeft politieke vragen gekregen. En het zou natuurlijk mooi zijn als ik van elk van u ook een antwoord daarop hoor. En dat is niet zomaar. Dat doet u om te kijken of er mensen zijn die hetzelfde vinden als u. Medestanders vinden is het doel. En beëindigen elke politieke vraag heel simpel met de uitnodiging aan jullie, wil je komen met een motie of amendement? Ja, dan gaat het door als besprekingsstuk naar de raad. En anders moeten we constateren dat het een interessante politieke vraag was, maar die heeft niet opgeleverd eigenlijk wat we ervan hadden gehoopt. Merken jullie aan fracties dat ze in de oordeelsvorming ook inderdaad zo'n beetje strategisch erin zitten? Zeg, we laten het nog een beetje afhangen van de uitkomst van de discussie die wij hebben. Of Karin, ik zie je al nee schudden. Je zegt, nee, de pap is al gestort. Is dat wat je denkt?

Mevrouw Boom-Vos: Nee, iedereen houdt zich vooral aan de politieke vragen. En ik vind toch dat dat meer de zendtijd is.

De heer Van der Geer: Dat is al heel wat.

Mevrouw Boom-Vos: En er wordt niet gezocht naar onderlinge overeenkomst of dat we het ermee eens zijn. Of we dan een motie of amendement...

De heer Van der Geer: Maar tegen wie praten ze dan eigenlijk?

Mevrouw Boom-Vos: Tegen de kijker thuis.

De heer Van der Geer: Maar zit er ongeveer zo in. En waarom zouden mensen zich niet zo erg op elkaar richten? Dat kan.

Ik zeg helemaal niet dat het verkeerd is om in de aanloop al een beetje te proberen zo, zijn er meer mensen die denken zoals wij, meer fracties denken zoals wij. Alleen het is

wel publieke besluitvorming. Maar dat is al heel goed, want dan hebben we wat blokken. We hebben een blok voorstanders. We hebben een blok liever helemaal niet. En een blok twijfelaars. Is het zo dat jullie als voorzitters dat gebruiken als handvat? Dan kun je ook zeggen, we hebben hier een politieke vraag. Ik wil even de vingers zien. Wie zeggen, daar voel ik wel wat voor? Daar hebben wij een duidelijk voorstel bij? Mooi. Wie zegt, liever niet? Mooi. En zijn er mensen die nog twijfelen? Want dan wordt het ook interessant voor de kijker trouwens. Die zegt, wacht even, ze zijn er nog niet uit. Ik ben benieuwd waar dit gaat eindigen. Komen we zo dadelijk op terug. Want dan zeg je eigenlijk, je moet die raadsleden een beetje helpen om kleur te bekennen aan het begin van zo'n discussie over een politieke vraag. Maar niet zo van, wie wil er? Prima, ben jij als eerste. Komen alle politieke vragen. Dan de volgende. Zijn eigenlijk een beetje algemene beschouwingen dan. Dat zie ik wel een beetje gebeuren. Probeer dan nog maar eens een keertje in te haken op elkaar. We gaan er straks mee stoeien voor vanavond, om te kijken wat er mogelijk is. Is nu alweer minder. Men zegt vaak, bij onderwerpen die heel beladen zijn, die heel veel oproepen, wil je ook die raad gebruiken om daar nog over te verantwoorden. Dan kan elke fractie wel wat zeggen. Niet dat ze denken, we kunnen de zaak nog kantelen. Maar dit is zo belangrijk voor de inwoners dat we willen ook hier dat debat voeren. Maar is meer een verantwoordingsdebat dan een debat waar je nog eventjes gaat wijzigen. Jazeker. Zeker. Fijn dat je dat bevestigt, John. Bij deze. Is daarmee ook antwoord op jouw vraag? Ja. Politieke vraag. Ik weet niet of elke fractie nu denkt, een politieke vraag dat lokt politieke discussie uit. Want dat is eigenlijk wat erachter zit. Het is politiek. Politiek betekent medestanders vinden. Ik zeg het niet, omdat ik het heel belangrijk vind. Ik zeg het, omdat ik hoop dat anderen dat ook gaan vinden. Dat is het idee. Jullie willen geen algemene beschouwing. Een politieke vraag moet allereerst eventjes inzoomen op een bepaald aspect van het voorstel. En dan hoop je dat mensen in de voorbereidingen daar die kapstok gebruiken en in de discussie natuurlijk ook. Toch even nieuwsgierig. We zitten allemaal ook in fracties hier. Is het zo dat jullie zeggen, jongens, mooi, we gaan de oordeelsvorming voorbereiden, dat de politieke vragen echt als kapstok worden gebruikt? Of is het niet moeilijk om daarvan af te wijken eigenlijk? Ik heb nog eens naar het voorstel gekeken. Wij vinden eigenlijk... Hoe gaat dat? Rolin zegt, ze zijn niet zo leidinggevend misschien als... Of niet zo leidend. Fractievoorzitter. En is het zo dat je zegt, een geslaagde bespreking van een politieke vraag in onze fractie levert eigenlijk op een concreet voorstel waar we andere fracties van kunnen overtuigen? Want dan gaan we namelijk een hele interessante parallel zien. Staat ook bij punt twee natuurlijk. Dat je zegt, zoals je in de raadsvergadering moties hebt, zo heb je politieke vragen in de oordeelsvorming. En die horen ergens thuis. Die komen bij een fractie vandaan of fracties. Kunnen ook samen. Moties kun je ook samen indienen. Politieke vragen ook. Of de standpunten daarover. Op die manier wordt het niet zo moeilijk te begrijpen voor fracties om te zeggen, je moet wel inzet hebben. En een inzet die ook tot iets kan leiden. Uiteindelijk tot een motie. Maar dit is de fase ervoor. Een politieke vraag is een mooie parallel eigenlijk met de raad. Zien jullie dat zo? Een politieke vraag is iets heel abstracts, iets vaags. Zoals je uiteindelijk moties behandelt in de raad, behandel je politieke vragen in de commissie of in de oordeelsvorming. Dat is een beetje waar ik nu op hint. Pieter.

De heer Groenewege: Voor ons hangt het een beetje af van het onderwerp of we ons echt op al die politieke vragen richten. Soms is er één die we heel belangrijk vinden, waar dan is de meerderheid van de aandacht naar gaat. Maar ik zie het wel een beetje

steeds meer ook als taak van mezelf en ons als voorzitter om die commissie te belonen als ze zich richten op die politieke vragen en af te kappen dat ze dat niet doen, zodat het bij iedere fractie toch wel ook in de cultuur landt van, we hebben nou eenmaal als groep afgesproken, dit is waar we over gaan praten. Dan moeten we ook daarover praten.

De heer Van der Geer: Maar je zegt heel mooi, als er een lawine aan moties is je niet op elke motie gaat reageren, doe je dat ook niet bij alle politieke vragen. Je bent heel selectief. Maar dat is een mooi instrument voor jullie als voorzitter straks. Welke fracties wil het woord voeren over deze politieke vraag? En dan kun je ook daar beginnen. Want dan staat er ook bij de behandeling, je begint bij de leveranciers van een politieke vraag. Is logisch toch? Maar zie ik niet altijd gebeuren. We hebben hier allemaal fracties die het wel doen, zoals het zou moeten. Ik heb ze nog niet allemaal gehoord. Je moet ze allemaal eerst voorzitter maken om te snappen hoe het werkt. We zijn eruit. Maar Wouter, jij zegt niet voor niks, ik ga over mijn eigen woorden. Die vrijheidsdrang, het recht om te zeggen wat je wil. Als je dat zegt, dat helpt ook niet. Maar als je tegen zo iemand zegt, uiteraard heeft u recht tot spreken waar u het over wenst, maar we zijn vooral benieuwd, en het is vandaag de oordeelsvorming, waar zou u anderen van willen overtuigen? Heeft u een specifiek punt wat u wil inbrengen? Ik ga even goed opletten. Gaat uw gang. Maar als na afloop van de vergadering je naar zo iemand toestapt en zegt, ik heb je gevraagd in de vergadering, waar wil je anderen van overtuigen, maar er kwam eigenlijk... Is dat niet jammer? Hoe leg je dat uit aan je achterban? Maar als voorzitter zeg je, wil ik dat één-tweetje ook niet aangaan. Maar dat is dan een beetje voorspelbaar. Maar geef niet te snel op. Het kan ook zijn dat andere fracties zeggen, andere voorzitters in die vergadering, dat is wel leuk, maar voordat u verder gaat, waar wilt u eigenlijk ons van overtuigen? Want met plezier ga ik naar u luisteren, maar ik wil wel weten met welk doel. Hou je elkaar ook scherp of kijk je allemaal naar de voorzitter, voorzitter, succes met deze algemene beschouwing. Daarom. Maar leeft dat besef een beetje dat je in de oordeelsvorming in elkaars tijd zit en dat je die tijd wel graag goed gebruikt. Precies. Je hoeft het niet uit te horen? En zeker interrupties die te maken hebben van, laten we zo snel mogelijk bij de kern van de discussie komen. De kern van uw bijdrage. Ze hebben daar twee mensen die de ruimte willen hebben. Moet je de ruimte geven? Dan kun je niks meer doen. Ze zijn er nog. Ik zag hier een hand. Luister even naar Karin, want die heeft ook een mooie bijdrage. Altijd ja zeggen. Wat enorm helpt, is bij de opening van de vergadering. En helpt natuurlijk ook als je zegt, dames en heren, welkom bij de oordeelsvorming. U weet allemaal waar het over gaat. Wie mag ik als eerste het woord geven? Dan zet je de sluis open voor willekeurig wat iemand maar wil zeggen. Als je zegt, we hebben vandaag de oordeelsvorming. Belangrijke fase in de besluitvorming, want het draait vandaag alleen nog om de politieke vragen. Die vragen die het verschil kunnen maken of het voorstel als hamerstuk doorgaat of toch nog een verbetering oplevert dankzij de discussie. Als je het zo brengt, dat is waar ook zeg, dan ga ik een beetje hier algemeen...

Niet meteen, maar na verloop van tijd, als voorzitters vrij gedisciplineerd het doel van de vergadering aangeven, expliciet, en de één doet het explicieter dan de ander hier, maar heb je natuurlijk meer grip op gedrag ten langten leste. Maar als jullie daar eensgezind over zijn, dan helpt dat natuurlijk al. En een beetje die toon ook aanslaan. Daar ben je nu aan toe. Dat is heel goed. Dag Irene. Je zegt, je moet eigenlijk helemaal niet aanwezig zijn. Is dat wat je zegt? Nee. Snap iemand die zegt, ik ben heel blij met het college als

adviseur in de oordeelsvorming? Dat ligt aan het voorstel? Ze hebben een goed raadsvoorstel. Precies. Niet realistisch. Maar heel veel collegeleden willen daar graag een beetje de advocaat van het raadsvoorstel zijn. Maar dat hoeft niet. De advocaat van de raadsvoorstel zit ook onder jullie. De rol van adviseur is alleen maar bedoeld om inderdaad ellende te voorkomen. Onhaalbare, onbetaalbare, andere... Natuurlijk kan de raad het advies naast zich neerleggen. Ik geef alleen maar advies. Maar dat is de reden dat je het college het woord geeft. Hoop colleges vinden dit een bevrijding. Want die zeggen, ik zit hier niet om de vragen te beantwoorden van de raad. Ik zit hier om alleen maar... Jullie sturen toch? Vind je dat de voorzitters het college korter moeten houden? Is dat wat je zegt? Dat is een heel academisch antwoord. Het is wel een beetje de trend hoor. Die zeggen, we moeten niet van die collegeleden hebben die de hele tijd volpraten. Gaat ten koste van onze tijd. Het enige wat je mag doen, is toch als je vindt dat er iets gebeurt waarvan je denkt, is het wel een goed idee, ja of nee, dat je daar even een advies weggeeft. Maar je krijgt niet collegezendtijd als zodanig. Het college beperkt zich ook alleen tot de politieke vraag. Maar ik zag Rolin nu wel een beetje meedoen. Want wat vond jij hiervan? Is het dan zo dat als je die politieke vragen behandelt in de eerste termijn, dat je eigenlijk vooral als voorzitter de voorstellen die eruit voortkomen, de concrete ideeën, dat je die voorlegt aan het college? Heeft u op die concrete ideeën, die de raad nu naar voren brengt, die de fracties naar voren... Heeft u daar nog een advies? En dat is heel simpel. Het is of oordeel raad... Daar gaat u over. Prima. Voer de discussie maar. Of zou ik niet over hebben, want daar gaat de provincie over. Tot misschien inderdaad een toezegging. Dat kan natuurlijk ook. Dat zijn er drie smaken. De geruststellende wethouder. Fijn dat er nog een college is die het wel snapt. Precies. Dat maak je ook mee. De situaties kunnen inderdaad een beetje uiteenlopen. Dat samenvatten van de voorzitter is soms een toer als de fracties ook een beetje vaag zijn. Ik zeg weleens, het wordt makkelijker samenvatten als je na een betoog, wat een beetje alle kant op gaat, heeft u nog een concreet voorstel? Nee? Dan laten we het hier even bij en gaan we naar de volgende. Dat je alleen maar de concrete voorstellen uit de eerste termijn haalt. Want je zit er niet om chocola te maken van iets wat er niet op lijkt toch? Doorgeleiding naar de raad. Politieke vraag is een motie of amendement geworden. Daar hebben we het over gehad. Of dat een motie of amendement wordt tussen de oordeelsvorming en de raadsvergadering of al in de oordeelsvorming, dat kan natuurlijk verschillen. En nu heb je vijf politieke vragen. Dit is even het voorbeeld naar aanleiding van de markt, waarvan vanavond nog drie vragen. Dat is een interessante puzzel. Wat ik eigenlijk jullie wil vragen is, hoe... En daar moeten we eventjes kort over nadenken. Misschien dat jullie even als groepje daar. Jullie zitten zo mooi in een halve cirkel. Misschien jullie met zijn vieren en jullie met zijn vieren. Even drie groepjes. Hoe kun je dit liefst eigenlijk in één oordeelsvormende vergadering, zal vaker misschien voorkomen dat drie, vier, vijf politieke vragen, hoe kun je dat eigenlijk adequaat behandelen?

Alle smaken van, ieder praat over alle politieke vragen. Nee, we moeten bundelen. Nee, we moeten... Denk eens even na twee, drie minuutjes, wat zou jullie suggestie zijn om dit vanaf nu, als we er toch wat meer discipline in gaan brengen in de politieke vragen, goed bij de kop te pakken? Dat men zegt, dat was een goede oordeelsvormende vergadering. Gaat uw gang. De microfoon gaat weer aan. Dan zouden ze hier een beetje mee kunnen gaan spelen natuurlijk ook. Meer politieke vragen. Maar hoe doe je dat eigenlijk? Laat ik eens met de deugd in het midden beginnen. Wat is jullie voorstel? Dat je zegt, zo zou je dat eens kunnen doen? Bepaalde tijd voor... Spannende vraag is

natuurlijk dan, maar ik wil ook nog wat zeggen. Maar de vraag is wat ik hier stel, hoe geef je aan dat het tijdsbestek wat je hebt dat je dat het beste met elkaar kunt vullen? Want als mensen van alles willen zeggen en we halen het gewoon niet. Sorry, voorzitter. Of aan bepaalde mensen? Je wil eigenlijk een inschatting van hoeveel discussie iets oplevert. Dan kun je je tijd ook bepalen. Heb je een idee van... Precies. Je bent op zoek naar een eigenaar van een idee, van een verbetervoorstel. Laat ik het zo maar even noemen. Want iemand denkt, het is leuk zoals het er staat, maar ik heb eigenlijk een beter idee. Dat is toch het leuke waarom je in de politiek zit. Je hebt betere ideeën dan het college ooit kan bedenken. Ga ik even vanuit. Eigenaren heb je ook nodig. Tijdsbestek, bundel, inschatting. In aanvulling daarop, waar zijn jullie nog op gekomen? Irene. We doen allemaal zo ons zegje. Dan zeg je eigenlijk, de voorzitter zegt, laten we eerst maar eens even een rondje maken voor wat er zo opkomt bij het discussiepunt. En dan gaat daarna het college. Dan moet je wel een beetje helpen om ergens op te reageren. En hoe organiseer je dan de discussie in tweede termijn? Zeker. Eerste termijn is gewoon een rondje over alles.

De heer Struijk: Even voor mijn beeld, want volgens mij gaat er nu iets fout. Het is niet een rondje de eerste keer. We gaan toch gelijk met elkaar in debat tegenwoordig.

De heer Van der Geer: Dat heb ik ook begrepen, maar ik hoor hier een ander voorstel.

De heer Struijk: Ik hoorde dat niet hoor.

De heer Van der Geer: Wat zeg je? U kan ook al direct als de eerste spreker is en dan vind ik het totaal met jou eens.... Ik ga Rolin interrumpen. Precies. Interruptie, mevrouw de voorzitter. Het is wel leuk dat de fractie van de VVD zo moeiteloos over punt één heen loopt, maar daar neem ik geen genoegen mee. Hoe gaat u het probleem oplossen? Zus en zo. Ik ga hem dwingen erover te praten. Sterker nog, met zijn allen moeten we hier in beeld krijgen wat wij vinden. Wij zijn de samenleving. Ik vind het een schande dat de VVD hier zegt, dat zal ons wat... Maar je ziet, daarnaast zit dat wel. Dat we vinden dat het wel hoort. De VVD ontloopt zijn verantwoordelijkheid. Ik snap hem. Maar wat er gebeurt, is... Want jullie suggestie is, eerste termijn, zeg gewoon waar je iets van vindt. Als andere partijen vragen hebben, mogen ze vragen stellen. Krijg je dan een goed debat over... Moet je even geduld oefenen. Maar jullie zeggen, wat was het voordeel hiervan als je zegt van, we doen elke... Precies. Maar het debat bestaat bij de gratie van partijen die interrumpen of niet, toch? Ja. In het verkeersprogramma staat iets heel anders, bij wijze van spreken. Maar dan ben je heel gelukkig als je de eerste bent. Dat is altijd zo. Dan wordt eigenlijk, de volgorde van de sprekers bepaalt een beetje hoe het gaat. Je mag over alle politieke vragen en interrumpen maar.

Dat is het debat. Dat gaat ook heel lang duren. Tweede termijn komt er niet meer toch? Tweede termijn komt er niet zo snel meer dan. Prima. Helder. Zeker. Daar hebben we het over gehad hoor. Moties en amendementen. Jullie suggestie? Karin, luister. Die heb je onthouden. In de oordeelsvorming. Begin van de vergadering. Dan zeg je eigenlijk, die verplaatsing en die levende dieren zijn hele concrete vragen die ja, nee. En die wat opener vragen, daar moeten we echt over praten. Ik heb nog één dimensie ook gehoord, namelijk de mensen die zeggen, vraagteken. Als je zegt, we zijn er nog niet over uit, we zien wel voordelen, we zien ook nadelen. We doen graag mee in de discussie. Het is niet zo, ik twijfel en ik zeg niks. Je bent ook aanspreekbaar. Waarom twijfelt u? Voor ons is

een belangrijke vraag het evenwicht tussen zus en zo. Wat moet je dan doen? Moet je dit doen of dat doen? Dat zijn die voorlopig standpunten. Dan ben je ook onderhandelbaar eigenlijk. Dan zeg je, ik wil wel. Precies. Maar ik merk dat jullie zeggen, die politieke vragen zijn een stuk makkelijker te beantwoorden als eigenlijk de vraag al bijna het voorstel bevat waar je het over moet hebben. Een verplaatsing bijvoorbeeld of levende dieren. En meer open politieke vragen, dat roept een beetje over, waar gaan ze mee komen? Wat gaan ze voorstellen? Is een belangrijk advies misschien wel voor het creëren ook van politieke vragen. Maar nou zeggen jullie, die eerste twee moet je toch eigenlijk in algemene zin behandelen. Laat mensen maar gewoon een bijdrage leveren. Of kun je daar ook vragen als voorzitter, welke fracties hebben concrete voorstellen als het gaat om de aanwezigheidsplicht? Dat kan ook. Wat ik een beetje hier uithaal is, je kunt zeggen, tijdsbestek ga je zelf inschatten. Maar als je dit doet, kun je eigenlijk beginnen met pijlen, ook een inschatting maken op basis van het aantal partij dat met een voorstel komt. Is dat al eens uitgeprobeerd? Heb je dat gedaan de vorige keer of niet?

De heer Groenewege: Bij die eerste twee lagen er al amendementen.

De heer Van der Geer: Dat helpt.

De heer Groenewege: Toen had ik het idee, laten we die gewoon apart behandelen en dan het amendement. En dan hebben we die politieke vragen al afgetikt. Bij de laatste drie dacht ik, ik kan wel voorstellen om ze ook alle drie apart te behandelen, maar dan krijg ik misschien heel veel tegenwind, omdat dat vrij controversieel is. Ik dacht, laten we die dan gewoon groeperen. Maar ik denk, de volgende keer zou ik ze apart doen. Want ik vond het eigenlijk heel prettig werken bij die eerste twee, dat apart die politieke vragen behandeld werden en heel erg gefocust de discussie, heel duidelijk voors en tegens en niet een soort verwarring met nog een ander issue ertussendoor en zo.

De heer Van der Geer: Mensen moeten ook een beetje bij de hand genomen worden. Het is ook prettig voor de buitenwereld dat je zegt, hier gaat de discussie over, dit kan ik volgen.

De heer Groenewege: Juist. Maar wat je wel moet proberen te voorkomen, is dat tien partijen hetzelfde zeggen. En dat is dan de uitdaging. Bijvoorbeeld bij die verplaatsing van de markt. Daar was maar één partij tegen. Moeten we dan dertien partijen het woord geven om te betogen dat ze voor de verplaatsing van de markt zijn? Is dat dan een zinvolle besteding van onze tijd? Dat is dan een beetje de afweging.

De heer Van der Geer: Dat is een vraag aan je collega's hier?

De heer Groenewege: Ja.

De heer Van der Geer: Als je een hele strenge voorzitter bent, dan kun je zeggen, ik zie één fractie op basis van de peiling die zegt, wij zijn toch echt tegen. Dit moet anders. Dan geef ik u één kans om te kijken of u anderen kunt overtuigen. Blijkt dat het niet zo is, dan moeten we helaas constateren dat dit punt het niet gaat halen. Voor de bühne? Maar die vrijheid hebt u. Zeker. Alleen ook in de raad zal niemand reageren. Maar dat is precies die zelfcontrole die ik jullie toewens. Als iemand niet in staat is geweest in de

oordeelsvorming allen te overtuigen, ga je hem niet alsnog een kans bieden in de raad. Dan zwijg je ook. Wacht even. Die persoon mag het wel doen, maar er ontstaat geen discussie. Dat is wat ik bedoel. Dan laat je je heel makkelijk verleiden als andere fracties. Wacht, morgen gaat de krant schrijven dat de hele raad is tegen iets en er wordt gewoon weer niet geluisterd. Moet je ballen hebben of gewoon een heel goed verhaal ook in de krant krijgen waarom die andere keuze toch veel beter is. Maar dat komt in ieder geval onderaan het lijstje, zou je zeggen, want blijkbaar vinden mensen andere politieke vragen belangrijker. Zo werkt het ook een beetje. Maar fracties hebben er wel belang bij om elkaar op te zoeken. Tenzij fracties snappen van, ik moet met iets concreets komen. Het enige wat ik wil bereiken in de oordeelsvorming is, voel ik dat meer fracties hierin meegaan? Ik hoef niet het amendement te schrijven of de motie uit te schrijven. Hoeft allemaal niet in de oordeelsvorming. Ik heb een gevoel voor een aantal medestanders. Ik kan verder. En tussen oordeelsvorming en raad zorg ik dat we met een interessant voorstel komen. Maar wat haal je hieruit voor de toekomstige behandeling van politieke vragen? Is het element van de peiling waarvan je zegt, inventariseer eens, want politiek betekent een inschatting maken van potentiële medestanders, ja of nee, met wie je in discussie moet. In plaats van, we moeten eerst zestien fracties aanhoren voordat ik weet hoe de kaarten ongeveer liggen. Korte eerste termijn. Precies. Maar nog steeds kun je nu aan de hand van een concrete politieke vraag even snel handen vragen, om de volgorde te bepalen ervan. Prima. Maar dat zijn dan mensen die daar een idee bij hebben en dan kan de rest. Je hebt eigenaren nodig om het gesprek te kunnen leiden. Je zit hier niet voor, iedereen praat over alles. Dat wordt heel ingewikkeld de discussie leiden. Je moet met blokken werken. Precies. Wat natuurlijk wel geldt, zien de fracties het eigen belang om zo snel mogelijk concreet te worden en ook een beetje dingen van tevoren in te steken en de samenwerking te zoeken. Als ieder voor zich bezig is, dan wordt het ook erg ingewikkeld. Ook die cultuur. Maar daar komen we straks nog wel even op. Maar dan nog werkt het. Heel goed. Nu zeg je, we hebben misschien iets ontdekt wat we kunnen doen bij meerdere politieke vragen. Dat moet wel eigenlijk direct van een soort checklist worden voorzien voor de voorbereiding van de fracties, we gaan het zo doen. De vraag is even, in welke fase weet je hoe je dit gaat aanpakken? En als dan de fracties meekrijgen, zo gaan we het doen, dat kan... Er zit een duidelijk verschil in kwaliteit. Drie en vijf zijn heel erg... Hoe stimuleert de voorzitter dan het debat? Volgens mij ook bij de opening. Mijn verzoek is, wees heel duidelijk wie u waarvan wil overtuigen. En dat is natuurlijk die interactie ook bevorderen tussen fracties.

Ik weet niet hoe vaak jullie zien dat een fractie iets zegt en dan ook de bal nadrukkelijk neerlegt bij deze of gene in plaats van, ik gooi het wel in de groep en ik merk wel wie er opduikt. Terwijl als je zegt, ik heb gewoon belang dat bepaalde fracties hierin meegaan, kun ze je natuurlijk ook de post adresseren, zeg ik altijd. Precies. Noem een naam en mensen gaan reageren. Maar je kunt ook als voorzitter dat een beetje stimuleren. Dat is eigenlijk wat hier staat. Omdat een hoop mensen zijn al blij als ze hun ei kwijt kunnen, maar ze moeten snappen dat politiek betekent dat ik anderen over de streep trek. Help ze maar een beetje. Heeft iemand een vaag verhaal, kan nog steeds gebeuren, zou u als voorzitter aan het eind van het betoog kunnen zeggen, dank u wel. Heldere bijdrage. Kunt u misschien nog even samenvatten, wat stelt u voor? Dat gaat misschien straks onderdeel uitmaken van de discussie. Een karikatuur. En toch als je dat vier jaar doet, dit soort vragen stellen, dan gaan mensen het snappen op een gegeven moment. Wacht even, straks gaat de voorzitter mij vragen et cetera. Iets simpeler is al, waarover wilt u

discussie? Dat is wat minder concreet, wat is uw voorstel? Kan ook helpen. Iemand zegt wel iets heel concreets, maar het is zeer onduidelijk van wie die eigenlijk een reactie wil. Zou je het ook durven vragen als voorzitter? Pieter zegt, dat ga ik niet vragen. Van wie wilt u een reactie? Mensen mogen het zelf invullen toch? Dat is een beetje door de vorm dat je aan de termijnen vastzit. Als je interrumpeert is het helderder van die de reactie... Maar ik bedoel de spreker. De spreker is klaar of zit in zijn betoog en die legt de bal neer bij andere fracties. En als hij dat niet gedaan heeft, kun je aan het eind vragen, ik heb u niet specifieke fracties horen adresseren. Maar we zitten hier op het randje. Het liefst niemand of het liefst iedereen. Daarom is de volgende vraag natuurlijk, die zou je ook kunnen stellen, wie is het er niet mee eens? Wie is de volgende spreker? Laat ik nu het woord geven aan een fractie die het hier niet mee eens is. Dat is leuk voor de kijker. Gelukkig, politiek. Zijn er fracties die nog iets hebben toe te voegen? Eigenlijk niet, want ik vind het ook. Scheelt ook zo'n vraag. Maar dan geef ik u op een briefje dat er fracties zijn die zeggen, dat is leuk dat u dat vraagt, maar ik wel eigenlijk nog iets anders zeggen. Dan komen ze met een voorbereid betoog. Precies. Groepsdruk. En ik hoop ook een flinke dosis overtuigingskracht van de fracties die wel iets willen, want dat is makkelijker voor jullie om op te sturen natuurlijk. En het eind van elke discussie is eigenlijk, gaat u een amendement of motie indienen? Je hoeft niet een discussie uit den treure te voeren. Dan hoor ik een beetje, voor sommige dingen geldt dan heel lang, jongens, de enige vraag is, overweegt u met anderen om... Het gaat om draagvlakontwikkeling in de oordeelsvorming om iets in te dienen. Want dan hoeven we ook niet verder te discussiëren. En dat kunnen ook tegengestelde moties en amendementen zijn. Geeft niks. Het is ook een beetje efficiëntie toevoegen. Dat is dan de achterliggende gedachte. Een soort machinerie wordt het dan. Je moet ook gewoon kunnen praten over dingen. In de raad snap ik dat, maar zeker in termen van verantwoordeten. Waarom in de commissie dat daar een beetje terughoudend zou zijn, is dat je zegt, we hebben zoveel dingen waar we moeten kijken of we daar nog een advies geven aan de raad. We hoeven niet uitgebreid te gaan praten, want het gaat ten koste van de kwaliteit van ons advies. Maar als je ruim wil praten, dat kan in de raad. Maar als de agenda vol is... Dat ben ik met je eens. Precies. Mag het college hier raadsvoorstellen veranderen tussen de oordeelsvorming en de raadsvergadering? Nee toch? Nee, dat niet. Dat wel. Het is wat. Dan zegt de raad steeds, op jullie advies zitten we niet te wachten.

We gaan over onze eigen missie. Maar wat nog zou kunnen, is dat je zegt, dan is het een hamerstuk, tenzij u er nog een bespreekstuk van maakt. Dat is waar je eindigt. Je moet met iets komen. Ik doe dit naast mijn werk. Het moet leuk zijn om naar te kijken. Het moet interessant zijn. Je moet ook weten waarom mensen iets vinden. En dan is de commissie misschien een interessantere plek dan de raad dan. Als het gaat om invloed, heb je die commissie heel hard nodig. Dat je alleen bij grote onderwerpen nog een keertje een verantwoordingsdebat in de raad ook doet, dat kan een weloverwogen besluit zijn. Ik snap wat je zegt. We moeten geen robots maken van raadsleden die gewoon aftikken en koppen tellen en klaar. Maar waar we het nu de hele tijd over hebben is, kunnen wij een interessante discussie krijgen in de commissie? En dat vraagt tijd. En het liefst niet aan de hand van te veel politieke vragen. Maar wel allemaal graag open kaart. Dan zou eigenlijk als tegemoet wil komen aan jou wensen zeg je, hoe voorkomen we het risico dat we in de commissie eigenlijk alleen maar even zakelijk dingen aftikken? Niet te veel politieke vragen en fracties die zich goed voorbereiden op

kleur bekennen en ook een interessante gedachtewisseling, waar ze wel iets proberen uit te halen. Want we zijn ook weer geen praatgroep natuurlijk. Dat is het andere uiterste. Geen ruimte zonder discipline. Als partijen, volgens mij zit daar wel een sleutel hoor, zich gelijkaardig voorbereiden. Dat iedereen zegt, de kapstok voor onze voorbereiding in de fractie is zus en zus en zo. Daar houden we ons allemaal aan. Heb je natuurlijk veel sneller onderlinge interactie, denk ik. Ik denk dat daar nog een groot geheim zit. Als het de zegt, ik bereid een referaat voor en de ander zegt, ik doe even puntig iets. Het gaat over heel veel verschillende dingen. Dat gaat eigenlijk niet werken. Daar zit denk ik een sleutel. Maar het is eigen belang van de fracties. Zit je er alleen maar om je ei te dumpen of wil je ook dingen voor elkaar krijgen? Maar voor de rest vind ik het een bijna filosofische vraag die je stelt. Hoe vind je het juiste evenwicht? Dat is ook een beetje... Volgens mij, de portee van vandaag is een beetje, hoe kunnen wij stimuleren dat die interactie toeneemt? En daar hebben we politieke vragen voor. Daar hebben we de voorzitter voor die dit soort vragen kan stellen. En dat is al een hele boterham. Maar ik neem hem mee. Extra tips. De volgorde bij de opening heb ik gemerkt dat dat nogal verschillend is. De één zegt, we doe even het voorstelrondje en dan kijk je en zegt, we gaat daarover hebben. En hoe gaat dat? En een ander heeft, hier gaan we het over hebben en dan gaan we eerst voorstellen. En ik heb geloof ik bij Kitty, die hier niet is, gezegd, zeg even kort welkom. Hier gaat het over doen. We doen even een kort voorstelrondje. En dat je daarna, omdat mensen zich moeten gedragen naar wat de bedoeling is, dan het onderwerp toelichten met hoe je de behandeling ook wil. Met één of twee politieke vragen, et cetera. Dat is eigenlijk wat ik jullie aanraad. Er zijn genoeg commissies in den lande waar ze helemaal geen voorstelronde doen, maar zover zijn jullie nog niet. Want wat draagt het bij aan de discussie? Administratie. Maar moet het dan verbaal gebeuren? Notulen. Maar als ik iemand zie, en een griffie heeft een goed paar ogen, dan kunnen ze ook zeggen, die is er. En de langzaamste manier die we nu hebben gevonden, is dat iedereen even... Is er een snellere manier denkbaar? Dat is al één. Eén persoon doet het in plaats van dat iedereen iets moet zeggen. Daar valt al winst te boeken. Stat het college in de rol van adviseur van het raadsdebat in plaats van advocaat van het raadsvoorstel. Daar hebben we het al over gehad. Ik heb tegenwoordig vaak weleens colleges onder handen en die vinden dat eigenlijk wel prettig dat ze een beetje... Het voelt ook wel chique, denk ik. Adviesrol.

Ik hoor jou duidelijk zeggen, er zit een hele politieke kant aan. Maar er zit ook een hele beperkende kant aan vanuit jullie perspectief. U kunt het over alle dingen hebben, maar ik wil alleen maar advies over die voorstellen of ideeën die wij samen hebben. Daar zit je niet op te wachten. Precies. Goed zo. De Agendacommissie gaat zo starten.

De heer Groenewege: Ik heb daar wel een vraag over. Over die wethouder als adviseur. Ik merk toch vaak dat de wethouder nog niet helemaal gewend is aan het zich beperken tot de politieke vragen. En inderdaad toch een heel betoog afsteekt over een verdediging van het raadsvoorstel. Wat is een nette manier om dat af te kappen en de wethouder zover te krijgen dat hij zich op die politieke vraag gaat richten of op vragen uit de commissie?

De heer Van der Geer: Hebben we allemaal het stuk heel goed gelezen. En is de raad inmiddels zover dat ze zeggen, de discussie gaat wat ons betreft nog over die en die zaken. Is goed dat u er bent. Kunt u op die zaken ons nog even wat wijsheid meegeven

of wij er verstandig gaan doen daar een discussie over te voeren of eventueel moties en amendementen indienen. Dat is de vraag die we aan u hebben. Je moet hem complimenteren voor zijn voorstel. Aangeven dat de raad blijkbaar ook dat heel goed heeft gelezen, maar dat de vraag nog een paar wensen heeft. En op die wensen zijn we nog even nieuwsgierig wat u daarvan vindt. Ik denk, dat is toch kort waar het om gaat. En als je dan zegt, op die drie punten graag. Wat je weleens hoort is, dank u wel, dit was de eerste termijn. Het woord is aan het college. Dan de poort gaat open of de kraan of hoe je het allemaal noemen wil. Heel gericht het woord geven. Waarover willen wij graag uw advies? Gebeurt ook nog weleens. Mag ik even voordat we beginnen nog een kleine toelichting geven? Precies. En niemand heeft zich daarop kunnen voorbereiden. De bedoeling is blijkbaar dat je dan spontaan gaat reageren als fractie. Dat is allemaal niet de bedoeling. Precies. Maar dan heb je dat hele spel achter de schermen van, het moet mee, want zus en zo. Maar het principe zou moeten zijn, u wilt als raad dat de raad goed zijn werk doet. Dan moeten we het kunnen voorbereiden. Alles wat daarmee strijdt, gaan we niet belonen. Zeker. De eerste die je terugfluit is de griffie. Maar dan zetten ze toch door. Dat kan ook. Het is ook een beetje een, hoe heet dat, zo'n proces wat dan langzaam meer gaat gebeuren. En op een gegeven moment wordt het vanzelfsprekend dat de wethouder als eerste spreekt. Er zijn raden waar dat gebeurt. Maar prijs je gelukkig dat het niet zo is. Doorgeleiding naar de raad. Dit zijn de slotvragen die jullie stellen aan het eind van de oordeelsvorming, als het goed is. Is het onderwerp rijp voor besluitvorming? Ja? Zegt u het maar. En dan kan het zijn dat het toch niet een motie of amendement is, maar nog steeds een politieke vraag. Maar dan gaat hij toch wel leiden tot voorstellen waarschijnlijk in de raad. Dat mag. We overwegen een motie. Je wil het liefst een vrij gedecideerde uitspraak in de oordeelsvorming. Wij komen met een motie. Zakendoen. Dan moet je bijna zeggen, shit, het is me niet gelukt als voorzitter om een discussie te voeren waarin zij al op een meerderheid hebben kunnen rekenen. Want dat is natuurlijk het liefst wat je ziet in de oordeelsvorming. Gelukkig. Een paar kleine dingetjes nog. Technische vragen in de oordeelsvorming. Schijnt weleens te gebeuren. En de vraag is of je preventief bij je opening, als je voorvoelt dat het mijn onderwerp gaat gebeuren, daar al iets over zegt.

Want dan kun je namelijk iets makkelijker ingrijpen. Wat ook helpt, is dat het college niet in de verleiding komt om die technische vragen te beantwoorden, maar ze schriftelijk afdoet. Doen zo'n beetje. En het is leuk dat de voorzitter wel of niet ingrijpt, maar je hebt het liefst dat andere fracties zeggen, wacht even, voordat u een vraag gaat stellen in de kostbare discussietijd die wij hier hebben, ik heb eigenlijk een vraag aan u. Wat vindt u van ons idee om... Dan probeer je echt iemand op andere gedachten te brengen. Maar dat ligt natuurlijk voor een deel bij de fracties. Zijn er mensen die zeggen, ik heb daar toch nog steeds moeite mee, met iemand die altijd maar weer met technische vragen komt, zonder namen te noemen? Die komt ook nog. Woordvoerderschap. Afspraak is één woordvoerder per fractie. Dat is heel fijn. Mogen andere fractieleden wel verdiepende vragen stellen? Wel in de beeldvorming. Ik kijk even naar Denise. Kwam deze vraag voort uit de beeldvorming, oordeelsvorming of alle twee misschien? Op die manier. Dat hoort bij de voorbereiding. En het is ook voor de duidelijkheid naar buiten. Want, wacht even, die fractie gaat ineens met twee mensen... Snap je, dat wekt ook een beetje verwarring. Zit je wat compacter ook. Is ook fijn. Zit je naast elkaar. Dat is nog een stapje verder.

De heer Struijk: Op dit moment is de regel dat het gewoon wel mag. En dan vind ik dat je als voorzitter wel zo moet zijn dat je eerst van elke fractie er één vragen moet laten stellen en als er dan nog tijd over is, dan mag die tweede of die derde of die vierde nog wat doen. Maar ik zou er een voorstander van zijn als we het helemaal afschaffen en gewoon je één per fractie. Maar op dit moment mag het. En dat kan je niet hier ter plekke in een cursus gaan veranderen.

Mevrouw Wepster: Dit is al vanaf het begin van deze collegeperiode mag...

De heer Struijk: Ik denk sinds het BOB-model. Sinds ik hier zit, mocht het altijd, ook met insprekers bijvoorbeeld. En dat was zelfs, dat kan ik me nu ook nog wel herinneren, in de commissie fysiek indertijd. Toen zat ik samen met Ingrid daar. En dan wist ik, als er insprekers zijn, dan mocht ik ook wat zeggen. Maakte ik niet zoveel gebruik van.

Mevrouw Boom-Vos: Maar met het BOB-model is beeldvormend meerdere sprekers toegestaan.

De heer Van der Geer: En waarvan akte. Eventuele veranderingen gaan langs een ander proces. Maar volgens mij leidt het nog niet echt tot misstanden, want dat is ook altijd wel een belangrijke graadmeter voor voorzitters. Loop iets uit de hand. Dat valt mee. Consultaties.

De heer Safranti: Sorry, k wil toch wel...

De heer Van der Geer: Mehmet.

De heer Safranti: Ik hoor nu meerdere, maar ik had begrepen altijd twee.

Mevrouw Wepster: Volgens mij is daar geen aantal aangehangen.

De heer Van der Geer: Wat verwarring. Wordt naar gekeken wat daar precies... Wellicht staat er ergens iets over. Zou kunnen. Goed zo. We hebben het BOB-model, maar we hebben ook nog consultaties. En consultaties is vaak op initiatief van het college, maar nog steeds geldt, het zijn jullie vergaderingen. Ik zou wel zeggen, het is een vergadering onder voorzitterschap ook van de raad. Er ligt alleen nog geen raadsvoorstel. Want dat is nou net de bedoeling dat het college daar wat input voor krijgt. Jullie gaan kaders meegeven. Kan een reuze interessante discussie worden. Eén garantie hebben jullie als raadsleden, als fracties, wat we daar zeggen, daar zijn we niet aan gebonden in een consultatie, want we gaan pas met standpunten komen als het raadsvoorstel daar ligt. Voorlopig standpunten uiteindelijk natuurlijk en de raad dat besluit. Zijn hier misverstanden over? Moet hier iets verbeterd worden? Want ik kreeg wel mee dat dat iets is wat besproken zou moeten worden. Als je zegt, wij willen een voorstel met twee alternatieven. En dan zeggen we, prima. Nou komt het college met twee alternatieven. Het is toch niet helemaal wat we hadden gedacht, eerlijk gezegd. Zou kunnen. Ook niet. Het is in die zin heel vrijblijvend. Maar er kan wel een zekere overtuigingskracht natuurlijk uitgaan van de raad.

Mevrouw Boom-Vos: Wat is de toegevoegde waarde dan?

De heer Van der Geer: Van consultaties?

Mevrouw Boom-Vos: Je bent als raad niet gebonden en als college hoef je er ook niks mee te doen. Het is alleen te informeren inderdaad.

De heer Van der Geer: Het is ook niet zo dat hier een stelletje incompetente mensen zitten. Er worden hele verstandige uitspraken soms gedaan.

Mevrouw Boom-Vos: Maar als je als college je er niet aan hoeft te houden of niet mee hoeft te nemen, je kan alsnog doorgaan.

De heer Van der Geer: Maar dan hebben ze wel iets te uit te leggen. Rolin. De raad kan heel goed zonder een collegelid erbij richting geven. Dat zou kunnen. Maar als de commissie zegt, wij vinden het prima zonder het collegelid, dan gaan ze gewoon door. Dat kan ik me voorstellen. Dat was misschien niet optimaal. Misschien is dat wel een hele goede topambtenaar. Zou kunnen. We kunnen ook luisteren. Laatste vraag. Wat wilt u verder, naar huis? Precies. Daarom. Is niet erg als we iets eerder klaar zijn. Dit is onderdeel van een jaarlijks treffen. Maar het kan ook zijn dat jullie zeggen, als voorzitters zijn wij prima gevoed, maar we vinden het toch wel leuk en belangrijk ook dat die fracties wat dingen gaan meekrijgen, want daar zijn we erg onafhankelijk bijvoorbeeld. Wat zijn zaken waarvan je zegt, dat is heel belangrijk voor de raadsleden, de fracties? Misschien ook wel zaken waarvan jezelf zegt, mooi, we zijn nu weer een stapje verder, maar dit is wel iets waar we ook nog aandacht aan moeten besteden. Ik ga ze eventjes langs. Jacques, even die hoek daar. Waar denken jullie aan? Fie snapt de signalen en die helpt. Het is toch wat. Ze weten precies... Maar daar maak ik me bij dit gezelschap geen zorgen over. Prima. Andere mensen die... Mehmet misschien of Irene?

Zeker, een simulatie waar je gewoon heel strak of niet of minder strak, maar heel stelselmatig misschien wel die politieke vragen behandelt, om eens te kijken wat het oplevert, hoe dat voelt. Is een interessante. Zeker. Heel snel. Goed zo. Heb je nog goede herinneringen aan. Prima. Van jullie kant, zijn daar nog wensen, vragen? Onderling. Heb je nog een voorzittersapp of is dat... Maar volgens mij gaat het hier niemand moeilijk over doen, wat je nu zegt. Maar we hebben het daar even over gehad. Toen was je misschien net even weg. Precies. En volgens mij valt er wel iets te winnen in de opening ook bij jullie. Als je inderdaad jezelf neerzet als iemand die een soort beurtgever is. Ik ben technisch voorzitter. Niet zo belangrijk verder. Nee, we hebben hier een doel met de vergadering. En ik weet dat u allemaal zich goed heeft voorbereid. Maar ik reken ook eigenlijk op een goed debat, gezien de politieke vraag. We gaan er wat moois van maken. Dat ze er zin in krijgen als de voorzitter heeft geopend. Is belangrijk. Andere punten nog? Rolin? Nee. Albert? Dit is de laatste vraag. Pieter.

De heer Groenewege: De discipline bij fracties is al een klein beetje genoemd. Maar ook de discipline om van tevoren al na te denken over, als ik een onderwerp ter tafel wil hebben, dan moet ik een politieke vraag aanleveren, want anders hebben we het er gewoon niet over. En die discipline zit er nog niet in. Maar vind ik toch wel belangrijk.

De heer Van der Geer: Ik kom net uit Noordwijk ook. Daar hebben ze dan placemats neergelegd voor de raadsleden. Dat is waar. Zo moeten we dat doen. Ieder zijn eigen manier. Maar discipline bij fracties, niet omdat discipline zo leuk is, maar wel omdat het

wat oplevert. Die neem ik wel even mee. De raadssimulatie om eens te ervaren. En de onderlinge feedback was een mooi punt. Voorzitters stimuleren. Soms zie je dat voorzitterspools, ook als dat koppels bestaan of twee of drie misschien wel, wat je wil, dat je zegt, wij zorgen dat wij elkaar feedback geven. Dan blijft het ook overzichtelijk. Dat niet één iemand iedereen feedback geeft. Mooi. Als je maar als voorzitter... Als de politieke vraag er niet is, is een discussiepunt een mooie tussenhalte. Eindig dan wel met, en ik verwacht dat u zo dadelijk ook met concrete voorstellen komt bij dit discussiepunt, want we zijn geen filosofisch gezelschap om te discussiëren. Politiek. U wil iets van anderen. Was dit een nuttige middag, slot van de middag? Dan wens ik jullie zo dadelijk eet smakelijk. Het was een genoeg jullie weer te zien. We gaan elkaar nog een keer zien. Was Denise er niet meer bij? Dank jullie wel. En succes vanavond. Ik ben heel benieuwd.

2. Vragenhalfuur

Voorzitter: De heer Schalken-den Hartog
Raadsgriffier: Mevrouw Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Gorter (Op Ons Eiland)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Uysal (GroenLinks)

Portefeuillehouders: burgemeester Kolff, wethouder T. de Jonge, wethouder R. van der Linden

De voorzitter: Beste mensen, het is zeven uur. Ik wil graag starten. Welkom allemaal hier aanwezig en mensen die digitaal meekijken of luisteren. Welkom bij het vragenhalfuurtje van dinsdagavond 2 april. We hebben drie vragen. En ik ga gelijk naar de eerste vraag. En dat is een vraag van Op Ons Eiland. En die gaat over de verkeerssituatie bij de Krommedijk. Mijnheer Gorter kan hem kort toelichten. Tegenover me. Gaat uw gang.

De heer Gorter: Dank u wel, voorzitter. Al geruime tijd is de Krommedijk vanaf de Toulonselaan richting de spoorwegovergang Krommedijk-Transvaalstraat eenrichtingsverkeer. Dit leidt regelmatig tot verkeersopstoppingen in dat gebied. Er wordt op dit kruispunt, voor zover ik na kan gaan, geen werkzaamheden uitgevoerd. Waarom is de inrichting van deze weg gewijzigd? Is deze aanpassing tijdelijk? Wanneer wordt de weg weer in de originele staat teruggebracht? En de laatste vraag, hoe legt het college het naar weggebruikers uit dat er door de herinrichting verkeersopstoppingen ontstaan zonder dat er werkzaamheden plaatsvinden.

De voorzitter: Dank u wel voor de korte toelichting. Ik ga naar de heer Van der Linden voor de antwoorden.

De heer Van der Linden: Dank u wel, voorzitter. De eerste vraag was, waarom is de inrichting van de weg gewijzigd? Die is niet gewijzigd. Op de Krommedijk zijn geen werkzaamheden. En er staat op dit moment ook niks concreets gepland. Er vindt een

rioleringsproject plaats op het Oranjepark. Deze is daarmee afgesloten. En om het verkeer bij te sturen is er een omleiding over de Krommedijk ingesteld. En daarom is het noodzakelijk om hier nu eenrichtingsverkeer van te maken. We hebben even bekeken hoe dat loopt. Vorige week of twee weken teruggaf een aantal bewoners aan, daar weten we niks van. Een deel, dat weet de voorzitter trouwens ook toevallig, van de mensen heeft toen alsnog een brief gekregen. Andere mensen waren wel goed geïnformeerd. Hoe leggen we dit uit? Er is geen sprake van een herinrichting. En tijdens de spits is het drukker in de stad dan normaal gesproken, maar van verkeersopstoppingen die langer duren dan wat je normaal mag verwachten, is ons niks bekend. Tot zover even. U kijkt heel verbaasd. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Kort en krachtig antwoord van de wethouder. En volgens mij broedt de heer Gorter op nog een vervolgvraag.

De heer Gorter: Ik kijk wel vaker verbaasd. Maar daar gaat het even niet om. U heeft nog geen antwoord gegeven de vraag wanneer deze aanpassingen dan weer in de originele staat worden teruggebracht.

De heer Van der Linden: De oorspronkelijke planning van dit rioolproject was 19 april. En omdat die vraag vanmiddag binnenkwam heb ik even gecheckt. Het zou kunnen dat het een weekje langer duurt. Dan wordt het 26 april. Maar dan moet het weer voorbij zijn.

De voorzitter: Ik stel voor dat we het hierbij laten, want dit is ook wel een redelijk technische vraag. Dank u wel. We gaan naar de tweede vraag. En die gaat over de openingstijden van de milieustraat. En die komt van de VVD. En de heer Kuhlmann kan de vraag kort toelichten. Mijnheer Kuhlmann, gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Wie afgelopen maandag, gisteren, Tweede Paasdag, na het opruimen van het huis of na een mooi klusproject zijn spullen of klusafval heel milieubewust wilde inleveren bij de milieustraat aan de Baanhoekweg, die zou daar voor een dichte poort staan. En de motivatie van onze inwoners om hun afval in meer dan twintig verschillende categorieën te komen scheiden in de milieustraat, is natuurlijk het grootst wanneer je dat meteen kan doen. En als je net hebt opgeruimd of net een klusproject hebt afgerond, dan wil je niet daarna nog eens dagenlang tegen het afval aankijken. Het is daarom klantvriendelijk, milieuvriendelijk en niet meer van deze tijd om de milieustraat uitgerekend te sluiten op dagen als Tweede Paasdag, Hemelvaartsdag en Tweede Pinksterdag, wanneer er juist heel veel mensen aan het opruimen zijn of klussen, veel meer dan op een normale doordeweekse dag. Beetje alsof de oliebollenkraam in december gesloten is. Niet heel logisch. En daarom de volgende vragen. Vindt de wethouder het een goed idee dat de milieustraat gesloten is op dagen waar veel mensen aan het opruimen en klussen zijn, zoals tweede Paasdag, Hemelvaartsdag en Tweede Pinksterdag? Want afvaldumpers moeten we bestraffen, maar goed gedrag moeten we toch faciliteren. En als tweede vraag, hoe kan het dat de milieustraat anno 2024 nog zulke gedateerde openingstijden heeft, terwijl twee jaar geleden een raadsmeerderheid vroeg om mogelijkheden voor optimalisatie van de openingstijden van de milieustraat te onderzoeken.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij een vraag voor wethouder De Jonge. U hoeft niet te antwoorden op de oliebollenkraam.

Mevrouw De Jonge: Gelukkig, want dat zit inderdaad niet in mijn portefeuille. Dank voor deze vragen. Het is altijd mooi om te zien dat mensen gaan opruimen als ze een extra vrije dag hebben. Dat kunnen we ook alleen maar stimuleren natuurlijk dat er weer eens goed gekeken wordt naar, welke spullen heb je echt nodig en waar kun je afstand van doen? En net als dat u misschien ook gisteren een vrije dag heeft, geldt dit ook voor de medewerkers van HVC. Het personeelsbeleid van HVC is er ook op gericht dat zij hun medewerkers een dag vrij geven op de bekende feestdagen. Dan is er geen bezetting. Je zou kunnen zeggen, er zijn misschien mensen die wel zouden willen werken. En zou je dat kunnen vragen. Maar zoals u zelf ook al aangeeft, met twintig fracties betekent dit dat er echt een heel groot team aanwezig zou moeten zijn. Het is specialistisch werk. En dat vraagt op dit moment om een oplossing die niet zo eenvoudig met het huidige personeel op te vangen is. Wil niet zeggen dat wij geen oog hebben voor uw vraag. Want ook wij vinden het belangrijk dat er een goede service is voor mensen die inderdaad naar het afvalbrengstation willen. Want hoe meer we kunnen inzamelen, hoe meer we als grondstoffen kunnen hergebruiken en daarmee ook weer een bijdrage leveren aan een gezonde leefomgeving. Wat er wel al is gebeurd, is dat de openingstijden zijn al verlengd.

Tegenwoordig kan iedereen op maandag tot en met zaterdag tot kwart over zes er terecht, zodat de mensen na werktijd ook nog een ritje kunnen doen, mochten ze wat verzameld hebben. En er wordt ook gekeken, kunnen we voor een bepaalde hoeveelheid fracties, die mensen zelf goed kunnen scheiden, die ook direct uit de tuin komen bijvoorbeeld of een keer echt restafval, kunnen we kijken of daar misschien met onbemande inzameling aan de gang gaat. Daar kijken we bijvoorbeeld ook naar Hendrik-Ido-Ambacht. Daar hebben ze dit opgezet. En daar leren ze nu, hoe werkt dat? Gaat het dan goed? Gooien mensen het in de goede bakken. Kun je dat zonder eigenlijk mensen die helpen, die aanwijzingen geven, kun je dat introduceren? Dat zou natuurlijk ook een oplossing kunnen zijn om rekening te houden met het personeelsbeleid. Dat je toch kunt zeggen, mensen kunnen er wel terecht. We hebben echt wel het gesprek erover. Samen met collega Merx die daar duidelijk ook wel een rol in heeft, hebben we ook aangegeven dat er rond de bekende dagen, waarop we zien dat er heel veel wordt opgeruimd, dat er wel extra faciliteiten komen. Maar het is wel nu binnen de randvoorwaarden die we hebben bij HVC.

De voorzitter: Dank u wel voor het antwoord. Mijnheer Kuhlmann, nog niet helemaal tevreden?

De heer Kuhlmann: Nee, tenminste op goede stappen. Maar ik zou toch de wethouder willen vragen om nog iets verder te kijken. Want er zijn natuurlijk meer mensen die ook op Tweede Paasdag of op andere feestdagen aan het werk zijn. Dat is niet zo heel gek. Kijk maar als je naar de IKEA gaat of ergens anders. En ook mensen die met belastinggeld betaald worden. Sterker nog, voor HVC zelf, zoals de wethouder al zei, geldt natuurlijk al dat die mensen op hun zaterdag werken, waarop ook niet iedereen werkt. En misschien ook rondom die kwart over zes, zijn natuurlijk veel mensen die dan nog onderweg zijn naar huis toe of andere verplichtingen hebben. Op zichzelf de wens om toch te kijken naar wat bredere openingstijden, die blijft staan. En ik hoop dat de wethouder, samen met natuurlijk het college, daarnaar wil kijken.

De voorzitter: Misschien nog een korte reactie door mevrouw De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Ik neem deze weer mee in het volgende bestuurlijk overleg wat we hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de derde vraag. En die komt van GroenLinks en gaat over de opvang van derdelanders. Mijnheer Uysal, u heeft uw vragen vanochtend ingestuurd. Kunt u ze ook nog kort toelichten?

De heer Uysal: Zeker, voorzitter. Voorzitter, vandaag is de gevreesde 2 april. De dag dat zogenoemde derdelanders uit Oekraïne Nederland moeten verlaten. We hebben het hier over mensen die uit Oekraïne zijn gevlucht voor oorlog en die toevallig niet in het bezit zijn van de Oekraïense nationaliteit. En dat laatste lijkt ze fataal te worden, wilde ik zeggen, maar dat is ze inmiddels fataal geworden. Want een paar uur geleden hebben wij uit de krant vernomen dat Dordrecht als eerste gemeente derdelanders uit de opvang heeft gezet. En dat terwijl er nog zoveel onduidelijkheid heerst over de juridische positie van deze derdelanders.

Normaal gesproken komt er een einde aan een discussie als de Raad van State een uitspraak doet. En het komt niet zo vaak voor, maar in dit geval riep de uitspraak van de Raad van State juist nog meer vraagtekens op. En dat is ook waarom de lagere rechters nu bakkeleien over hoe de Europese richtlijn geïnterpreteerd moet worden en waarom er nu een vraag bij de Europese rechter voorligt. En alles bij elkaar opgeteld, hebben gemeenten zoals Amsterdam, Tilburg, Den Bosch een pas op de plaats gemaakt en hebben besloten om voorlopig geen actie te ondernemen om derdelanders de opvang uit te zetten.

De voorzitter: Wilt u tot uw vraag komen?

De heer Uysal: En nu kom ik tot mijn vragen, voorzitter. Ik zou graag reflectie van het college willen op de ontwikkelingen van met name de afgelopen week. En de tweede vraag is ook waarom het college heeft besloten om niet een pas op de plaats te maken en gewoon even af te wachten totdat er meer duidelijkheid komt over de vaststelling van de juridische positie van de derdelanders. En tot slot, er is naast deze situatie ook een groep die heeft besloten om uit eigen gelegenheid te vertrekken. Is er enig zicht op die groep? En hoe voorkomen we dat die mensen ongedocumenteerd door het leven gaan en de illegaliteit in verdwijnen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar de portefeuillehouder, mijnheer Kolff.

De heer Kolff: Dank. Even meteen voor de helderheid, het is niet een collegebesluit om het zo te doen. Het is een besluit van mij als burgemeester, aangezien de burgemeesters in Nederland verantwoordelijk zijn voor de opvang van Oekraïners. Dat is al zo sinds maart 2022. En wij hebben dat in onze stad ruimhartig ingevuld door ongeveer 1.150 Oekraïners op te vangen op uiteindelijk 2 locaties in onze stad. De grootste locatie is bekend, Crown Point, hiernaast, waar inclusief de hub, zo'n beetje 900 mensen worden opgevangen. Het kabinet heeft al enige tijd geleden het voornemen geuit om de derdelanders, die mee zijn gekomen met de stroom Oekraïners, dat zijn mensen die uit veilige landen afkomstig zijn, in Oekraïne verbleven, geen Oekraïense nationaliteit hebben, maar wel zijn meegekomen naar onder andere ons land, om die ook in Nederland te huisvesten. Dat is in eerste instantie zo gebeurd. Heel veel landen in

Europa hebben daar niet voor gekozen. Een aantal landen wel. Uit mijn hoofd 3 of 4 landen, waaronder Nederland. En uiteindelijk is dat ook gebeurd en is er gezegd, mensen die voor juli 2022 zijn binnengekomen in ons land en die onder die derdelanders vallen, die mogen voorlopig blijven. Na juli 2022 is daar een stop op gekomen. Uiteindelijk heeft het kabinet ook besloten om die derdelanders na enige tijd, en die enige tijd is inmiddels 2 jaar zo ongeveer, om tegen hen te zeggen, u kunt eigenlijk beter terugkeren naar uw eigen veilige land. Dan hebben we het over landen als Maleisië, India, Turkmenistan, Nigeria. Landen die wij hebben gekwalificeerd als veilig land. Zodat wij de Oekraïneopvang ook daadwerkelijk kunnen inzetten voor mensen die uit Oekraïne komen en de oorlog die daar heerst op ons eigen continent ontvluchten. Oftewel, we gaan de Oekraïneopvang echt alleen maar beschikbaar maken voor mensen uit Oekraïne. En daar heeft Nederland als land ruimhartig in opgetreden, 2 jaar lang. Maar dat komt ten einde. Daar heeft het kabinet toe besloten. Dat is overigens ook politiek gezien vandaag nog door de Tweede Kamer bekrachtigd.

Een ruime meerderheid van de Tweede Kamer heeft vandaag nog een motie aangenomen waarin gezegd wordt, staatssecretaris, die derdelanders moeten echt terug naar hun land van herkomst, omdat ze onterecht onze Oekraïneopvang bezet houden. Landelijk gaat het om een groep van zo'n 2.500 tot 2.700 mensen. In onze stad zijn het ongeveer 110. En daarmee zijn we, voor wat betreft de derdelanders, de een na grootste opvanglocatie van het land, na Amsterdam. Dat betekent dat je ook over wat andere aantallen praat dan in sommige steden, zoals die net werden genoemd. De politieke kant van de zaak is dat. Dan heb je nog de juridische kant. De staatssecretaris wilde deze richtlijn, die vanuit Europa van toepassing is op de Oekraïners, beëindigen voor deze derdelanders. En daar heeft uiteindelijk de Raad van State in januari een uitspraak over gedaan. Daar refereert de heer Uysal ook aan, voorzitter. En de raad van State heeft gezegd dat de bescherming van de Europese richtlijn per 4 maart jongstleden afgelopen is voor deze groep en dat de mensen dan nog 28 dagen de tijd hebben om de opvang te verlaten. Per 4 maart gold voor hen al dat ze geen recht meer hebben op leefgeld, geen recht meer hebben om in ons land te werken, maar de opvang zou nog 28 dagen voortduren. Die 28 dagen zijn nu voorbij. Het is vandaag 2 april. Afgelopen vrijdag nog heb ik de staatssecretaris, het ministerie van Justitie en Veiligheid geconsulteerd. En daar is ook bevestigd dat individuele rechtszaken die in dit land de afgelopen weken, afgelopen week ook, hebben plaatsgevonden, waarbij rechters in individuele gevallen hebben gezegd, maar deze mijnheer of mevrouw krijgt nog het recht op een voorlopige voorziening. Oftewel, die mag nog even blijven. Of voor deze individuele zaak geldt nog een hoger beroep. Neemt niet weg dat de grote lijn is dat voor de hele groep geldt, waar mensen geen hoger beroep of geen voorlopige voorziening voor hebben, dat voor hen vandaag, op 2 april, het recht op opvang moest worden beëindigd. Dat is ook de lijn vanuit het ministerie, die ook nog vanochtend mij is bevestigd. En hebben wij vandaag in gang gezet datgene wat we gepland hadden, namelijk het uit de opvang halen van deze groep, die daar ook al dagen en wekenlang op is voorbereid. Men heeft daar brieven over gekregen. Er zijn individuele gesprekken gevoerd. Iedereen heeft ook van de IND een code gekregen op basis waarvan heel goed te zien is of iemand bijvoorbeeld recht heeft om weliswaar niet meer in de opvang te verblijven, maar alsnog de COA-route in te gaan, een reguliere vluchtelingstatus mogelijk te krijgen, mensen die helemaal nergens meer recht op hebben, mensen die recht hebben om bijvoorbeeld nog te blijven zolang ze een voorlopige voorziening hebben. Iedereen heeft een eigen code. En de mensen die

de code hebben die geen voorlopige voorziening, geen hoger beroep, ook geen recht op de COA-route, daarvan hebben we vandaag gezegd, daar starten we mee met het uit de voorziening plaatsen. Dat is voor een groot deel gebeurd op basis van vrijwilligheid. Een aantal mensen is geholpen, zal ik maar even zeggen, door de politie. Ik heb in de krant gelezen, en dat vond ik erg vervelend om te lezen, dat iemand zegt, ik moest zonder jas en zonder mijn spullen op straat en ik wist van niks. Iemand is echt al wekenlang voorbereid. Daar begint het mee. Er heeft niemand zonder jas op straat gestaan. En de spullen van iedereen zijn achteraf ook nog meegegeven. Er is één iemand die heeft geweld gebruikt richting politieagent. Die zit momenteel in de gevangenis, waar je dan ook terecht hoort. En de rest heeft een vertrekregeling gekregen vanuit het Rijk. En iedereen die we vandaag hebben uitgezet en de komende dagen zullen uitzetten, wordt ook nog eens een keer door de Dienst Terugkeer & Vertrek gezien.

Want we hebben een medewerker van de Dienst Terugkeer & Vertrek op onze locatie zitten. Wat er verder met hen gebeurt als ze niet het land verlaten, is echt een zaak van het Rijk, van de dienst Terugkeer & Vertrek. Niet van de gemeente. Wij voorzien in opvang, zoals we dat ook van de staatssecretaris als opdracht hebben meegekregen. Die opvang is voor hen beëindigd. En als mensen hier nog blijven in het land, dan zijn ze daarmee ongewenst en ook illegaal vreemdeling. Mogen hier niet verblijven. Ook niet meer werken. En mensen mogen ook niet individueel als particulier hen onderdak verlenen. Dat eventjes in een toch wat langere variant, maar even als uitleg en reflectie op de vraag van de heer Uysal.

De voorzitter: Dank u wel. Duidelijk. Nog een korte vervolgvraag.

De heer Uysal: Dank, voorzitter. Het was zeker helder. Ik wil toch even ingaan op de beantwoording van vraag twee. Het klopt dat inderdaad Nederland ruimhartig is omgegaan met de opvang van derdelanders. En ik ken onze burgemeester als iemand die ook ruimhartig omgaat als het gaat om opvang van asielzoekers of vluchtelingen. Laat daar geen misverstand over bestaan. Maar wat ik wel afleid uit de beantwoording van de burgemeester, is dat hij zich vooral baseert op de uitspraak van de Raad van State. En dat hij dat vooral als leidraad neemt. Alleen laat nou net gebeuren dat die uitspraak van de Raad van State nu enorm onder druk staat. Het rammelt aan alle kanten. Het piept en kraakt aan alle kanten. Dat is waarom er nu ook zo verschil van inzicht bestaat tussen de lagere rechters. En ook een vraag ligt bij de Europese hogere rechter. En er is een redelijke kans aanwezig dat de Europese rechter de Raad van State terugfluit en dat alsnog voor deze derdelanders, waarvan we nu de opvang hebben beëindigd, dat zij achteraf toch nog recht hadden op opvang hier in Dordrecht. En ik maak me heel erg zorgen.

De voorzitter: Komt u tot een vervolgvraag.

De heer Uysal: En ik zou ook heel graag aan de burgemeester willen vragen hoe wij kunnen borgen dat wij nu, op dit moment, niet onrechtmatig hebben gehandeld?

De heer Kolff: Dank.

De voorzitter: Nog kort.

De heer Kolff: Feitelijk alle gemeenten die vandaag nog derdelanders in hun gemeente hebben zitten, die geen voorlopige voorziening of geen hoger beroep hebben, die handelen eigenlijk tegen de aanwijzing van de staatssecretaris in van het kabinet. Wij hebben de opdracht van de staatssecretaris, en ik kijk niet per se naar de uitspraak van de Raad van State, dat is hetgeen waar het kabinet en ook de Tweede Kamer zich op baseren. Wij hebben een opdracht te vervullen van het kabinet, van het Rijk, namelijk mensen huisvesten. We hebben nu ook een opdracht te vervullen dat voor een deel van die mensen het recht op opvang verdwijnt. Daar richten we ons op. En de staatssecretaris baseert zich inderdaad op de uitspraak van de Raad van State, wat overduidelijk een hogere rechter is dan al die andere rechters die de afgelopen week in individuele gevallen iets anders hebben bepaald, voor hun moverende redenen.

Maar ik richt me niet op al die uitspraken. Ik richt me op het kabinet dat ons de opdracht heeft gegeven voor hen de opvang te beëindigen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie een vervolgvraag van mevrouw Lammers.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Ik heb nog even een vraag, via de voorzitter, aan de burgemeester. Wat houdt de vertrekregeling in, waar u het net over had?

De voorzitter: De burgemeester.

De heer Kolff: Dat is wel een zaak van het Rijk. Dat is niet iets waar wij verder tussen zitten. Maar mensen die zelfstandig vertrokken uit de opvangregeling tot vandaag 12 uur hadden een regeling van, uit mijn hoofd gezegd, 5.000 euro per persoon. Dan krijgen ze ook nog een ticket naar het land van herkomst daarbovenop. En de mensen die nu nog vertrekken, krijgen een iets lager bedrag. Uit mijn hoofd gezegd is dat 1.800 euro plus een ticket. Dat is het bedrag waar het over gaat. Maar dat is niet het bedrag wat wij als gemeente betalen. Dat komt allemaal vanuit de Rijksoverheid.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel.

De voorzitter: Ik ga het hierbij laten. Dank voor de vragen. Een goede vergaderavond.

3. Agenderingsverzoek raadsfracties BVD, Gewoon Dordt, FvD en Fractie van Waardhuizen aan Agendacommissie over Vervolgafspraken AZC

Voorzitter: Mevrouw Koene
Raadsgriffier: Mevrouw Vermeulen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Aarden (Partij voor de Dieren)
Dhr. Damen (Partij van de Arbeid)
Dhr. Droog (ChristenUnie/SGP)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)
Dhr. Den Heijer (VVD)
Mevr. Kamphuis (SP)

Dhr. Klerk (CDA)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Van der Net (VVD)
Dhr. Van Pelt (Forum voor Democratie)
Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)
Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter Voor Dordt)
Dhr. Stam (Fractie van Waardhuizen)
Dhr. Tutupoly (Op Ons Eiland)
Dhr. Uysal (GroenLinks)
Portefeuillehouders: burgemeester W. Kolff, wethouder C. van Benschop

Overige aanwezigen: mevr. Vergouwen

De voorzitter: Dames en heren, zou u allemaal uw plaatsen in willen nemen? En mensen die hier niet hoeven te zijn in deze zaal, die mogen best weg. Goedenavond dames en heren, wij hebben hier nu de commissie over de Vervolgafspraken azc. Ik wil graag welkom heten alle raads- en commissieleden natuurlijk sowieso. Wethouder Van Benschop, burgemeester Kolff en mevrouw Vergouwen, namens de ambtelijke organisatie. En voor degenen die thuis kijken, al die honderden mensen en de mensen op de publieke tribune, geldt natuurlijk ook dat ik ze van harte welkom wil heten. Voor het verslag ga ik iedereen even voorstellen, gewoon omdat dat sneller gaat, mijnheer Klerk. Links van mij de commissiegriffier mevrouw Vermeulen, de heer Kolff, mevrouw Van Benschop, mevrouw Vergouwen, de heer Kolkiliç, de heer Klerk, mevrouw Kamphuis, de heer Droog, mijnheer Groenewege, mijnheer Aarden, beide van de Partij voor de Dieren. Dat zeg ik niet meer als u meerdere keren ben geweest, mijnheer Aarden, maar nu nog wel. Mevrouw Pichel, de heer Uysal, de heer Van Pelt de heer Den Heijer en de heer Van der Net. Jullie zitten met zijn tweeën namens de VVD. Dat zal ik dan ook wel zeggen. Mijnheer Tutupoly, mijnheer Stam, mijnheer Roggekamp, mijnheer, weet ik ineens je naam niet meer, Schalken. En mijnheer Damen. Ik weet niet of de... Mevrouw Van Engelen zit gezellig bij ons aan tafel. Even kijken. Zijn er nog meer mensen? Nee, niet verder die zich in het politieke debat kunnen gaan mengen. De toelichting waarom wij hier bij elkaar zitten. Twee weken geleden hebben wij een avond gehad, commissievergadering gehad, dat was op 19 maart, waar de omwonenden van de locatie waar het azc moet komen, hebben kunnen inspreken. Die hebben ook met de commissie in gesprek kunnen gaan, vragen kunnen stellen, et cetera. En de commissie heeft aan de hand van die bespreking ook een aantal vragen gesteld, nog voor het college, die op dat moment niet het woord hebben gekregen. Bewust de keuze om even een aparte afspraak te maken, zodat daar ook fatsoenlijke ruimte voor is. En we hebben heel veel ruimte. Twee uur betekent niet dat we die vol hoeven te maken. Maar dat zou zomaar wel kunnen. De presentatie die voor dat moment was voorbereid, is gecombineerd met antwoorden op de vragen die u heeft gesteld. En mevrouw Vergouwen gaat dit presenteren. Ik geef u graag het woord.

Mevrouw Vergouwen: Voorzitter, dank u wel. Ik wil u graag meenemen in het communicatie- en participatietraject, zoals dat doorlopen is rondom de komst van het azc. Ik loop even te zoeken hoe ik de presentatie op het scherm kan krijgen.

De voorzitter: Clark komt eraan.

Mevrouw Vergouwen: Clark komt eraan.

De voorzitter: Maar dat geeft mij de gelegenheid om ook even de commissieleden te vragen om alleen maar echt een vraag tussendoor te stellen als het niet anders kan. Als het echt onduidelijk is anders. Of u schrijft hem even op voor na de presentatie.

Mevrouw Vergouwen: Helemaal goed. Waar ik u op de inhoud in mee wil nemen, is eigenlijk de gekozen uitgangspunten rondom communicatie en participatie. En zoals die ook met de bewonersvereniging en de raad zijn gecommuniceerd. De ingezette communicatiemiddelen en een aantal tijdlijnen. De tijdlijn communicatie richting bewoners en bedrijven. Dank je wel. De tijdlijn communicatie met de raad. En de tijdlijn van participatie met de begeleidingscommissie. En zoals de voorzitter net al zei, zal ik tijdens het behandelen van die tijdlijnen ook ingaan op de vragen zoals die door de commissie meegegeven zijn. Als het gaat om de komst en de locatie van het azc heeft het college als uitgangspunt gekozen geen participatie op de vraag of er een azc komt en waar dat azc komt, maar wel maximale participatie daar waar het gaat om de bestuursovereenkomst. Geen participatie op het of en waar, maar wel op het hoe. Dat heeft het college op verschillende momenten ook gecommuniceerd in de beide RIB's die op 17 januari en op 14 maart zijn verstuurd aan de raad. En daar is aangegeven dat er de keus is gemaakt om geen participatieproces te doorlopen ten aanzien van de locatiekeuze, vanuit de achtergrond dat het college het van belang vindt op korte termijn een locatie aan te bieden. En dat de ervaring leert dat er vaak wel draagvlak is voor de vestiging van een azc in de gemeente, maar niet in een bepaalde wijk en omgeving. In ieder geval niet bij de bewoners uit die omgeving. En u ziet op de sheet staan dat ook de Nationale ombudsman recent daar nog een uitspraak over heeft gedaan. College heeft wel gezegd, maximale participatie op de bestuursovereenkomst. En dat sluit ook aan bij de door de raad aangenomen motie, die daar ook om gevraagd heeft, om bij het hoe de omwonenden en de bedrijven maximaal te betrekken. Als we kijken naar de gekozen communicatiemiddelen, en ik ga ze niet allemaal opnoemen, maar u kunt ze lezen op het scherm en ze komen zo meteen bij de tijdlijnen nog verder aan de orde, dan ziet u dat we op verschillende manieren gecommuniceerd hebben, zowel met de gemeenteraad als ook met omwonenden en met ondernemers. En er zijn twee punten die ik daar toch uit wil lichten. We hebben een mailadres ingesteld, azcdordrecht.nl, voor het stellen van vragen. Wat we gezien hebben, is dat er in het begin best gebruik van gemaakt is. En dat dat eigenlijk zeker de latere momenten weinig meer gebruikt is. Wat we ook gedaan hebben, is dat we een contactpersoon voor de omgeving hebben aangesteld, een omgevingsfunctionaris. En die heeft heel veel gesprekken, ook met direct omwonenden en met bedrijven gevestigd in de omgeving, gevoerd. Zodra er een signaal binnenkwam, de omgevingsmanager nam contact op en ging het gesprek aan. U ziet voor het overige op de sheet welke communicatiemiddelen er allemaal gebruikt zijn. En dan kom ik eigenlijk bij de tijdlijn en communicatie richting de bewoners en bedrijven. En ook daar geldt, ik ga ze niet allemaal toelichten, maar een paar wil ik er toch even uitlichten, omdat die ook betrekking hebben op vragen zoals die vorige week of twee weken geleden in de commissie aan de orde kwamen. We hebben eigenlijk al heel snel bestuurlijk overleg gevoerd met de VLBTT of VBLTT, moet ik zeggen. Excuus. Ook met de vraag, op welke wijze zij en de omwonenden betrokken wilden worden bij het proces

rondom de komst van het azc. U ziet in de tijdlijn waar diverse bewonersavond enzovoorts gehouden zijn. Het tweede groene kopje, de titel planschade en locaties. Wethouder Van Benschop of namens wethouder Van Benschop is op 9 maart 2023 al een mail gestuurd richting onder andere de VBLTT.

En die mail ging in op het vraagstuk rondom planschade. Die mail ging ook in op het vraagstuk rondom inspraak op locaties. En ging zelfs in op een aantal locaties, zoals die door de omwonenden naar voren zijn gebracht. Waarom niet daar? En ten aanzien van het proces rondom de planschade is toen al aangegeven, met een link, op welke wijze mensen planschade zouden kunnen aanvragen. En dat is het moment waarop de omgevingsvergunning is verleend. En die is op dit moment nog niet verleend. Op het moment dat hij verleend wordt, informeren wij weer de omwonenden. En dan kunnen zij planschade aanvragen. Daar waar het gaat om de vraag op welke wijze zij betrokken kunnen worden bij de voorgestelde locatie, heeft het college gezegd dat het college van mening is dat het aan het college is, gehoord hebbende de wensen en bedenkingen van de raad, om een locatie voor te stellen. Aangegeven is dat de bewoners daar zeker hun mening over naar voren kunnen brengen. En dat die argumenten in het geheel worden meegewogen. Het college zegt, daarin moeten we echter wel eerlijk zijn. Het college neemt deze argumenten mee, maar neemt ook zijn eigen verantwoordelijkheid en kijkt in de volle breedte van de stad naar de mogelijkheden. En het college houdt daarbij rekening met een aantal uitgangspunten, zoals bijvoorbeeld het gegeven dat geen terrein wordt aangewezen waarop woningbouwontwikkelingen gepland zijn. De vraag waarom er geen onderzoek naar draagvlak is ingesteld, is ook beantwoord door het college. En eigenlijk vanuit hetzelfde perspectief, waarin het college zegt, wij willen geen valse verwachtingen wekken met een draagvlakonderzoek, omdat voor het vestigen van een azc in het algemeen soms nog wel een draagvlak te vinden is, maar daar waar het gaat om een specifieke locatie dat veel moeilijker ligt. En het college zegt, we hebben ervoor gekozen met een wensen en bedenkingenprocedure van de raad zelf de keuze te maken. Maar we willen wel heel graag met de omgeving in gesprek over de vraag op welke manier de vestiging van het azc in de omgeving op een zo goed mogelijke manier kan worden ingepast. Dit was de communicatie van 9 maart vorig jaar. En geeft u in ieder geval antwoord op, wat is er besproken ten aanzien van locaties en planschade? Er is door de omwonenden een aantal locaties aangedragen, waarom niet op die locatie? En ook daar is inhoudelijk gemotiveerd aangegeven waarom die locaties naar het beeld van het college niet geschikt waren. U heeft ook een vraag gesteld over een mogelijke toezegging van de burgemeester rondom het afsluiten van de Wieldrechtse Zeedijk door middel van een hek. Gaat u dat zelf doen? Dan sla ik dat over. En dan laat ik dat zo meteen bij de burgemeester. Maar dan weet u alvast dat dat een gesprek was van 7 april. Helemaal goed. Vanuit de commissie is ook de vraag gesteld, één van de insprekers refereerde aan de Structuurvisie, hoe zit dat met die Structuurvisie en waar wordt uit geciteerd? En u ziet helemaal achteraan bij de tijdlijn dat er een Woo-verzoek is ingediend bij de gemeente, maar ook bij de Omgevingsdienst. En de betreffende bewoner heeft geciteerd uit een mail van een medewerker, ik vermoed van de Omgevingsdienst. En in die mail staat eigenlijk dat er nog niet getoetst is aan een aantal punten die wel genoemd zijn in de Structuurvisie. Inmiddels is dat de Omgevingsvisie. En op het moment dat de aanvraag compleet is, en dat verwachten wij ergens de komende weken, wordt er aan die punten, zoals mijnheer die genoemd heeft, wel aandacht besteed. Want de aanvraag, zoals die eind december was ingediend, was een incomplete

aanvraag. En dat wisten wij ook. Voor het overige kunt u op het scherm kennisnemen van alles wat wij met de bewoners en de bedrijven gedeeld en besproken hebben.

En u ziet dat dat diverse brieven zijn, diverse informatieavonden en diverse mails en individuele gesprekken. Daar waar het gaat om de tijdlijn en communicatie richting de raad, ook weer op diverse momenten met de raad het gesprek aangegaan, hetzij via een RIB, hetzij in een wensen en bedenkingenprocedure. Ook hier geldt dat met name bij de RIB van 7 februari, besproken op dat moment, en 11 april, de RIB's waren iets eerder verstuurd, aan de orde is geweest het gegeven dat het college ervoor gekozen heeft om geen inspraak te verlenen op de locatie en op de vraag of er een azc komt. Maar dat er wel wordt ingezet maximale participatie rondom de vraag, en hoe gaan we dat dan doen? U ziet aan het eind van die tijdlijn ook het woordje planschade tijdelijk azc staan. Dat refereert aan datgene wat er twee weken geleden in de commissie aan de orde was. Kunnen mensen een beroep doen op planschade? En uw vraag was, zijn er delen van de raad die daar op een andere manier over geïnformeerd zijn? Er is eind vorig jaar een uitspraak geweest in een andere gemeente. En uit die uitspraak bleek dat ook als er sprake is van een tijdelijke azc er mogelijk sprake kan zijn van planschade. Daar heeft de wethouder met onze organisatie over gecommuniceerd. En desgevraagd heeft zij aan een raadslid, die haar daar een vraag over stelde, geantwoord dat dat inmiddels wellicht een mogelijkheid zou zijn. Voor het overige is daar niet met de raad of met fracties over gecommuniceerd. Ik denk dat ik daarmee voldoende gezegd heb over de tijdlijn en de communicatie richting de raad. Blijft over het participatiedeel. Vanuit de raad is er vorig jaar een motie ingediend, met het verzoek om een begeleidingscommissie in te stellen, en maximaal in te zetten op participatie rondom, ik zeg maar even, de hoe-vraag. Dat heeft het college ook direct op zich genomen. Een begeleidingscommissie, bestaande uit drie vertegenwoordigers van de omwonenden en drie vertegenwoordigers vanuit de bedrijven. Het ene bewonersdeel via de VBLTT en voor de bedrijven gold dat de parkmanager Dordtse Kil III aanwezig was, de penningmeester van de VvE Dordtse Kil III en een ondernemer van Dordtse Kil IV, die nog niet zo georganiseerd zijn als de bedrijven van Dordtse Kil III. En het doel was eigenlijk dat men mee zou denken en input zou geven op de afspraken, zoals wij die hebben gemaakt met het COA, rondom alle inhoudelijke onderwerpen, veiligheid, meedoen en werken, enzovoorts. Zo meteen ziet u dat ook terug in de tijdlijn, wat we eigenlijk elke keer hebben gedaan, is dat wij, voordat we het gesprek hadden met het COA zeiden, wij gaan volgende week het gesprek aan over het thema veiligheid of over meedoen en werken of over zorg. En dan hadden we meestal een vorm van een presentatie. Soms in de vorm van een mondelinge toelichting. Gaven een toelichting op waar wij aan dachten. Wat wij inhoudelijk zouden willen bespreken met het COA en wilden vastleggen in de bestuursovereenkomst. Wij hebben aan de begeleidingscommissie gevraagd hun input op wat wij bedacht hadden, maar ook de input die ze zelf hadden. Dat hebben wij meegenomen elke keer na het gesprek met het COA. Soms ging dat in één gespreksronde. Soms ging dat in twee gespreksrondes. Een beetje afhankelijk van de omvang van het onderwerp. En elke keer als we de keer erop weer bij de begeleidingscommissie kwamen, dan koppelden we terug, dit is er uitgekomen, dit hebben we bereikt, dit net niet. En we hebben met de begeleidingscommissie de afspraak gemaakt dat zij hun eigen achterban, omwonenden en bedrijven zouden informeren. En de VBLTT had aan de voorkant tien punten ingebracht.

En ook de parkmanager van Dordtse Kil III, namens de bedrijven, had aan de voorkant een document ingebracht met onderwerpen waarvan gezegd werd, wil je hier bij het maken van de afspraken aandacht voor hebben. En gaande het proces hebben we dat steeds ook meegenomen. Kom ik al bij de laatste sheet, de tijdlijn en de participatie met de begeleidingscommissie. U ziet acht sessies. Eigenlijk over alle inhoudelijke onderwerpen is gesproken. Soms twee keer. En soms zelfs nog vaker, bijvoorbeeld bij verkeer. Daar is vanuit de begeleidingscommissie ook gezegd, jullie hebben wel wat bereikt bij het COA, maar wij weten nog niet of dat voldoende is. Wij horen vanuit onze achterban echt wel nog veel opmerkingen. Dat hebben we vervolgens ook in de bewonersavond zo teruggekregen. En dat is voor ons aanleiding geweest om nog twee aparte sessies rondom verkeer te hebben met een aantal omwonenden over de situatie op de Rijksstraatweg. En dat heeft ook tot een, ik mag wel zeggen, redelijke aanpassing van de plannen rondom verkeer en bereikbaarheid geleid. U ziet al met al een behoorlijk aantal afspraken. Wij hebben van de bedrijven, want die hebben we ook geïnformeerd over het feit dat er ingesproken werd door de omwonenden, gevraagd of zij behoefte hadden om aanwezig te zijn en in te spreken. En zij hebben, de bedrijven die zitting hebben in de begeleidingscommissie, gezegd, wij vinden dat het goed verlopen is. We hebben niet alles gekregen wat we gevraagd hebben, maar wij vinden dat we een fair deal gesloten hebben. Aantal onderwerpen moeten nog uitgewerkt worden, zoals bijvoorbeeld meedoen en werken. Maar wij zien ook dat de ontwikkelingen op dat vlak landelijk zo snel gaan dat wij snappen dat jullie als gemeente daar heel even op wachten. En we gaan ervan uit dat we gewoon betrokken worden op het moment dat dat verder uitgewerkt moet worden. Daarmee kom ik aan het eind van mijn presentatie en hoop ik u een stukje inzicht te hebben gegeven in de communicatie en participatietraject.

De voorzitter: Dank u wel. Is er op dit moment iemand die naar aanleiding hiervan een vraag heeft? Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor de presentatie. Maar ik zou toch graag willen weten welke locaties er nog meer onderzocht zijn waar het azc kan komen, want dat mis ik in dit verhaal.

De voorzitter: Ik wilde net zeggen, dit lijkt me meer iets, want dit is een beeldvormende sessie dan nog even als herhaling, dat we de vragen maar niet al te politiek maken. Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel. Voorzitter. Zoals we al eerder hebben gecommuniceerd, waren er een aantal randvoorwaarden die belangrijk waren voor het vinden van een locatie. Dat was drie hectare gemeentegrond, geen woningbouwlocatie. Vervolgens hebben we met dat lijstje in de hand gekeken, welke plekken zijn dan geschikt? En daar kwam deze uit. Er is een, wat net al genoemd werd door mevrouw Vergouwen, een brief gestuurd aan de bewoners die hebben gevraagd om een aantal specifieke locaties, waarom dat geen opties waren. Die hebben we toegelicht. Maar wij hebben geen onderzoek gedaan naar andere locaties dan deze. Dit is ook de enige locatie die wij hebben besproken met het COA. Dit is de enige locatie.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Zelf ben ik daar wezen kijken om zelf de sfeer te proeven. Maar de windmolens, ik keek er vijf minuten naar en kreeg hoofdpijn. Vindt u dat inderdaad de juiste locatie dan voor die mensen?

De voorzitter: Is wel weer een hele afwijkende vraag ten opzichte van de eerste vraag. Maar als mevrouw Van Benschop het ziet zitten.

Mevrouw Van Benschop: Ik begrijp dat er überhaupt uitdagingen zijn in het gebied. En dat geldt voor bewoners, hoe die dat ervaren. Dat geldt ook voor de feitelijke situatie, zoals de locatie op een bedrijventerrein en windmolens. En dat is ook de reden dat wij met het COA in gesprek zijn gegaan of zij daar in de bouw van het azc en dergelijke oplossingen voor kunnen vinden. En als dat niet kan, dan wordt er gewoon getoetst aan de geldende regelgeving. En dan zal dat niet kunnen. Maar dat is natuurlijk met de snelle toets al gedaan. En het COA houdt met de bouw rekening met de omgevingsfactoren.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u, voorzitter. Bedankt voor deze toelichting. En het is wel overduidelijk dat er natuurlijk gewoon heel veel contactmomenten zijn geweest. Dat is heel zichtbaar. Het is ook nooit goed natuurlijk, want communicatie is een van de moeilijkste dingen die je kunt doen. Een vraag die ik er wel over heb, want ondanks inderdaad de vele contactmomenten en communicatiemomenten was er wel ook een vraag vanuit de groep met betrekking tot, hoe wordt die participatie geïnterpreteerd? Want er is natuurlijk een intentie en het is hoe iemand een participatie beleeft. En sommige mensen hebben misschien net een andere kijk op, wat is participatie? En ik merk ook dat daar een discrepantie is van wat bepaalde omwonenden verwachten van een participatie. Kunt u daar nog even iets over toelichten hoe daarnaar wordt gekeken?

Mevrouw Van Benschop: Ik denk dat u daar een punt aansnijdt wat in alle gevallen zo geldt. Participatie is altijd een begrip wat of heel groot is of heel klein. Dat is maar net hoe iemand het interpreteert. Daarom hebben we geprobeerd aan de voorkant zo duidelijk mogelijk te zijn over de kaders waarbinnen die participatie zou plaatsvinden. Wat er net al gepresenteerd werd, niet het of en waar, maar wel het hoe. Dat betekent nog steeds niet dat alles wat is ingebracht, of dat door bedrijven is of door bewoners, ook een-op-een over is genomen. We hebben ons best gedaan zo goed mogelijk rekening te houden met wat ingebracht is. We hebben ook heel veel dingen wel gedaan die we misschien, als we niet begeleidingscommissie hadden gehad, niet hadden gedaan. Dat is ook wat mij betreft een voordeel van het instellen van zo'n begeleidingscommissie, dat je in ieder geval dat gesprek vanuit bewoners- en bedrijvenperspectief mee kunt nemen. Maar het is inderdaad zo dat je aan de voorkant probeert de kaders zo duidelijk mogelijk mee te geven en dat dat nog steeds niet betekent dat alles een-op-een overgenomen zal worden. Dat is ook inderdaad een kwestie van gevoel en interpretatie.

De voorzitter: Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Dank u wel. Dank ook voor de presentatie. En vooral het gaat over participatie en communicatie. Ik constateer dat het vooral veel communicatie is geweest en participatie, het is maar net hoe je het uitlegt. Maar als we het dan hebben

over het stukje participatie. Er zijn ook andere ontwikkelingen daar in het gebied, zoals bijvoorbeeld doortrekken van die landbouwweg. Ook een hoofdpijndossier waarschijnlijk, kunnen we dat wel noemen. Maar er is veel gesproken, zagen we ook net in het schema over verkeer. En ik begreep eigenlijk vanuit bewoners daar dat ze vooral nu zo verrast waren dat wanneer er nu zo goed wordt gekeken naar de veiligheid bij de Rijksstraatweg er dan nu ineens wordt gekozen om die woning die daar staat te slopen, waardoor eigenlijk weer een hoop maatregelen die genomen gaat worden waarschijnlijk eigenlijk voor niks zijn geweest, omdat dat juist weer de snelheid van het verkeer en de veiligheid daardoor gaat terugnemen. Misschien daar nog een reactie op.

Mevrouw Vergouwen: Ik moet u zeggen dat ik twee weken geleden toch ook een beetje verrast was door die mededeling van de omwonenden. Want dat hebben wij niet besproken met elkaar. En ik kan me voorstellen dat u verwacht dat dat dan ook als zodanig meegenomen wordt. Dit is een besluit wat al veel eerder genomen is. En wij gaan in gesprek over die woning, want wij hebben de omwonenden goed gehoord en kijken wat daarin verstandig is. Want de keuzes voor de verkeersmaatregelen zijn precies ingegeven vanuit het veiligheidsperspectief. Ik zeg u toe dat wij in gesprek gaan over die woning. Maar nogmaals, dat besluit is echt al een aantal jaren eerder genomen. Maar vandaar dat we er wel opnieuw over in gesprek gaan.

De heer Schalken-den Hartog: Dat is in ieder geval een mooie toezegging.

De voorzitter: Heeft verder nog iemand echt een concrete vraag over de presentatie? Want anders dan ga ik namelijk naar de volgende fase. Mijnheer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Op zich, ik heb de presentatie gezien, maar ik kan er niet zo superveel mee. Als je gewoon kijkt naar communicatie, dan is het vooral een kwestie van zenden geweest. En als je hoort wat hier nu over tafel gaat, dan merk ik wat verschillen op met hoe dat bij de bewoners is overgekomen. Als je bijvoorbeeld gaat kijken naar die planschaderegeling, er is eigenlijk tegen de bewoners gezegd, er is geen bestemmingsplanwijziging, planschade is niet mogelijk. Ik hoor hier nu over tafel gaan, dat is misschien wel een optie. En dan wil ik daar gelijk op inspringen, want we hebben hier vorige keer een inspreker gehad die dan wel vrijwillig, maar toch gedwongen door de situatie zijn woning te koop aan gaat bieden. Die zit nu voor ongeveer een hypotheek van 700 euro. Die is nu naar een andere plek aan het kijken, kost 1.400 euro. Dan is de aller logische vraag van mijn kant, hoe gaat u dan met die planschaderegeling om ten opzichte van die bewoner en die vijf plekken.

De voorzitter: Mijnheer Stam, iets meer to the point en technisch graag.

De heer Stam: Technisch is de vraag of het college bereid is de planschaderegeling toe te passen op de bewoners die daar nu behoorlijk wat schade lijden door de komst van een azc? Dat is één. En punt twee is heel concreet, maar dat niet echt een technische vraag.

Hoe komt het dan dat er bij de bewoners een aantal partijen zijn die zeggen dat ze alle locaties weten en de afwegingen die zijn gemaakt. Want die vind ik dan wel bijzonder.

De voorzitter: De planschade allereerst.

Mevrouw Van Benschop: Wat betreft de planschade, hebben wij gezegd dat het kan. Je kunt planschade aanvragen, maar dat betekent niet per definitie dat hij ook toegekend wordt. De situatie waar nu over gesproken wordt, is dat er eind vorig jaar een uitspraak is geweest in één zaak van een rechter die uitspraak heeft gedaan dat er inderdaad aanspraak moet kunnen worden gemaakt op planschade. Maar de waardedaling van het huis was zodanig minimaal dat die binnen het maatschappelijk risico viel. Dat is het eigen risico als je ergens een woning koopt. Waardoor er uiteindelijk geen betaling heeft plaatsgevonden. Dat is wat er gecommuniceerd is. Is gewoon een artikel wat ook in de krant stond. Is gewoon jurisprudentie over. Maar dat betekent niet dat in alle gevallen ergens planschade wordt toegekend. En als al wordt aangenomen dat er inderdaad een daling is van de woningwaarde, dan moet hij wel zodanig zijn dat er ook daadwerkelijk uitbetaald kan worden. De tweede vraag ging over de locaties. Wat ik net al probeerde toe te lichten, is dat wij een brief hebben ontvangen van bewoners. Die hebben zelf een aantal locaties benoemd van, dat zien wij als potentiële locaties. Daar hebben wij op gereageerd, onderbouwd, waarom die locaties niet geschikt waren. En dat was eigenlijk alleen al door te toetsen aan de hand van die criteria die we aan de voorkant vast hadden gesteld. Daar is geen onderzoek naar geweest.

De heer Stam: Voorzitter, maar dat was eigenlijk de vraag niet. De vraag was meer van, hoe komt het dan dat een aantal politieke partijen die hier aan tafel zitten bij de bewoners hebben gezegd dat zij die locaties kennen. Ik ken ze als oppositiepartij niet. Dat vind ik vreemd. En met betrekking tot die planschade is mijn vraag dan eigenlijk, is dat dan schriftelijk gecommuniceerd naar de bewoners hoe dat in elkaar steekt en de mogelijkheden? Want wij krijgen, als een aantal partijen die er op bezoek zijn geweest, terug dat er is gezegd, er is geen planschade mogelijk. Daar zit wel een soort van discrepantie tussen hetgeen u zegt en wat wij van de bewoners terugkrijgen. En wij zoeken naar een stukje waarheidsbevinding. Is die dan schriftelijk vastgelegd?

Mevrouw Vergouwen: Als ik een antwoord mag geven op de vraag wat er schriftelijk gecommuniceerd is bij mail van 9 maart vorig jaar. Is er aan de bewonersvereniging aangegeven op welke wijze planschade kan worden aangevraagd en is de link waarmee planschade kan worden aangevraagd meegestuurd.

Mevrouw Van Benschop: Daar wil ik nog even iets op aanvullen als het mag, voorzitter. Dat betekent niet, en dat is in een gesprek... Waarschijnlijk krijg je daar een gesprek over. Dat betekent niet dat het ook toegekend werd in het verleden. Er is nu één zaak geweest waar dat wel is gebeurd. Ik kan me zomaar voorstellen dat dat gesprek op die manier is verlopen. Nu is er één uitspraak geweest waarbij feitelijk is gezegd, u zou recht kunnen hebben op planschade. Maar de waardedaling is zo laag dat die valt binnen het maatschappelijk risico. Er is niks anders gecommuniceerd dan wat we nu doen. Er is alleen een nieuw feit, namelijk eind vorig jaar jurisprudentie. Dat andere punt over die locaties. Ik ga niet over de woorden van wat andere mensen zeggen.

Ik kan u alleen vertellen dat wij deze brief al vorig jaar maart hebben verstuurd. Dat al vorig jaar maart is gereageerd op andere mogelijke locaties die aangegeven zijn door bewoners. Wij hebben nooit andere locaties gecommuniceerd en onderzocht. Wij hebben hierop gereageerd. Er is alleen, dat staat ook in die beantwoording, een keer gekeken naar een plek op Amstelwijck. Alleen die was niet groot genoeg. Daarmee viel hij af. Dat is de enige plek die geen woningbouwlocatie was. Maar die was te klein.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. Ik zag in de dia over verkeer. Ik red zelf persoonlijk nog net om over te stappen, anders had ik een vrachtwagen op mijn achterkantje gehad. Wat gaan jullie aan de drukke weg daar voor de azc doen?

Mevrouw Vergouwen: Ik heb de sheets niet bij me. Maar we hebben een hele serie afspraken gemaakt met betrekking tot verkeer. En dat strekt van het aanleggen van voetpaden langs de Aquamarijnweg richting de Heliotroopring. Dat strekt ertoe dat we verkeerslichten in de kruising Heliotroopring-Aquamarijnweg aanleggen. Dat is een stukje van het azc vandaan, op de plek waar mensen geacht worden over te steken vanuit de Aquamarijnweg naar de overkant. Want de weg, dat is de Van der Dussenstraat, die wordt doorgetrokken naar de Rijksstraatweg. Daar komt ook een voetpad langs, zodat mensen veilig kunnen wandelen op dat voetpad. En stoplichten komen er daar. Daarnaast nemen we maatregelen op de Wieldrechtse Zeedijk, die op de inrichting van de weg betrekking hebben. En datzelfde geldt voor de Rijksstraatweg, waarbij we uitgaan van de auto te gast gedachte. En het tunneltje aan de Wieldrechtse Zeedijk, daar stellen we voorrangsregeling in. Gaan we met verlichting en duiding zodanig maken dat het een veiliger doorsteek wordt voor voetgangers en fietsers.

De voorzitter: Dan wil ik dit gedeelte voor nu even afsluiten. Het college heeft zelf ook bij de vergadering twee weken geleden gezeten en daar niet de gelegenheid gekregen om te reageren, zoals ik al eerder zei. Maar heeft wel het een en ander te zeggen erover. En daarom geef ik eerst het woord aan de heer Kolff, omdat ik nou eenmaal bepaal wie er iets wat zeggen. Mijnheer Kolff.

De heer Kolff: Dank, voorzitter. Even als eerste misschien goed om te zeggen waarom ik hier ook zit en niet alleen de portefeuillehouder, wethouder Van Benschop. Ik zit hier ook omdat de komst van een azc, zeker een azc van de omvang waar we het over hebben, iets is waarin de meeste gemeenten niet alleen de portefeuillehouder bij betrokken is, maar ook de burgemeester, al is het maar vanwege allerlei veiligheidsvraagstukken. En we hebben daar de afgelopen, laten we zeggen, anderhalf jaar samen in opgetrokken. Als ik even een korte reflectie geef op wat ik twee weken geleden heb gehoord, dan komen mij de inspreekreacties, zoals we die met elkaar hebben gezien, niet vreemd voor. Ik heb zelf een aantal bewonersavonden bijgewoond. Ik ben ook langs geweest. Ik heb ook met een aantal bewoners individueel gesproken. Ook met een aantal bewoners die hier twee weken geleden hebben ingesproken. En de allereerste keer dat ik in dit kader op de Wieldrechtse Zeedijk was en daar met een aantal bewoners sprak, schrok ik zelf eerlijk gezegd ook.

En dat heeft niet zozeer te maken met de komst van een azc, maar meer met de optelsom der dingen die ik in die omgeving waarneem en heb gehoord. Zeker voor de bewoners die daar al decennia wonen, veertig, vijftig jaar soms, soms zelfs nog iets langer, geldt dat er door de jaren heen in hun omgeving ongelooflijk veel is gebeurd, is veranderd. Snelwegen zijn er gekomen, er zijn spoorwegen gekomen, er zijn bedrijventerreinen gekomen, er zijn windmolens gekomen en nu komt er een azc. En ik snap dat die optelsom van zaken, plus het feit dat inwoners die in dat gedeelte van Dordrecht wonen, misschien sowieso al wel het beeld hebben van, de gemeente is ver-van-mijn-bedshow. Kijkt niet naar wat er hier gebeurt. Dat gevoel wat inwoners in die

omgeving hebben, kan ik me eerlijk gezegd goed voorstellen. En ik stond daar zelf op de Wieldrechtse Zeedijk, samen met de wethouder en nog een aantal andere mensen, keek naar het smalle weggetje wat leidde naar de tunnel. En op dat moment reed er ook een busje voorbij. En ik dacht, dit is eigenlijk best wel een gevaarlijke situatie. Of er een azc komt of niet, dit is best wel een gevaarlijke situatie waar we serieus naar zouden moeten kijken. En ik heb me eerlijk gezegd ook wel in de spiegel aangekeken. Ik was op dat moment vijf jaar burgemeester van Dordrecht, toen ik daarvoor met die bewoners in dit kader voor het eerst stond. En ik dacht, waarom heb ik dit eerlijk gezegd niet eerder geweten? Ik krijg regelmatig mailtjes of berichten van inwoners die ergens mee zitten. Ik had het graag van de bewoners gehoord. En tegelijkertijd had ik misschien ook daar zelf eerder achter moeten komen. Tegelijkertijd, beter laat dan nooit. En ik vind ook eerlijk gezegd dat een aantal maatregelen in die omgeving, of dat verkeersmaatregelen zijn of anderszins, genomen moeten worden, of er wel of niet een azc komt. Daar hebben de bewoners gewoon recht op. En daar hebben we ook serieus de taak om als gemeente naar te kijken. Dat is verder iets vooral ook voor de wethouder. Maar ik vind wel dat ik dat eventjes als begin wilde zeggen. Veiligheidssituatie hebben we heel serieus naar gekeken. Ik hoor net een aantal raadsleden, ook commissieleden zeggen, er is vooral gecommuniceerd en weinig geparticipeerd. Komt de wethouder straks nog op terug. Maar als het om veiligheid gaat, geldt overigens ook voor een aantal andere onderwerpen, is er wel degelijk heel erg serieus geluisterd tijdens die bijeenkomst naar wat bewoners belangrijk vinden. En dat is ook zo goed en zo kwaad als het kan meegenomen in wat er uiteindelijk afgesproken is met het COA en wat we aan maatregelen daadwerkelijk gaan treffen. Ik hoorde vervolgens voor een deel van die maatregelen ook weer terug van bewoners, als dit moet gebeuren aan veiligheidsmaatregelen dan zal het wel heel erg zijn. Maar dat zijn wel maatregelen die voortvloeien voor een deel ook uit wat de bewoners zelf voor wensen hebben neergelegd. Dat wil ik ook nog even meegeven. Het is altijd it takes two to tango. Als het gaat om de bestuursovereenkomst, waar uiteindelijk mijn handtekening onder staat, omdat ik nu eenmaal als burgemeester alle overeenkomsten van deze gemeente teken, daar hebben we heel erg serieus naar gekeken. Heel veel werk ingestoken om dat een maatwerkovereenkomst te laten zijn, waar echt de wensen van ons als gemeente goed in verwoord staan en ook de wensen die we hebben meegekregen, meegenomen vanuit de bewoners. Daar staat echt bijvoorbeeld een maatregel in die je bijna nergens aantreft, dat in een uiterste situatie, en dat willen we natuurlijk niet, want daarom zetten we dat ding niet neer, maar als het uit de hand loopt daar meermaals en het COA doet daar te weinig aan, dan zou ik als burgemeester in het kader van openbare orde ofwel tijdelijk ofwel definitief het azc kunnen sluiten.

Dat is een maatregel die maar in een aantal bestuursovereenkomsten is opgenomen, waaronder die van de gemeente Dordrecht. Zo zijn er wel meer maatregelen getroffen op het gebied van veiligheid die echt uit de participatie met bewoners naar voren is gekomen. Dan nog even de gesprekken met een aantal bewoners individueel zelf. Ook één van de bewoners die vorige week hier heeft ingesproken of twee weken geleden heeft ingesproken en nu op de tribune zit, ik ben bij hem thuis geweest. We hebben, zoals dat heet tegenwoordig met een moderne term, aan de keukentafel met elkaar gesproken. Was een goed gesprek. En tegelijkertijd heb ik niet altijd alle zorgen kunnen wegnemen. En in die wetenschap hebben wij ook moeten acteren. Wij kunnen niet alle zorgen wegnemen. Ik heb wel kunnen spreken uit enige ervaring. In mijn vorige

gemeente kwam een aantal azc's tegelijk in de nabije omgeving, waaronder in de buurgemeente tegen de grens van mijn toenmalige gemeente aan. Ik liep toen ook aan tegen bewoners die daar vlakbij woonden in een klein buurtschap die zeiden, wat maken jullie me nou? We hebben grote zorgen. We willen dit niet. En een aantal jaar later ging het azc weg en eigenlijk zeiden de bewoners toen allemaal, waarom gaat dit weg? We zijn blij met deze locatie. We zijn blij met wat hier gebeurt. En er werd zelfs vrijwilligerswerk gedaan. En ik zeg niet dat daarmee nooit er iets gebeurt in zo'n locatie. Om aan te geven dat bij de komst van een azc er vaak weerstand is, maar ook bij het vertrek. Dan nog eventjes die toezegging waar mevrouw Vergouwen net al eventjes op duidde. Ik ben gewend om zelden een toezegging te doen buiten de politieke context. In dit geval heb ik toegezegd om inderdaad in het gesprek wat ik voerde met de betreffende inwoner, waar wij eigenlijk pratenderwijs tot de conclusie kwamen dat het wellicht een optie was om de Wieldrechtse Zeedijk af te sluiten ter hoogte van het fietspad, waar je de grote weg nadert waar het azc aan komt te liggen, af te sluiten en die hooguit nog beschikbaar te maken voor de bewoners, de belanghebbenden zeg ik dan maar even, met een sleutel, zodat zij door een hek kunnen en het verder geen openbare doorgang meer zou zijn. Dit niet zozeer omdat we van tevoren al zeggen, zo'n azc is niet veilig. Maar vooral om de routing van de mensen die van het azc bijvoorbeeld naar het stadscentrum willen in de juiste banen te leiden. Ik heb gezegd dat ik dat wil onderzoeken. Dat ik dat een serieuze optie vind. En dat heb ik ook met de wethouder overlegd. En daar hebben we ook ambtelijk naar laten kijken en juridisch. En dat bleek om meerdere redenen niet mogelijk. Dat bleek juridisch niet mogelijk, maar bleek ook niet mogelijk omdat een deel van de bewoners daar weer anders over denkt. Een deel van de bewoners wil dat graag en een deel wil dat niet. En dat is de reden geweest dat we uiteindelijk als college er niet voor hebben gekozen om voor die optie te gaan. Dat is mijn reflectie op die toezegging. In zijn algemeenheid geldt, dat azc moet ergens komen in onze stad. Daar gelden criteria voor. Heeft de wethouder al gezegd. Eén van de criteria is de oppervlakte die je nodig hebt. Daar zijn maar heel weinig locaties voor. Mijn ervaring is ook dat eigenlijk iedereen in de stad of bijna iedereen in de stad wel vindt dat dit gefaciliteerd moet worden. Alleen dat niemand het in eerste instantie naast zijn of haar voordeur wil hebben. En ik heb daar ook nog wel begrip voor, zeker in relatie tot een gebied wat al langer onder druk staat en waar allerlei ontwikkelingen zich hebben afgespeeld de afgelopen decennia. En tegelijkertijd moeten we ervoor zorgen dat het ergens komt. En dan vind ik ook dat we de bewoners die daar in de omgeving wonen daarbij zo goed mogelijk moeten helpen. Dit eventjes van mijn kant, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel. Volgens mij is de algemene vraag, wat is de reflectie op de commissievergadering van twee weken geleden? En ik heb hier aan tafel bewoners gezien en gehoord die zich zorgen maken. En ik wil hier niet en welles-nietes spelletje van maken of dat wel of niet terecht is, of er wel of niet voldoende geparticipeerd is. Ik wil echt wel erkenning geven voor het gevoel dat mensen hebben. Punt eigenlijk. Als er dan specifiek gevraagd wordt, is er alleen gecommuniceerd of geparticipeerd? Hoewel mogelijk dat er andere interpretaties zijn van die begrippen, kan ik echt niet anders dan blijven concluderen dat we gecommuniceerd en geparticipeerd hebben. Een deel is informatie verstrekt geweest. Dat is brieven sturen, mails sturen,

echt communiceren over ons handelen richting bewoners. Maar een deel is... Een deel? Er zijn zeker negen sessies geweest met de begeleidingsmissie om op te halen wat zij op al die verschillende thema's belangrijk vonden. Dat neemt niet weg dat niet alle vragen die gesteld zijn ook daadwerkelijk tot uitvoering kunnen komen. Onder andere een hek op de Wioldrechtse Zeedijk. Of wat heb ik nog meer opgeschreven? Ik kan een paar dingen opnoemen die wel zijn binnengehaald, op zich. Er zijn veiligheidsgaranties. Daar is gevraagd, hoe is het toezicht geregeld, is er camerabewaking, krijgen we een veiligheidsplan en dergelijke, wordt er een veilig wonen scan gedaan? Dat hebben we allemaal gedaan. Als het gaat over bijvoorbeeld een meldpunt of contact met en over het azc bij incidenten, dan wilden de bewoners graag contactpersonen hebben en een telefoonnummer of in ieder geval een plek om naartoe te kunnen. Hebben we georganiseerd. We hebben een mailadres geopend waar mensen specifiek rondom het azc hun vragen kunnen stellen. Als het gaat over vrijwilligerswerk, dat mensen een dagbesteding moeten hebben, daar hebben we uitgebreid over gesproken met bewoners. Tenminste, dat heeft de ambtelijke organisatie gedaan. Die zijn allemaal opgenomen in de bestuursovereenkomst. Als het gaat over het aanleggen van wandelpaden, al dat soort dingen zijn wel degelijk meegenomen. Ik vind het ergens bijna vervelend om dit soort punten op deze manier te moeten noemen, omdat ik daarmee het gevoel krijg dat we zorgen die inwoners uiteten niet voldoende serieus nemen. Die neem ik wel serieus. Dat is ook de reden dat we niet stoppen met het contact met bewoners en dat we die contacten willen blijven houden. Maar als er wordt gezegd, er is niet geparticipeerd, dan is dat niet hoe wij in ieder geval zien dat we dit proces hebben gelopen. En verder is er volgens mij geen vraag specifiek gesteld, denk ik.

De voorzitter: Maar die komt vast wel. Mijnheer Van der Net als eerste.

De heer Van der Net: Dank u wel, voorzitter. Even een reactie op de burgemeester met betrekking tot de afsluiting van de Wioldrechtse Zeedijk. Er wordt nu gezegd, juridisch kan dat niet. Dat wil ik wel graag toch eventjes op papier hebben. En met betrekking tot de één wil het wel en de andere wil het niet. Met betrekking tot betaald parkeren kijken we ook uiteindelijk natuurlijk van, wat wil de meerderheid? Ook op dat punt wil ik graag wat meer informatie. Ik heb daar ook gelopen. En ik vond dat toch wel één van de opties om de mensen wat meer gerust te stellen. Dat was hem.

De heer Kolff: Dank, voorzitter. En dank ook voor de vraag van de heer Van der Net, want kennelijk was ik niet helemaal duidelijk geweest. Ik ga natuurlijk niet primair over de verkeerssituaties in deze stad. Dat doen we in de breedte van het college. Portefeuillehouder voor azc heeft daar een rol in, maar ook de wethouder verkeer bijvoorbeeld, en juridische zaken. Het ging nu eventjes primair om de toezegging die ik zou hebben gedaan. En daar wil ik wel even opheldering over geven. Ik zat bij iemand thuis aan de keukentafel. U heeft degene ook gesproken. We hebben daar een goed gesprek gehad van een uur of iets dergelijks. En daar kwam onder andere de optie naar voren om de Wioldrechtse Zeedijk gewoon af te sluiten door middel van een hek. Ik vond dat in eerste instantie helemaal geen raar idee. Ik zeg, ik neem dat mee, ik ga dat laten onderzoeken et cetera. Dat is de toezegging geweest. En de uitkomst is dat het niet mogelijk is. En als u daar meer informatie over wil, dan kunnen wij zorgen dat u dat krijgt. En dat geldt dan natuurlijk voor alle aanwezigen.

De voorzitter: Helder. Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Er waren een aantal punten die ik voor mezelf had genoteerd. Er zijn een aantal dingen al genoemd met betrekking tot de participatie en het afsluiten van de dijk en met betrekking tot de compensatie van de waardevermindering. Net noemde mevrouw Van Benschop ook nog het punt van de veiligheidsscan. En hartstikke fijn dat die wordt aangeboden. Maar die is volgens mij beschikbaar voor iedere Dordtenaar en kosteloos. Maar het gaat vooral meer om wat daaruit voortkomt, wat voor adviezen er komen. Wanneer het azc er niet had gekomen, hadden de mensen zich waarschijnlijk daar helemaal geen zorgen om gemaakt. En nu zijn er waarschijnlijk wel andere maatregelen, juist ook omdat het azc er komt. En kunt u aangeven waarom er vanuit de kant van het college of vanuit het COA niet werd aangegeven dat die maatregelen kunnen worden gedaan op kosten van het COA of de gemeente?

De heer Kolff: Het gaat over veiligheid, voorzitter. Die vraag zal ik ook beantwoorden. Het doen van die veiligheidsscan is ook een van de zaken die vanuit de bewoners gevraagd is. Kunnen wij een veiligheidsscan krijgen voor ons huis? Het antwoord daarop is geweest, na ampel beraad, dat kunnen we faciliteren. En daarmee krijgen de bewoners inzage in wat er in hun huis nog beter kan, als het bijvoorbeeld gaat om inbraakpreventie of andere vormen van veiligheid. Als je huizen hebt met enkel glas en je hebt verder geen enkel slotje of wat dan ook op de deur, dan is dat minder goed beveiligd dan een huis die dat allemaal wel heeft of die keurmerksloten heeft. Dat zijn zaken die uit een veiligheidsscan kunnen komen. Maar waar wij als college wel echt voor willen waken, is dat we de komst van een azc direct criminaliseren. En dat de uitkomst van zo'n scan van, dit zijn verbeteringen die u aan uw huis kunt doen, direct koppelen aan de komst van een azc. Dat is echt bezijden de waarheid. En wij vinden ook, even afgezien van het feit dat je er ook nog precedenten mee scheidt in allerlei andere situaties in de stad waar kwetsbare groepen worden opgevangen, waar mensen vlakbij wonen, maar dat de uitkomst van een veiligheidsscan echt wel iets is wat primair bij de bewoners zelf ter verantwoordelijkheid hoort.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, we gaan hier natuurlijk niet aan politiek doen. Dat komt misschien op een ander moment terug. Maar zo'n zelfde scan is er ook gedaan met betrekking tot de veiligheid van het verkeer. En daar kunnen nu ineens wel allemaal maatregelen getroffen worden. En als zo'n veiligheidsscan voor bewoners is, dan wordt daar verder geen vervolg aan gegeven vanuit het COA of de gemeente.

De heer Kolff: Ik heb niet de indruk dat ik aan politiek doe. Volgens mij beantwoordde ik uw vraag. En de vraag die u... U koppelt het nu eigenlijk aan een verkeerssituatie. Maar een verkeerssituatie ziet natuurlijk op de openbare ruimte, op de openbare weg, waar we als gemeente verantwoordelijk voor zijn. Maar de beveiliging van ieders eigen huis is ieders eigen verantwoordelijkheid. En wij willen er echt niet aan dat we de komst van een azc bij voorbaat criminaliseren.

De voorzitter: Mijnheer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Maar eigenlijk lagen die vragen in het verlengde van wat de heer Schalken vroeg. Er is vorige week over tafel gegaan om dan een bepaald gebied te nemen en daar budget voor te vormen, want het gaat eigenlijk ook... Laat ik dan zeggen, ik snap wat u zegt met veiligheidsscan en dat het precedentwerking

heeft naar andere onderdelen. Maar we zien natuurlijk ook in het land dat er best wel probleemsituaties zijn rondom azc's. En het gaat hier toch om het gevoel van de bewoners die daar zitten. En wij zijn echt van mening dat dat wel een handje helpt als je daar een centraal budget van maakt en die veiligheidsscan toch een stukje tot uiting brengt. Want als we goed geluisterd hebben, dan gaat het hier niet eens meer om de discussie van wel of geen azc, want die is hier niet meer over tafel gegaan vanavond. Het gaat gewoon echt om het gevoel wat bij de bewoners leeft. En eigenlijk heb ik daar een heel klein stukje over. Want van de week stond er een heel mooi stukje uit de gemeente Tubbergen in de krant. En die gaven echt, wat we met de bewoners hebben gesproken, precies het gevoel weer wat die mensen ook hebben. De gemeente spreekt niet met ons, maar over ons. De overheid doet alsof wij niet bestaan. We strijden tegen de gemeente en de overheid. We zijn een roepende in de woestijn. Klein duimpje tegen de reus. En daar kunnen we alles van zeggen wat we willen en daar kunnen we van vinden wat we willen, maar ik denk dat ons primaire wel belang en behoefte is van de gemeente om bewoners toch dat gevoel te geven. En daar komen we dan later in een politiek proces wel op terug, eventueel met moties of wat anders. Maar ik denk dat we hier die bewoners een beter gevoel moeten geven als andere situaties die in onze stad zijn.

De voorzitter: Mijnheer Stam, dit is ook wel een beetje de laatste actie in het kader van, we hebben hier een beeldvormende sessie, u stelt concrete technische vragen. Mijnheer Kolff wel de behoefte om te reageren?

De heer Kolff: Heel kort. Ik heb er natuurlijk net al het nodige op gezegd op de vragen van de heer Schalken. En er geldt nog wel een argument. Ik snap dat er wordt gesteld, we moeten de bewoners het gevoel geven dat ze serieus worden genomen. En dat proberen we ook. Dat hebben we volgens mij net ook in die presentatie laten zien wat er allemaal aan is gedaan en wat we overigens zullen continueren.

Maar ik wil ook niet de indruk wekken vanuit de overheid dat we door middel van schijnveiligheid dingen kunnen wegnemen die er niet zijn. Er wordt ook eventjes gesteld, tussen neus en lippen door, dat het bij vrijwel alle azc's of dat er op veel meer plekken in het land allemaal problemen zijn. Er zijn maar een paar azc's in het land. En dat zijn eigenlijk andersoortige azc's, zoals bijvoorbeeld Ter Apel, waar regelmatig activiteiten plaatsvinden die het daglicht niet kunnen verdragen. Maar dat kun je echt niet op één lijn stellen met een regulier azc, zoals we die hier in Dordrecht krijgen. En als het gaat om veiligheid hebben wij echt alles in het werk gesteld om de situatie daar zo veilig mogelijk te organiseren en ook te gaan organiseren. Dat ligt vast en daar hebben we ook met de COA de goede afspraken over gemaakt. En ook voor wat betreft de openbare ruimte. Punt. Kunnen we eindeloos over praten. En nog één aspect vind ik ook wel belangrijk. Dat staat los van het gevoel hoor. Want gevoel is altijd heel lastig beïnvloedbaar. De raad heeft ook nog eens een keer gezegd, we willen dat de gemeente dit budgettair neutraal doet. Dat geef ik ook nog maar eventjes mee.

De heer Stam: Een kleine opmerking, voorzitter. Ik heb niet gezegd, alle azc. Er zijn een aantal azc's.

De voorzitter: Dank u wel. Eerst mevrouw Pichel. Kom ik daarna weer bij u, mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Voorzitter, ik zeg het maar alvast, want het kan zijn dat mijn vraag misschien ook op het randje balanceert. Maar ik ga hem proberen zo netjes mogelijk te stellen, want het is namelijk naar aanleiding van iets wat de burgemeester zei in een woordvoering. Daar heb ik eigenlijk een verdiepvraag op. Voordat ik die vraag ga stellen, merk ik wel, en dat is dan wel weer mijn visie hierop, dat ik denk de stappen die zijn genomen vanuit het college toch wel zorgvuldig zijn geweest. Er zijn veel stappen genomen. Er is veel gecommuniceerd. En hier en daar laten we altijd wel wat steekjes vallen. Maar het is ook wat het is. Dat gezegd hebbende. De burgemeester zei aan het einde van zijn woordvoering, iedereen wil eigenlijk wel een azc, maar niemand wil hem in zijn achtertuin. En ik vind dat eigenlijk toch wel een bijzondere opmerking. Ik kan hem niet zo goed rijmen. Ik hoef denk ik niemand te vertellen wat FvD landelijk beeld is bij massa-immigratie en azc. Ik denk, hoe kan het zo zijn dat iedereen een azc wil, maar we willen hem niet in onze achtertuin? Hoe werkt dat dan?

De heer Kolff: Hoe werkt dat dan? Dat leert de ervaring. En dat geldt voor wel meer voorzieningen, waar een deel van de inwoners in ieder geval zorgen over hebben. Dat geldt natuurlijk wel vaker. Ik kan me in mijn vorige gemeente herinneren dat daar een jongerenontmoetingsplek moest komen in een bepaalde wijk. En de hele wijk wilde die jongerenontmoetingsplek, maar geen enkele buurt wilde die ontmoetingsplek in de eigen buurt. Dat is een herkenbaar beeld. En voor een deel komt het voort uit oprechte zorgen of angst, waarvan ik vind dat wij die zo goed mogelijk moeten adresseren, proberen weg te nemen. Maar we hebben als overheid, als gemeente, als gemeenteraad, uiteindelijk ook als college of als burgemeester af en toe toch wel echt de taak om in het algemeen belang een besluit te nemen waar niet iedereen altijd tevreden mee is. En dit is ook zo'n besluit.

Het beeld is toch dat een heel groot deel van de stad, als je dat enquêteert zie je dat ook, vindt het logisch dat wij ook een bijdrage leveren aan de asielvraagstukken van dit land. Maar niemand wil dat toch eigenlijk in de buurt hebben. Dat is gewoon feitelijk hoe het zit. En dat betekent dat je ook een overheid nodig hebt om dat soort dingen te reguleren en af en toe eens een besluit te nemen daarover.

Mevrouw Pichel: Het is heel veel woorden om eigenlijk hetzelfde antwoord te geven. Ik snap dat het een hele moeilijke vraag is. En toch zit ik daarin... Ik snap het wel. Als een deel iets wil, op een gegeven moment moet je keuzes maken. Maar uw woorden zijn ook echt, en dat zien we natuurlijk ook wel aan de meeste partijen, is dat men dat toch wel wil. Of dat we vinden dat we dat moeten doen. En als je dan vindt dat je dat moet doen, dan zijn toch de gevolgen dat die mensen hier komen en dat we daar iets voor moeten regelen. Weet je, elke keuze heeft zo zijn gevolg. En dat is hier ook van. En ik probeer gewoon echt te begrijpen hoe het zo kan zijn dat de mening heel sterk is. Dit moeten we doen met zijn allen. Alleen in de uitvoering hebben we het liever niet in onze achtertuin. Ik kan dat zelf gewoon niet rijmen. Het lijkt me heel oneerlijk en ook, eerlijk gezegd, onwerkbaar.

De heer Kolff: Ik probeer erachter te komen waar mevrouw Pichel naar op zoek is. Maar we hebben hier te maken met gevoelens van mensen en ook gedrag van mensen. En ik ben geen psycholoog. Wat ik wel ben, is bestuurder van een gemeente die af en toe eens besluiten moet nemen waar mensen het ook niet altijd mee eens zijn. En dat hoort

nu eenmaal bij de soms ondankbare taak om het publieke belang te dienen. Ik kan het niet mooier maken, voorzitter.

De voorzitter: Ik vind hem mooi genoeg. Mevrouw Kamphuis.

Mevrouw Kamphuis: Ik had een vraag aan de burgemeester. Ik hoorde u zeggen over het hek dat u dat wel wilde, maar dat het juridisch niet mag. Is er een mogelijkheid om met de bewoners in gesprek te gaan om te kijken wie bij zijn eigen perceel en hekwerk krijgt, wil? En dan via het COA.

De heer Kolff: Voorzitter, dat is eigenlijk in het verlengde van de vragen die net aan de andere kant van de tafel ook door de heer Stam, mijnheer Schalken werden gesteld. Mensen hebben een veiligheidsscan aangeboden gekregen. Daar komt iets uit. Ik ga er niet vanuit dat daaruit... Maar dat zou kunnen hoor. Maar dat er uitkomt van, u moet een hek van twee meter hoog om uw tuin heen zetten. Dat is over het algemeen niet wat er uit een veiligheidsscan komt. Daar komen eerder zaken uit als, u kunt bijvoorbeeld het slot aan uw voordeur beter nog verbeteren, want dat is nog een beetje een oud slot. Of u heeft enkel glas, dat kun je zo intikken. Dat is een ander soort veiligheid dan een hek rond de tuin. Wij hebben, en dat is ook totaal echt niet gebruikelijk, nergens in het land, met het COA niet gesproken over dat alle bewoners in de omgeving een hek rondom hun tuin krijgen van het COA.

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter, mag ik een vervolgvraag? Ik had met de bewoners gesproken. Het gaat niet om die scan. Het gaat echt om het gevoel dat dat hek bij sommige mensen wel het veiligheidsgevoel kent. En wilt u daar dan over praten met het COA voor die mensen?

De heer Kolff: Wat ik net zei, de bestuursovereenkomst is getekend met het COA. Daar staat alles in wat we de afgelopen maanden, anderhalf jaar eigenlijk met elkaar allemaal hebben besproken. Daar zitten ook een heleboel wensen in die voortgekomen zijn uit de gesprekken met de bewoners. En ook onze eigen wensen. Daar zit dit niet in. En wij kunnen nu ook niet meer terug naar het COA en zeggen, geef alle bewoners een hek. Ik vraag me overigens ook af of dat feitelijk iets is wat alle bewoners zouden willen. En ik vraag me ook af of het daadwerkelijk iets bijdraagt aan de situatie. Want nogmaals, daarmee criminaliseren we eigenlijk bij voorbaat de doelgroep die opgevangen gaat worden in het azc.

De voorzitter: Mijnheer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Ik had even een vraag. Er werd net, tenminste aan het begin van deze commissie werd aangegeven dat niet alle locaties onderzocht zijn. Tegelijkertijd wordt er ook gezegd, heel veel mensen zouden het willen, maar niet in mijn achtertuin. Waarom zijn de andere locaties niet onderzocht?

De voorzitter: Naast dat er al antwoord op gegeven is, wordt hij nu herhaald door mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: De reden voor het niet onderzoeken van die andere locaties, is niet omdat mensen het niet in hun achtertuin willen. Is omdat die locaties niet passend waren aan de hand van de randvoorwaarden. Er is geen verdiepend onderzoek gedaan naar allerlei locaties. Er is langs het lijstje gekeken van de randvoorwaarden die aan de voorkant zijn vastgesteld. Op die manier zijn ze afgevallen.

De voorzitter: Ik zie mensen allemaal heel lief naar mij kijken, maar er is niemand meer... Dat is een ervaring op zich hoor, mijnheer de burgemeester. Kan je nagaan. Zeker niet. Is er nog iemand die een concrete vraag heeft aan het college? En zo niet, dan ga ik een andere vraag aan u allen stellen. Die ga ik nu stellen, want er is niemand meer die een vraag heeft. Draai ik even mijn blaadje om. Wat zegt u? Inmiddels is er een heleboel informatie verstrekt en u heeft nog aanvullende vragen gesteld en daar antwoord op gekregen. De vraag is even, heeft u nu voldoende informatie en kunnen we... Mijnheer Van der Net heeft in ieder geval niet voldoende informatie. Nog niet. Ik weet dat mijnheer Van der Net in ieder geval heeft gevraagd naar de achterliggende redenering met betrekking tot het hek en de juridische argumentatie die daarbij hoort. Die is toegezegd, volgens mij. Dat komt de kant op van de raad. Dat zal aan iedereen verstrekt worden, is gezegd. Zijn er verder nog dingen waarvan u denkt, die vraag kunnen we stellen, dan kan dat nog uitgezocht worden of niet? Want anders wil ik namelijk met u de conclusie trekken dat er verder, naast de informatie waar de heer Van der Net al om heeft gevraagd, wel voldoende informatie is om de situatie goed in beeld te hebben. Mijnheer Van der Net.

De heer Van der Net: Afhankelijk natuurlijk ook van het antwoord vanuit het college met betrekking tot het hek. Die juridische complicaties en ook dat sommigen op de dijk toch wat anders willen dan anderen. Pas met die informatie kunnen wij verder om te kijken of wij het daarmee eens zijn en of dat wij daar een politieke vraag over willen stellen natuurlijk.

De voorzitter: Het antwoord komt binnen. Ik kijk even op welke termijn... Ik kan de rij af kijken. Op welke termijn het antwoord binnen kan zijn. Laten we in ieder geval afspreken, dat komt sowieso natuurlijk weer bij de ingekomen stukken terecht. En dat we dan kijken wat we daar eventueel mee doen. Ik kan me ook voorstellen dat er nog andere fracties zijn die eventueel... Ik ben gewoon midden in een zin. Maar gaat uw gang.

De heer Kolff: Excuus, voorzitter. Ik dacht dat u mij nog even aankeek wanneer we dit kunnen toezeggen. Ik krijg net terug dat we dit dinsdag in B&W kunnen hebben en dan direct ook naar de raad kunnen sturen. Dan heeft u het, als het goed is, ook nog voor de raadsvergadering die dinsdag plaatsvindt. Dank, voorzitter.

De voorzitter: De voorzitter moet even denken. Want dan kunnen we het wel voor de raadsvergadering hebben. Maar ik bedoel, het lijkt me niet verstandig om ook dan in de raadsvergadering dit te agenderen. Maar dat mag wel. Ik zie nu mijnheer Stam. Heeft u daar een idee bij?

De heer Stam: Allereerst, ik kijk niet lief naar u. Laten we die even schrappen. Maar we hebben natuurlijk het college gehoord. En ook die antwoorden. Maar dat wil niet zeggen dat we het daar ook volledig mee eens zijn. Wij gaan nog wel met bewoners en met een

aantal partijen in overleg om te kijken wat we met die uitvoeringskosten ze die veiligheidsscan willen doen. En wellicht dat dat wel kan leiden tot een motie of een andere technische vraag. Daar komen wij later nog op terug.

De voorzitter: Is het een idee om voor te stellen dat sowieso het antwoord op het hek komt. Dat daalt af. Aan de hand daarvan in de agendatool eventueel iets bij zitten aan de hand waarvan u dan het alsnog wilt bespreken? Want ik neem aan dat u dan naar meer oordeelsvormende bespreking wil.

De heer Stam: Daar neigt het dan wel naar, maar u bent voorzitter hoor ik heel de tijd.

De voorzitter: Dat laatste? Sorry, ik hoorde het laatste niet.

De heer Stam: U bent voorzitter. U moet die conclusie trekken.

De voorzitter: Nee, ik bedoel, ik ben er alleen maar om te verzamelen wat u aangeeft. Als u een oordeelsvormende bespreking wil, dan moet u dat te zijner tijd in de agenderingstool aangeven.

De heer Stam: Dan heeft u dat juist geconcludeerd. Wij gaan nu eerst met een aantal partijen overleggen wat wij met deze antwoorden en met deze reacties kunnen doen. En dan geven we later aan of we daar verder op door willen gaan middels een oordeelsvormende vergadering.

De voorzitter: Dat zou sowieso altijd kunnen. Heeft mijnheer Van der Net gelijk in, ware het niet er ligt geen stuk aan ten grondslag aan dit. Dat is dan nog wel even een dingetje. Want we hebben zestien fracties. En officieel moet je negen fracties hebben om iets te willen agenderen. Dat geef ik u dan alleen even mee. Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Het wordt links ook al groepen. Het zou ook zo kunnen zijn dat na vanavond en na overleg met de andere partijen we kunnen besluiten om bijvoorbeeld een motie vreemd aan de orde van de dag in te dienen op een onderdeel. Dat is ook nog een optie.

De voorzitter: Alles kan. De raad heeft van allerlei verschillende instrumenten die ingezet kunnen worden. Ik wil u wel er even op attent maken dat het een bepaald doel ook moet dienen. En in die zin geef ik aan dat u ook een bepaald aantal partijen moet hebben om het te willen agenderen. En dat het natuurlijk ook zo moet zijn dat er een gerede kans is om ergens een vervolg aan te kunnen geven. Maar dat is mijn interpretatie. En dat is alleen maar wat ik u meegeef. Maar het staat u altijd vrij om iets te willen agenderen. We spreken af, we krijgen sowieso de antwoorden op de hek vragen, om ze maar even zo te noemen. En er zijn een aantal partijen die nog in gesprek zullen gaan over een aantal onderwerpen met de bewoners, onder andere. Dat gaan we volgende week voor de raad in ieder geval niet redden. Dat is eigenlijk een beetje de conclusie die ik eruit haal. En we kijken, zodra er een vraag wordt gedaan om te bespreken of daar dan voldoende steun voor is. En dan gaat de Agendacommissie dat inplannen. Ik zie mijnheer Stam nu kijken van, je kan me wat. Maar dit is ongeveer het idee wat u erbij had?

De heer Stam: Ik denk helemaal niks. Ik zit gewoon aandachtig naar u te luisteren.

De voorzitter: Ik wil vaker voorzitter zijn. Leuk. Even kijken. Wie heeft er nog een tegenbod of is iedereen akkoord met de conclusie zoals die er nu ligt? Wethouder Van Benschop wil daar nog wat aan toevoegen.

Mevrouw Van Benschop: Ik zit te twijfelen. Het is eigenlijk een beetje mosterd na de maaltijd. Maar we kunnen wel gewoon een documentje toesturen, zodat het te agenderen is. Gewoon een RIB of een memo of zo. Zodat het nog besproken kan worden. Over het hek. Maken we er gewoon een RIB van.

De voorzitter: Het hek kan het aanknopingspunt zijn. En buiten dat, we kunnen alles agenderen als we dat willen. Maar dan is dat toch een stuk waar nog steeds negen fracties voor moeten zijn. In die zin verandert er niets aan de techniek. Dan ben ik toch bang dat we het hier even bij laten en dat ik jullie allemaal bedank voor inbreng, vragen en meedenken. Fijne avond nog.

4. Vaststellen Markverordening en Marktvisie - Raadsvoorstel

5. Raadsinformatiebrief over Juridisch advies ambulante handel en de Europese Dienstenrichtlijn - Raadsinformatiebrief

Voorzitter: De heer Groenewege
Raadsgriffier: Mevrouw Vermeulen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Aarden (Partij voor de Dieren)
Dhr. Van den Berg (CDA)
Dhr. Droog (ChristenUnie/SGP)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Dhr. Den Heijer (VVD)
Mevr. Kamphuis (SP)
Dhr. Katif (Beter voor Dordt)
Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Pichel (Forum voor Democratie)
Dhr. Safranti (DENK)
Mevr. Schnabel (PvdA)
Dhr. Stam (Fractie van Waardhuizen)

Portefeuillehouders: wethouder M. Burggraaf

De voorzitter: Laten we beginnen. Welkom raads- en commissieleden, wethouder Burggraaf, namens het college, belangstellenden, meekijkers, publiek. We hebben vastgesteld dat er quorum is. Laat ik beginnen met voor het verslag te vragen aan ieder om zich even kort voor te stellen. En dan begin ik links van mij.

Mevrouw Vermeulen: Laurette Vermeulen, commissiegriffier.

De heer Burggraaf: Maarten Burggraaf, wethouder.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

De heer Droog: André Droog, ChristenUnie/SGP.

De heer Aarden: Tristan Aarden, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Pichel: Ruby Pichel, Forum voor Democratie.

Mevrouw Van Engelen: Yara van Engelen, GroenLinks Dordrecht.

De heer Kleinpaste: Gert Jan Kleinpaste, Gewoon Dordt.

De heer Stam: Marco Stam, Fractie van Waardhuizen.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

De heer Safranti: Mehmet Safranti, DENK Dordrecht.

De voorzitter: Tegenover mij zit mevrouw Lammens van VVD.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Hallo. Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

De voorzitter: Dank u wel. En ik ben zelf Pieter Groenewege. En ik ben vandaag uw voorzitter. We hebben het vandaag wederom over het raadsvoorstel Vaststellen Marktverordening en Marktvisie. Een vervolg van het debat van vorige week. En over de raadsinformatiebrief over Juridisch advies ambulante handel en de Europese Dienstenrichtlijn. Dit zijn punten 4 en 5 op de agenda. En die worden gezamenlijk behandeld. Tijdens het eerste deel van het debat vorige week hebben we het al gehad over de onderwerpen persoonlijke aanwezigheidsplicht en de contracttermijn en over twee aangekondigde amendementen op die twee onderwerpen. We waren aanbeland bij de laatste drie onderwerpen, samengevat in de volgende politieke vragen. Vraag drie, hoe kijkt de commissie aan tegen de verplaatsing van de markt? Vraag vier, hoe beoordeelt de commissie de juridische kwetsbaarheid van het voorstel? Leg hem daar maar neer. En vraag vijf, hoe beoordeelt de commissie de verkoop van levende dieren, krabben, kreeften op de Dordtse markt. Door een inschattingsfout van mij moesten we vorige keer halverwege de bijdrage van mevrouw Pichel stoppen. We hebben nog drie sprekers te gaan. Mevrouw Pichel de heer Safranti en mevrouw Stolk, die ik hier niet zie. Ook geen andere vertegenwoordiger van de VSP. Dan houden we het bij mevrouw Pichel en de heer Safranti. En dan mag mevrouw Pichel beginnen. En gewoon bij het begin van haar betoog. En voordat zij dat doet, de heer Katif van Beter voor Dordt is ook aangeschoven.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. En bedankt voor de ruimte om even bij het begin te beginnen. Halverwege is toch lastig. Er kwam natuurlijk ook een interruptie. Laat ik mijn verhaal weer eens even opbouwen. Ondanks de vele opmerkingen dat de markt een dienst is en dat er in Nederland hevig over is gedebatteerd, blijf ik bij mijn inzicht als econoom en bedrijfskundige en ondernemer dat het leveren van producten op de markt

geen dienst is en daarbij niet valt onder de Europese Dienstenrichtlijn. Europese Dienstenrichtlijn is in het leven geroepen, omdat men vrij verkeer van diensten mogelijk wilde maken tussen de EU-lidstaten. Het maakt het ondernemers gemakkelijker.

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Kleinpaste, Gewoon Dordt.

De heer Kleinpaste: Dan toch even de vraag aan mevrouw Pichel. Want ik vind het wel prettig dat als je in een commissie met een aantal partijen bij elkaar zit, dat je over de feiten een beetje gelijkgestemd bent. Want als je over dezelfde feiten praat, kun je daarop je mening baseren.

Mevrouw Pichel kiest er in dit geval voor om gewoon heel nadrukkelijk een feit, namelijk dat is uitgezocht dat het onder de Dienstenregeling valt, door haar wordt genegeerd, omdat ze er een andere opvatting over heeft. Maar dat maakt het debat wel lastig, want dan hebben we het niet meer over hetzelfde feitencomplex.

De voorzitter: Wat is uw vraag?

De heer Kleinpaste: Of mevrouw Pichel herkent dat een debat over verschillende feitencomplexen lastig is?

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Voorzitter, ik vind niet dat een debat over feiten lastig is, want feiten zijn namelijk feiten. En alleen omdat er bepaalde mensen een andere mening over hebben, maakt nog niet dat een feit verandert. Dit is bijvoorbeeld een vrij grote tafel. Ik kan erop gaan liggen en ik kan erop gaan slapen, maar dat maakt een tafel geen bed. Ik kan er kussens opleggen, ik kan er dekens opleggen, ik kan er twintig jaar op gaan slapen, maar dat maakt een tafel geen bed. Ik denk dat discussiëren over feiten zeker niet moeilijk is.

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

De voorzitter: Een vervolgvraag. De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Mijn opmerking ging erover dat als de feiten niet dezelfde feiten zijn het debat lastiger wordt. En voor mijn gevoel, dan kun je een filosofie over een tafel of een bed ophangen, maar voor mijn gevoel is het feit dat het valt onder die Dienstenrichtlijn, en mevrouw Pichel hanteert een ander feit, namelijk het valt niet onder de Dienstenrichtlijn, dat maakt het debat gewoon expliciet lastig.

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Mijn antwoord aan de heer Kleinpaste, het is net even, welke woorden gebruik je? Maar het is zo dat de VNG ervoor heeft gekozen om de vergunningen van de markten en ook detailhandel te scharen onder de Dienstenrichtlijn. Dat is natuurlijk inderdaad een andere discussie om te bepalen of het leveren van een

product hetzelfde is als een dienst. En daarin heeft de heer Kleinpaste wel gelijk, dat de VNG zegt, wij scharen het gemakshalve maar onder de Dienstenrichtlijn. Of gemakshalve, zekerheidshalve was het, moet ik het goed zeggen. En dat is een keuze geweest. Dat is een debat geweest. Maar dat maakt wat mij betreft nog steeds niet dat het klopt en dat dat in lijn is met waar de Europese Dienstenrichtlijn voor bedoeld is. En dat is het mogelijk maken van vrij verkeer van diensten tussen de EU-lidstaten. En dat is wat anders dan een lokale markt. Dat is eigenlijk mijn reactie daarop.

De heer Groenewege: U wordt het niet eens, denk ik. De heer Den Heijer van de VVD is ook aangeschoven. Maar u mag uw betoog gewoon vervolgen.

Mevrouw Pichel: Dank u. En als ik hem vervolg, dan ben ik op het punt dat, wat ik al zei, een dergelijke richtlijn van toepassing laten zijn op een lokale markt is op zijn zachtst gezegd bijzonder. En daar komt dan ook nog bij, en dat is wellicht ook een antwoord voor de heer Kleinpaste, dat de Dienstenrichtlijn zelf aangeeft dat wanneer de economische activiteit niet te kwalificeren is als dienst, iemand ontvangt geld in ruil voor het leven van een product, dat de Dienstenrichtlijn niet van toepassing is. Dan kwam ik bij het punt, dat is nog klein stukje herhaling van vorige week, wat zijn de belangrijke wensen voor Dordrecht en de markt? Voor de toekomst van onze binnenstad is er een dringende wens van het college om de markt te verplaatsen. Hiervoor merk ik weinig weerstand van ondernemers en van bezoekers en ook vanuit de commissie. Als wij daarvoor kiezen, dan kunnen we dat uitvoeren. Om op een prettige manier de markt te creëren, is het van belang om branchering toe te passen. Stel een markt heeft 100 kramen, dan is het in niemands belang om 85 viskramen te hebben. Brancheren is een nuttige exercitie en ook zonder problemen uit te voeren zonder de Dienstenrichtlijn. Een branchering is namelijk volgens de Dienstenrichtlijn in beginsel verboden. Indien men wel zou willen brancheren, dan dienen er dwingende regels van algemeen belang te zijn die een branchering rechtvaardigen. En de invoering van die persoonlijke aanwezigheid is daarom in dit raadsvoorstel ingebracht. En dat is het element wat zeer onwenselijk is voor de marktondernemers. Om de mogelijkheden voor nieuwe toetreders te vergroten, heeft het college de wens om schaarse vergunningen uit te geven. De eerste beperking die wordt opgelegd door de Dienstenrichtlijn is deze. Het laat namelijk alleen schaarse vergunningen toe bij hoge uitzondering. Bij een nieuwe Marktverordening, die niet zou vallen onder de Dienstenrichtlijnen, kan de gemeente zelf bepalen wat redelijk en billijk is voor nieuwe toetreders. Maar dan het punt van het intrekken van de vergunningen voor onbepaalde tijd voor de huidige ondernemers. Want we hebben het natuurlijk wel gehad over, wat is de duur met de nieuwe Marktverordening voor nieuwe toetreders? Maar er ligt ons ook voor om vergunningen voor onbepaalde tijd in te trekken. En er is juridisch gezien ruimte om vergunningen voor onbepaalde tijd in te trekken. Echter dient dat wel te gebeuren onder strikte voorwaarden. Je kunt namelijk niet zomaar vergunningen intrekken, omdat een paar mensen iets anders hebben bedacht. Er zijn drie strikte voorwaarden waarvan ik me zorgen maak dat de gemeente Dordrecht die dan gaat naleven. De eerste is, er wordt aangegeven dat het op grond is van verandering van omstandigheden. En men beroept zich hiervoor op de Dienstenrichtlijn. Maar die is A, al een tijdje van kracht, namelijk sinds 2006. Dat zijn geen nieuwe, veranderde omstandigheden. De Dienstenrichtlijn zelf is heel terughoudend met betrekking tot het uitgeven van schaarse vergunningen. En C, in beginsel niet eens van toepassing, aangezien op de markt producten worden verhandeld en geen diensten

worden geleverd. Tweede punt waar ik me zorgen over maak, indien er wel grond zou zijn voor het intrekken van de vergunningen, dan dient de gemeente alle belanghebbende in staat te stellen om hun bedenkingen in te dienen. En dit betreft meer dan het inspreekmoment van vijf minuten, wat de mensen hebben gehad. En ook in het voorstel zie ik niks terug om dit te organiseren. Hier heb ik ook een concept amendement voor opgemaakt om dit erin mee te nemen. En het derde punt, het kan ook niet zo zijn dat er geen rekening wordt gehouden met individuele gevallen, waarbij feiten en omstandigheden dienen te worden meegenomen in de besluitvorming, zoals, maar niet beperkt, tot resterende terugverdientijd van de reeds gedane investeringen. Er dient maatwerk te worden geleverd. Een belangrijke bevestiging van de juristen tijdens de vorige commissievergadering is dat er niet zoveel kan gebeuren wanneer we de Dienstenrichtlijn niet volgen. Mogelijk kunnen nieuwe toetreders een klacht hebben, wat me sterk lijkt. Want als we een gezonde Marktverordening hebben, dan lijkt het me geen probleem. En mogelijk zou de Europese Dienstenrichtlijn er iets van vinden, maar dat lijkt me ook sterk, aangezien deze zelf aangeeft dat het leveren van een product niet valt onder de Dienstenrichtlijn. Voorzitter, samenvattend zou mijn partij zeggen, geen Dienstenrichtlijn. We kunnen de markt verplaatsen onder goede begeleiding en met voordelen voor de ondernemers in de hele stad. We passen dan verkoopgroepen toe, de branchering waar we het over hadden voor een diversiteit op de markt. En ook een heel belangrijk punt, mijn partij zal niet instemmen met het intrekken van vergunningen zonder gegronde reden. Indien er wel een gegronde reden is, dan dienen wel de strikte voorwaarden in acht worden genomen voor een rechtvaardig afwikkeling. Een paar vragen aan de wethouder. Wat is de reden van het intrekken van de vergunning, de juridische grond? Ook hierover heb ik wat gelezen in de oplegger van de juristen. Zij hebben ook daar duidelijk wat over gezegd.

De voorzitter: Ik moet toch een beetje ingrijpen, want dat is een technische vraag. En ik heb daarnet begrepen dat we acht technische sessies hebben gehad over de Marktverordening, of iets in die buurt. U heeft heel veel gelegenheid gehad om die vraag te stellen, ook schriftelijk. Ik stel voor dat deze vraag ook nu schriftelijk wordt behandeld, beantwoord en dat we daar niet...

Mevrouw Pichel: Dan stel ik hem politiek.

De voorzitter: Dat is ook mogelijk.

Mevrouw Pichel: Gaan wij als raad en college vergunningen van onbepaalde tijd intrekken, waarvan de juridische grond onduidelijk is? En dan de volgende vraag, de laatste vraag. Kan de wethouder bevestigen dat in het huidige voorstel rekening is gehouden met alle strikte voorwaarden die dienen te worden nageleefd wanneer een vergunning zou worden ingetrokken. En dit is ook waar ik voornemens ben om een amendement voor in te dienen, om deze juridische voorwaarde in ieder geval wel te borgen in het voorstel.

De heer Groenewege: Dank u. Dat zijn twee vragen die erg dicht bij elkaar liggen, als ik het goed begrepen heb, toch?

Mevrouw Pichel: Ze hebben met elkaar te maken, maar het zijn wel twee absoluut separate vragen.

De voorzitter: Prima. Daar gaan we naar de heer Safranti van DENK.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, zover ik het weet had ik vorige keer een heel kort pleidooi gehouden. Maar ik wil hem vandaag uitgebreid houden, als u dat fijn vindt.

De voorzitter: Heel fijn. Maar probeer het nog steeds beknopt te houden.

De heer Safranti: Ik zal me beperken tot de vijf punten die ook genoemd waren. Punt één en twee sla ik over, omdat wij natuurlijk mede hebben ingediend qua amendementen. Punt drie, ambitie om weer tot de top te behoren om beste markt anders evenementenstad van het jaar. Dat staat voor DENK gewoon hoog in het vaandel. Staat ook in ons verkiezingsprogramma. Wij kunnen dat alleen maar toejuichen. We willen een levendige binnenstad met evenementen, waar ook straatmuzikanten bij horen. Volgens mij heeft mijn buurman dat ook toch benoemd vorig keer, buurman van de VVD. Ik zal hem even benoemen. Wel willen we aansluiten bij de kritische punten van Beter voor Dordt, die vorige keer ook ter sprake kwamen. Het moet wel volgens de regels gaan. En dat heeft mijnheer Katif vorige keer uitgebreid besproken. Ik had hem ook nog genoteerd. Punt vier, net als vele partijen zijn wij ook bezorgd hierover, over het juridische gedeelte. Mijn collega van Forum voor Democratie heeft een heel pleidooi hierover gehouden. En tevens komt ze met een amendement. Dat heeft ze ook zojuist toegezegd. Wij gaan dat inhoudelijk goed bestuderen. Punt vijf, wij zijn van mening dat dit... Het gaat dan over, volgens mij... Even kijken hoor. Over de levende dieren. Ik zal hem even toelichten, punt vijf. Wij zijn van mening dat dit niet lokaal, maar landelijk, anders Europees geregeld moet worden. Wij willen ook ons niet bemoeien met het assortiment van marktlui. Het moet wel binnen de gestelde normen gaan. Vorige keer werd er volgens mij het voorbeeld genoemd, hier niet, maar wel in Zwijndrecht. Volgens mij was dat mijnheer Kleinpaste. Inderdaad. En daar zijn wij het trouwens ook mee eens. Voorzitter, twee punten nog, los van die vijf punten.

De voorzitter: Kort dan.

De heer Safranti: Sorry?

De voorzitter: Kort dan, alstublieft.

De heer Safranti: Ja, kort. Ik was benieuwd naar de parkeergarage die wij op de Visstraat... Hoe heet die parkeergarage daar? Visstraat. Hoe is dat straks geregeld, als wij de markt daar hebben? Hoe komen de mensen de stad in of hoe kunnen ze daar gaan parkeren? Misschien heb ik het mis hoor, maar dat was wel even een punt waar wij benieuwd naar waren.

De voorzitter: De lijn die ik voor mevrouw Pichel trek, moet ik ook voor u trekken. Dat is een technische vraag.

De heer Safranti: Technische vraag.

De voorzitter: Heeft u er een mening over hoe het geregeld zou moeten zijn?

De heer Safranti: Vindt de wethouder ook dat er een goede verbinding en goede parkeergelegenheid moet komen rondom de parkeergarage aan de Visstraat?

De voorzitter: Prima.

De heer Safranti: Zeker als we zien dat het parkeren veel schaarser wordt in ons binnenstad. En het tweede punt die ik mee wil geven, gaat om het participatieproces. Ik ga toch maar weer andersom. Is de wethouder het met ons eens dat het participatieproces in dit geval goed is doorlopen of moet doorlopen zijn met marktlui, winkeliers, maar ook met de bewoners eromheen? Dank u wel, voorzitter.

De heer Groenewege: Dank u wel. Dan kijk ik nog even in de richting van de PvdA en Fractie van Waardhuizen, want die waren de vorige keer niet aanwezig. Maar als die nu willen reflecteren op de laatste drie politieke vragen, dan mag dat.

Mevrouw Schnabel: Zeker. Dank u wel. Heel kort, als het gaat over de verplaatsing van de markt. We zijn bekend met het feit dat er veel bezuinigingen aankomen. En daarom lijkt het ons het beste als de markt voor dit moment gewoon blijft waar de markt staat. We denken dan aan de aanleg van de bekabeling onder het straatoppervlak voor de Bagijnhof. Daar gaat veel geld in om. De fietsmogelijkheden om de binnenstad in te komen, nemen daarbij af. En het leefbaar maken van het Statenplein, daar weer alle bekabeling uithalen en daar vergroening plaats laten vinden, dat is ook best een dure opgave. En we denken dat we de evenementen, die nu ook op het Statenplein plaatsvinden, dat we die ook voor een deel naar het Energieplein kunnen verplaatsen. En dan aangaande de twee amendementen. We willen ten aanzien van de persoonlijke aanwezigheid van marktkoopliden...

De voorzitter: Daar moet ik u even onderbreken, want die hebben we al besproken in het eerste deel.

Mevrouw Schnabel: Dan geven we bij deze heel kort aan dat we hem steunen. Even kijken wat er dan de vorige keer... De vergunningsduur?

De voorzitter: Die is ook al besproken. Er zijn drie politieke vragen. De laatste drie.

Mevrouw Schnabel: Dan als laatste, wat betreft levende dieren op de markt, daar horen we graag nog de reactie van de wethouder op.

De voorzitter: De heer Stam, Fractie van Waardhuizen.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen ook heel kort zijn. Als ik naar de politieke vraag kijken, een verhuizing van de markt staan wij achter. Elke verhuizing doet pijn. Maar de wijze waarop het nu wordt ingestoken, kan ons goedvinden wel vinden. Omdat we vinden dat Bagijnhof eigent zich veel meer voor een aantal marktkramen, zoals nu op een plein. Het plein daarnaast is ook open voor andere activiteiten. En ik hoor mevrouw Schnabel van de PvdA zeggen, daar heb je ook het Energieplein voor. Maar een aantal evenementen zou je toch wel heel goed kunnen organiseren in de binnenstad, waar toch al veel mensen zijn. Wat dat betreft staan wij daarachter. Als je kijkt naar de juridische houdbaarheid, dan kan je heel simpel redeneren, elk besluit wat

genomen wordt kan juridisch aangevochten worden. Wat dat betreft zitten wij er heel neutraal in. En toch nog even een kleine opmerking over de twee amendementen.

Het ene amendement wat door Beter voor Dordt is ingediend voor het oprekken van de termijn hebben wij in eerste instantie aangegeven dat we die zullen steunen, maar dat doen we niet. Daar hebben we een aantal legitieme argumenten voor, maar daar komen we dan later op terug. Het tweede amendement met de aanwezigheid van de mark hebben we wel gezegd, die steunen wij. Vinden we prima. En dan het laatste punt met betrekking tot levende dieren. We willen een levendige binnenstad. Daar horen ook levende dieren bij. Tot zover.

De voorzitter: Dan zijn we aan het eind van de eerste termijn van de commissie. Op de laatste drie politieke vragen zijn een aantal vragen gesteld aan de wethouder. Die geef ik graag de gelegenheid te reageren.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. En ik sluit niet uit dat, omdat het een geknipte behandeling is, er wellicht opmerkingen zijn van de vorige keer die ik dan nu nog niet beantwoord heb, maar dat hoor ik dan vanzelf in de tweede termijn. En dan het eerste blokje is de juridische houdbaarheid. Met betrekking tot dat punt kan ik in ieder geval vaststellen dat qua persoonlijke aanwezigheid het vanavond weer goed is. Ik zie op de tribune weer veel marktlieden zitten. Voor de zesde keer, hadden we net vastgesteld. De juridische houdbaarheid met betrekking tot dat amendement. Het is natuurlijk uiteindelijk aan uw raad om over die persoonlijke aanwezigheid en die vervangingsvergunning, die discussie hebben we het de vorige keer natuurlijk ook al over gehad, maar daar gaan we in de raad zo meteen een amendement bespreken. Daar een besluit over te nemen. Ik zal wel nog even... Volgens mij zijn die nog niet nagezonden. Want we hadden er wel ambtelijk nog even naar gekeken over de juridische haalbaarheid van het amendement en de risico's die eraan zitten in de wijze waarop je het doorvoert. Ik zie inderdaad dat die nog niet bekend zijn. Ik zal zorgen dat die voor de raad nog in ieder geval ook even gedeeld wordt, zodat u die ook nog even kunt betrekken voor de raadsbehandeling. En Forum voor Democratie vroeg, wat is de juridische grondslag of is die wel duidelijk genoeg? Dat heeft u ook gezien in het advies wat de vorige keer is toegelicht door Ten Holter, is de grondslag de Dienstenrichtlijnen. En er zijn inmiddels verschillende rechterlijke uitspraken over die duidelijk maken dat het niet langer is toegestaan om voor onbepaalde tijd vergunningen te verstrekken. Daarmee ook de juridische grondslag is om hem te beëindigen. Vervolgens moet daar wel een redelijke overgangstermijn tegenover staan op het moment dat je van onbepaalde tijd naar bepaalde tijd vergunning gaat. Er is ook een onderzoek geweest van een CVAH die ook zegt, daar moet je uitgaan van een redelijke overgangstermijn, waarbij je goed de belangen van beide kanten in het oog houdt. Enerzijds de zittende ondernemers die een redelijke termijn moeten kunnen krijgen om hun investeringen terug te verdienen. En tegelijkertijd niet te lang, waardoor het voor nieuwe toetreders, want daar is het in die Dienstenrichtlijn om te doen, niet een kans is om ook toe te kunnen treden op die markt. En daarbij zeggen ze ook dat het niet zo is dat je... Dat moet je in alle redelijkheid doen. Maar dat het zo is dat je binnen die vergunningsduur al je investeringen terug moet kunnen verdienen. Er zit ook een bepaald ondernemersrisico bij. Dat lichten ze ook toe. Bij het ene marktproduct wat je biedt, zitten lagere

investeringen en kan het zijn dat die vijftien jaar ruimschoots voldoende is om jouw investeringen terug te verdienen. Bij anderen kan het zijn dat dat net aan is of net niet.

De voorzitter: Een vraag van mevrouw Pichel

De heer Burggraaf: En daar zit een ondernemersrisico bij, waarbij het zo kan zijn dat je een deel schade leidt bij de omzetting naar een bepaalde tijd vergunning.

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. De wethouder zegt, de Dienstenrichtlijn verplicht ons tot het intrekken van die vergunningen. En dan ook de kortere vergunningsduur. We hebben natuurlijk vorige week er ook vragen over gesteld. Dat is natuurlijk juist niet wat de Dienstenrichtlijn zegt. De Dienstenrichtlijn zegt juist dat je niet mag beperken. Maar mijn vraag gaat over iets wat in het raadsvoorstel staat. Want zelfs in het raadsvoorstel wordt eigenlijk ons nog de keuze voorgelegd van, we kunnen ook kiezen om alle bestaande vergunningen te houden en enkel nieuwe vergunningen uit te geven voor bepaalde tijd. En dat is een foutje wat ik zie in de tekst, wat ik ook in een amendement wil opnemen, gemeentes mogen ook alle vergunningen intrekken. Dat is wel heel kort door de bocht, want dat kan natuurlijk niet zomaar. Dat gaat wel onder bepaalde voorwaarden. Maar daar hebben we dan net even discussie over. Daar ben ik wel even benieuwd naar hoe de wethouder hiernaar kijkt. Want het raadsvoorstel legt eigenlijk ons als raad een bepaalde keuze op. We kunnen A of B doen. En het lijkt nu net alsof we al een bepaalde kant opgeduwd worden, terwijl we volgens mij als raad daar een klap op moeten geven, als ik het zo lees in het raadsvoorstel.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Ik heb niet het idee dat wij een bepaalde kant op sturen. We geven alleen aan wat, nogmaals, binnen de Dienstenrichtlijnen verschillende belangen zijn die je moet afwegen. Dan val ik weer in herhaling. Dat zit op een gegeven moment bij de vergunningsduur in de termijn om een redelijke terugverdiensduur versus niet te lang, want dan geef je weer nieuwe toetreders niet de kans om ook opnieuw toe te treden. En daar wilde ik mee afsluiten. Natuurlijk is het altijd zo dat je nog aan het eind van het verhaal een hardheidsclausule hebt. Als er een ondernemer is... Nogmaals, vijftien jaar is een redelijke termijn om je investeringen terug te verdienen. Daar zit dan vervolgens nog een stukje ondernemersrisico op. En als er toch gevallen zijn die boven een redelijk ondernemersrisico schade lopen door van onbepaalde tijd naar bepaalde tijd vergunning te gaan, dan kan dat in individuele gevallen met een hardheidsclausule alsnog tot een schadeloosstelling leiden. Maar dat is dan per individueel geval te bepalen. En daarmee ligt er volgens mij een voorstel nu wat in alle redelijkheid in al die belangen een evenwichtig voorstel is.

De heer Groenewege: Een vervolgvraag van mevrouw Pichel. Ik merk dat die persoonlijke aanwezigheidsplicht en die contractduur hebben raakvlakken met de juridische kwetsbaarheid. Dat is duidelijk. Maar die eerste twee onderwerpen hebben we al zeer uitgebreid vorige week besproken. Ik wil voorstellen dat we ons nu richten op de juridische kwetsbaarheid, maar dan niet op die onderwerpen die we vorige week al hebben besproken. En met die zin gaan we door naar mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel. Ik heb een vraag over juridische kwetsbaarheid. De wethouder zegt net, we proberen niet een bepaalde kant op te sturen. Dat waardeer ik. Echter ik zie hier toch echt in het stuk staan dat er twee keuzes zijn. Behouden van de bestaande vergunningen, zoals ze zijn, enkel nieuwe vergunningen uitgeven. En ik heb wel het idee met hoe het werd gebracht door de ambtelijke ondersteuning, waar de discussies over gingen, waar nu de amendementen over zijn en toch ook wat de wethouder nu weer aangeeft, dat er een voorkeur lijkt te zijn om ze toch in te trekken en dat voor iedereen de beperkte vergunningsduur geldt. Heb ik dat dan verkeerd begrepen? Mis ik hier een punt? Of klopt het wel wat ik zeg?

De voorzitter: Is er een keus, wethouder?

De heer Burggraaf: Voorzitter, het niet intrekken van vergunningen voor onbepaalde tijd, alles is een keus, maar is er één waarvan is geconstateerd dat dat juridisch niet erg houdbaar wordt geacht, omdat er sprake is van schaarse ruimte en schaarse vergunning. En dan kom je op het verhaal wat we hebben toegelicht, wat u ook heeft gehoord vorige week in de commissie van de onafhankelijke juridische toetsing. Die zegt, er ligt een voorstel hier waarin heel goed gewogen is waar de juridische kwetsbaarheden zitten en dat daarin een balans is gezocht om een zo goed mogelijk juridisch houdbaar voorstel neer te leggen. Daar vaar ik vooral ook op de analyse die zowel bij ons door de interne juridische afdeling is gedaan, als mede nu door een extern juridisch advies. En heeft het college er alle vertrouwen in dat wat er nu voorligt een stevige basis biedt voor een nieuwe Marktverordening.

De voorzitter: De laatste vervolgvraag op dit onderwerp van mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dan toch nog even. Want ik hoor wat de wethouder zegt. Maar dan staat er nog steeds in het raadsvoorstel wel die tekst. Is dat dan dat we dat in het raadsvoorstel toch moeten aanpassen, omdat er gaandeweg andere beslissingen over zijn genomen of andere informatie tot onze beschikking is gekomen? Want in het raadsvoorstel staat... Ik lees het natuurlijk net op. En dat staat in het voorstel wat nu gewoon bij de stukken is. Er kan bijvoorbeeld worden gekozen om alle bestaande vergunningen te houden zoals ze zijn en enkel nieuwe vergunningen uit te geven voor bepaalde tijd. Maar gemeentes mogen ook alle vergunningen intrekken en iedereen opnieuw in te laten schrijven voor een vergunning. Daarom vraag ik me af, is dat een keuze of is daar inderdaad iets in veranderd? Want dan is dit natuurlijk wel... Dat scheidt bij mijn verwarring inderdaad. En ik denk ook wat ik zeg, gemeentes mogen natuurlijk niet zomaar een vergunning intrekken, dat is hier beperkt in dat zinnetje. Maar dat is een andere discussie.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, dit raadsvoorstel is zo ingestoken om u een completer beeld te geven van alle keuzes die mogelijk zijn in de nieuwe situatie. Dat is wat er staat in het raadsvoorstel. En dan blijf ik bij hetgeen wat ik net heb toegelicht en waarom ik net even aankondigde, ik zou graag even van de gelegenheid gebruik maken om u nog even te informeren met betrekking tot de amendementen.

Wat dat mogelijk voor implicaties heeft op de juridische houdbaarheid of tenminste het juridische risico wat je loopt bij de nieuwe verordening die je vaststelt. En dat is verder aan u dan om daar een weging in te maken. En verder ga ik me gewoon weer herhalen met al hetgeen ik net heb gezegd. Laat ik dat maar niet doen, voorzitter.

De voorzitter: Wat een fantastisch idee. De heer Katif, Beter voor Dordt.

De heer Katif: Voorzitter, dank u wel. Ik hoorde de wethouder even iets zeggen over de beantwoording eigenlijk op het amendement, voorstel, zoals die door een aantal partijen... En ik vind het dan jammer dat dat niet nu aan ons... Of tenminste, dat wij dat vandaag ook mee konden nemen. Dat het moet wachten namelijk tot de raad is. Dat vind ik wel jammer. En naar mijn weten heeft de griffie dat niet ontvangen.

De voorzitter: Wat is uw vraag?

De heer Katif: Mijn vraag, waarom we dat niet eigenlijk tijdig hebben gekregen, dat we het misschien mee kunnen nemen naar de oordeelsvormende commissie.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, omdat het dingen zijn die vlak voor de Pasen door verschillende juristen ook uitgezocht moesten worden. Dat is ingegeven door de dagen waar we nu inzitten. En ik kan het u nu gaan toelichten, maar het is dusdanig gedetailleerd dat ik denk u geen dienst te bewijzen door dat nu te gaan toelichten. Kan ik het u beter gewoon toesturen. En dan hebben we gewoon nog een raadsvergadering waarin we de amendementen bespreken. Waar we daar ook dan nog het debat kunnen voeren over de keuzes die u daarin maakt. Dan, voorzitter, was er een motie van de Partij voor de Dieren. Volgens mij een motie of een amendement?

De voorzitter: Nee, alleen een politieke vraag.

De heer Burggraaf: En daar was geen politieke... Jawel, over het verbod op verkoop van leven dieren. Precies. Voorzitter, u heeft gezien in de technische beantwoording dat het technisch kan. Dat het ook op andere plekken is gebeurd. En toch zou het college deze motie willen ontraden, omdat wat u kiest is op de markt zeggen, we kunnen geen levende dieren verkopen. Bijvoorbeeld de visboer zou dan niet meer mosselen en oesters kunnen verkopen. Die worden ook levend verkocht. Maar de visboer om de hoek, die in een vaste winkel zit, die kan je die beperking niet opleggen. Die winkel kan vervolgens wel diezelfde waren verkopen. Je bent een economische ongelijkheid aan het creëren. Ik hoorde al andere commissieleden vorige keer zeggen, is dat niet iets wat je eigenlijk meer landelijk zou moeten organiseren? Dat zou ook mijn suggestie zijn. Wil je dat op een gelijke manier voor ondernemers organiseren, dan zal je het via die weg moeten doen en niet de markt daarvan uitsluiten. En nogmaals, als je een winkel hebt en een vaste zaak, dan vervolgens wel die producten kan verkopen. Maar dat is verder natuurlijk uiteindelijk aan de raad ter afweging. Maar dat is wel de kanttekening die ik graag mee zou willen geven bij deze oproep. Dan waren er nog een aantal vragen over de verplaatsing van de markt en de zorgvuldigheid van het traject.

Allereerst is het iets wat we ook met de marktadviescommissie uitvoerig hebben besproken. Dat lees je ook terug in het voorstel en in de visie waarin we hebben gezegd, dat betekent de verplaatsing sowieso dat je het pas doet op het moment dat je kan garanderen dat de parkeerbereikbaarheid ook voor de bezoekers aan die binnenstad op een vergelijkbare wijze kan blijven worden aangeboden. En is het zo dat we natuurlijk zo meteen in het vervolgproces, waar het gaat om het ontwerp van het Statenplein, de herinrichting met betrekking tot het Bagijnhof, we natuurlijk gaan doen in nauw overleg met alle belanghebbenden in het gebied. Dat is de markt, dat zijn de winkeliers die er zitten, dat is de horeca die er zit, dat zijn evenementenorganisatoren en dat zijn ook natuurlijk de bewoners in het gebied. De eerste stap is dat u in een visie uitspreekt hier dat u zegt, wij zien inderdaad de meerwaarde van een verplaatsing van de markt naar Bagijnhof, Sarisgang. Zoals het in de visie ook beschreven staat, geeft het voordeel dat je Bagijnhof veel meer de kwaliteit van het kernwinkelgebied kan geven gedurende de drukke dagen. En dat je het Statenplein bereikbaar maakt om een inrichting te doen waar beleving en vergroening en andere functies, die buiten de marktdagen om op het plein kunnen plaatsvinden, veel meer ruimte krijgen. Waardoor je ook op de dagen dat de markt er niet is een heel aantrekkelijk plein gaat krijgen. Dat hebben we natuurlijk voor een deel al tijdens corona zien ontstaan, dat terrassen meer ruimte kregen en dat dat toch echt een hele andere beleving van zo'n plein gaf. Tegelijkertijd, en dat hoor ik anderen ook hiertoe oproepen, zorg dat die beleving en die markt op een goede manier op elkaar aansluiten. Het vraagt zowel een fysieke herinrichting, het plein, maar ook echt wel een programmatische opgave voor ons om dat goed te doen. Zodat je ook een goed programma op het plein hebt, die zorgt dat je nog steeds aantrekkelijk vanaf die kant het kernwinkelgebied in wil. Dat er ook altijd wat te doen is. En wij zijn ervan overtuigd, dat zien we ook voorbeelden in andere steden van, dat als je dat op een goede manier doet dat het elkaar enorm gaat versterken. Dat de markt daarvan gaat profiteren, van die verhoogde belevingswaarde. En dat de omgeving daar ook van gaat profiteren.

De heer Safranti: Voorzitter.

De heer Burggraaf: En dan voor wat betreft de investering... Maar daar kom ik dan zo op.

De voorzitter: Een vraag van de heer Kleinpaste? Heb ik dat goed gezien?

De heer Safranti: Nee, dat was ik.

De voorzitter: De heer Safranti van DENK.

De heer Safranti: Hoe kijkt de wethouder naar een levendige binnenstad met straatmuzikanten?

De voorzitter: De heer Wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, de beleving is iets voor het oog, maar ook iets voor het oor. Als je er wat gezellige geluiden bij hebt, is dat absoluut een toevoeging voor de levendigheid van de stad. En dat zal zeker ook onderdeel zijn van die programmatische invulling waar ik het net over had.

De heer Safranti: Voorzitter, nog een vraagje.

De voorzitter: Een vervolgvraag.

De heer Safranti: Waarom vraag ik dit? Ooit natuurlijk vanuit Oost-Europese landen zijn er straatmuzikanten gekomen met één deuntje. Daar heb ik het dan in dit geval niet over natuurlijk. En dat is dan toentertijd in de APV, uit mijn hoofd, verboden of geregeld dat dat niet meer kon. Staat de wethouder daar nu wel open voor dat we dat goed kunnen regelen? Dan nogmaals niet over een deuntje, maar een straatmuzikant die gewoon een straatmuzikant is.

De voorzitter: De wethouder heeft een kort antwoord. En dan gaan we weer terug naar het onderwerp wat op de agenda staat, namelijk de markt.

De heer Burggraaf: Nogmaals, de stad, maar dat in de hele samenhang van de stukken die we hebben besproken, is de binnenstad van de toekomst is toekomstvast en zorgt dat er veel mensen naartoe komen als je de belevingswaarde echt goed op orde hebt. En dat betekent gewoon dat je een hoge kwaliteit eraan stelt. Dat je ook goed kijkt wat voor type programmering je doet. Daar willen we graag op kunnen sturen. En ik heb ook weleens muzikanten gehoord die zeiden, zouden we niet eens een vergunning kunnen aanvragen, lokale muzikanten die zeiden, dan willen we elke week op zaterdag is wat straatmuziek gaan verzorgen. Daar staan we zeker voor open, als die wens er is of die behoefte ingevuld wordt. Ik moet wel stellen dat dat echt een beetje rond coronatijd ook is geweest. Ik kan me ook voorstellen dat dat gewoon... Uiteindelijk moet je het ook kunnen verdienen. En dat kan ik gewoon niet goed inschatten of dat in deze tijd ook echt veel muzikanten zullen zijn die dan zeggen, daar hebben we interesse in. Of dat je het veel meer moet zoeken in die programmering van een klein podium, bijvoorbeeld op het Statenplein met evenementjes. Maar dat is eentje die we zeker meenemen in de verdere uitwerking. Als laatste voor die verplaatsing is door een aan partijen gezegd, hoe zit het dan met de investering? Ik wilde u erop wijzen dat we de impulsaanpak van het Rijk al vorig jaar hebben weten te verleiden om ook deze opgave mee te financieren vanuit het Rijk. Daar zit ook echt een forse bijdrage van bijna 1,5 miljoen vanuit het Rijk bij voor deze investering in het Statenplein en de cofinanciering eigenlijk van deze verplaatsingsvisie. Even denken, voorzitter. Tot slot misschien de vraag nog over bereikbaarheid. Dat hebben we volgens mij ook in het stuk staan, dat we bij het mobiliteitsplan in de binnenstad daarover voor zullen hebben dat ook de bereikbaarheid in de nieuwe situatie voor belanghebbenden goed geregeld is.

De voorzitter: Akkoord.

De heer Safranti: Voorzitter.

De voorzitter: Ik zag eerst de heer Katif, excuus. De heer Katif.

De heer Safranti: Maar het echt hierover. Vandaar. Over de bereikbaarheid.

De voorzitter: De heer Katif vindt het goed. De heer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, mijnheer Katif. Die vraag had ik natuurlijk ook gesteld. En fijn dat de wethouder daarop ingaat. Alleen hoe is dat dan geregeld straks, ook met die parkeergarage.

De voorzitter: Op een politieke manier.

De heer Burggraaf: Voorzitter, dat komt in het mobiliteitsplan nader in detail terug. U heeft in het toekomstbeeld binnenstad al het principebesluit genomen dat het kernwinkelgebied loopt tot met zo'n beetje het stukje van de Mediamarkt. En dat u de autoluwe binnenstad, die nu begint bij voorheen Poller, zo'n beetje op de hoogte van McDonalds. Dat die dan ook wordt verplaatst richting Mediamarkt. Qua parkeerbereikbaarheid wordt het gewoon een gebied wat vooral voor bewoners bereikbaar is en niet meer voor bezoekers gedurende de winkeltijden. En dat maakt dat je moet zorgen dat je de capaciteit wel in de ring eromheen hebt, bij de Achterom garage, doordat er een Dordthuis garage bijkomt, waarbij je nog even moet gaan kijken hoe je de lange vergunningen... Waar je die dan plaatst, zodat je ook dicht bij die ring van je kernwinkelgebied wel nog een vergelijkbaar aantal parkeerplekken houdt om dicht bij de binnenstad en het kernwinkelgebied te kunnen parkeren.

De voorzitter: Weer even terug naar de markt, met de heer Katif.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. Er is een vraag die weliswaar in mijn verhaal ingebed was, maar waarschijnlijk heeft de wethouder dat niet helemaal meegekregen. Maar het ging namelijk over de marktondernemers. Om de overgang van de ene kant naar de ander soepel te laten verlopen en welke ondersteuning krijgen zij om hun bedrijfscontinuïteit te waarborgen?

De voorzitter: Dat is ook een technische vraag.

De heer Burggraaf: Ik kan er wel op ingaan, voorzitter, want dat is wel ook waar we in de Marktvisiecommissie altijd het gesprek over hebben. En de markt benadrukt van, voor ons is het zo belangrijk om een voorspelbare plek te hebben. Want mensen gaan de markt op en die komen dan op een vaste stek uit. Op het moment dat je een herinrichtingsplan maakt, ga je zorgen dat je hem zo maakt dat je hem zo weer maakt dat je weer diezelfde voorspelbaarheid kan gaan bieden. En in de overgangsfase is het natuurlijk zo dat mensen moeten gaan zoeken. En daarvoor, nogmaals, dat heb ik net toegelicht, doen we gewoon een goed participatietraject met alle belanghebbenden in het gebied. En stel ik me zo voor dat je gedurende zo'n overgangssituatie ook met elkaar kijkt, hoe kan je op een creatieve manier zorgen dat iedereen ook weer even weet, er is een nieuwe indeling en waar vind ik wie? En dan altijd in de eerste aanlooperperiode moet iedereen weer even zijn weg vinden.

Maar als je dat eenmalig doet, dan gaat vanzelf, hoe heet het, de gewoonte er weer in komen. En dan heb je eenzelfde herkenbaarheid als in de markt, zoals hij in de huidige vorm is.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis, SP.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. Ik had een vraag. Als we de grens gaan verleggen van de markt naar de Mediamarkt, dat je met de auto erop kan. Dan wilde ik vragen, vindt u ook niet dat u dan rekening moet houden met de mensen met een invalidenkaart die een vergunning hebben om naar de Wijnstraat te kunnen komen. Bijvoorbeeld om naar het Stadhuis te gaan. Dat ze dan via de Noordendijk erop kunnen of via de andere kant van de Pollen, want nu mag je alleen maar via de Visstraat erin. En dat kan dan niet meer, als de markt daar staat.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, een heel belangrijk punt wat mevrouw Kamphuis aandraagt. En over die bereikbaarheid, nogmaals, verwijs ik gewoon even naar het mobiliteitsplan wat er aankomt, want dan zullen dat soort overwegingen en zorgen dat de bereikbaarheid voor verschillende doelgroepen goed is er vanzelf in betrokken worden. En als u dan het stuk leest en denkt, ik mis het nog, ga dan vooral de discussie op dat moment met ons aan. Want het mobiliteitsplan is erop gericht zo meteen om daar de goede balans in te vinden.

De voorzitter: Dank. Nog een vraag van mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. De laatste vraag die ik had gesteld, de wethouder had er wel antwoord op gegeven hoor. Want mijn vraag over, stel je voor dat je wel een vergunning mag gaan intrekken, worden dan de voorwaarden nageleefd? En volgens mij gaf de wethouder ook aan, dat zit een stukje in die overgangsregeling en mogelijk een schadevergoeding, toch? Dat was het antwoord wat was gegeven op die vraag.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Dat is dat we een redelijke overgangstermijn aanbieden, die gebaseerd is op een economische analyse die zegt, dat is een redelijke terugverdientermijn. Waarbij het zo kan zijn dat sommige ondernemers niet binnen die vijftien jaar hun volledige investering hebben terugverdiend. Maar daarvan wordt gezegd, hier wordt gesproken over bijvoorbeeld een bezettingsverlies van één dag per week dat dat een redelijk ondernemingsrisico is wat je dan aan verlies kan oplopen. En op het moment dat dat in een individueel geval vele malen meer zou zijn, waardoor er niet meer sprake is van een redelijk ondernemingsrisico, dat voor die gevallen er een hardheidsclausule is. En dat individuele gevallen zich dan kunnen melden bij de gemeente, bij het college, om dan te onderbouwen waarom zij vinden dat die overgangsbepaling voor hen tot onredelijk ondernemersverlies leidt. En dan zullen die op maatwerkbasis worden beoordeeld.

En als dan een ondernemer het daar niet mee eens is, kan hij altijd naar de rechter toe. En dan zal die dat ook toetsen of de gemeente daar een goede afweging heeft gemaakt.

De voorzitter: Een vervolgvraag, mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Is maatwerk leveren een toezegging van de wethouder? Want dat staat natuurlijk niet helemaal in het stuk, maar hij noemt het wel.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Zeker, voorzitter. Dat is een toezegging. Nogmaals, we passen een generieke termijn toe voor de vergunning waarin we zeggen, dat is een redelijke overgangstermijn. En als partijen zich melden die zeggen, wij worden onredelijk getroffen daardoor, dan zal dat op maatwerk worden beoordeeld. Of dat behoort tot een normaal ondernemingsrisico of dat het een normaal ondernemingsrisico te boven gaat. En in dat geval, als dat de conclusie is, zal er een individuele schadeloosstelling ter sprake komen.

De voorzitter: Nog een vraag van de heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Het is een beetje een technische vraag. Voor mijn beeld, over hoeveel ondernemers hebben we dan die dit risico lopen? Als ik op de markt kijk, dan zie ik ongeveer 50, 55 ondernemers uit mijn hoofd. En hoeveel lopen er dan een risico?

De voorzitter: Dat is een getal. Dat kan heel kort.

De heer Burggraaf: De analyse dat dat er niet veel zullen zijn of misschien zelfs niemand, want dat is even uitgaande van het CVAH-rapport die eigenlijk zegt, de ene branche heeft het in zes jaar terugverdiend, de andere branche in negen. De meesten hebben binnen vijftien jaar hun vervangingsinvestering terugverdiend, of net niet. Maar dat valt onder een normaal ondernemingsrisico dat erbij hoort.

De heer Van den Berg: Voorzitter.

De heer Burggraaf: Hier staat twee dagen op een Dordtse markt. Maar je moet bijvoorbeeld voor vijf marktdagen staan om het terug te verdienen. En dan kan het af en toe zijn dat er een keer een markt uitvalt. En dan staat er, dan sluiten ze niet uit dat het in individuele gevallen toch nog zo kan zijn dat er dusdanige investeringen zijn dat het niet binnen die vijftien jaar terugverdiend kan worden.

De voorzitter: De heer Van den Berg, CDA.

De heer Burggraaf: Een redelijk ondernemingsrisico. En in dat geval, nogmaals, zullen we dat op een individueel geval toetsen.

De voorzitter: De heer Van den Berg, CDA. Het is echt heel veel herhaling nu.

De heer Van den Berg: Dank u wel, voorzitter. We wethouder refereert aan dat CVAH-rapport over de terugverdientijd. Is de wethouder op de hoogte dat de CVAH zelfs over dit rapport zegt dat dit achterhaald is en dat eigenlijk de termijnen vaak te kort beschreven zijn.

De voorzitter: We gaan nu echt de discussie over de overgangstermijn, die we vorige week hebben gehad, die best lang duurde, precies overnieuw doen. U weet de afwegingen van het college al. U weet ook uw eigen afwegingen al. Nu ligt de weging bij u als raad. U hoeft de wethouder nergens van te overtuigen. Dat heb ik de vorige keer

ook al gezegd. De weging ligt bij u als raad. De wethouder heeft een advies gegeven. Alle feiten zijn al heen en weer over tafel gegaan. En misschien wel zes keer. Ik stel voor dat we verder gaan naar de tweede termijn van de commissie. Nee? Mevrouw Pichel, maar dan echt wel een nieuw punt.

Mevrouw Pichel: Bijna. Nog even voor de helderheid van de wethouder, omdat ik daarnet ook nog een duidelijke vraag had over grondslag voor het intrekken van die vergunningen. Kan de wethouder bevestigen dat als we deze vergunningen gaan intrekken op basis van wat wordt aangegeven dat de juristen ook zeggen, de huidige Marktverordening biedt geen grondslag. Er is wel jurisprudentie, maar we weten ook allemaal dat jurisprudentie geen wet is. En dat men zich beroept op de internationale regeling, terwijl we ook weten dat de Europese Dienstenrichtlijn juist zegt niet te beperken. Kan de wethouder hier zeker van zijn dat niet achteraf, als wij als raad een klap op geven en vergunningen gaan intrekken, dat we daar straks voor allerlei rechtszaken komen te staan?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, nogmaals, gebaseerd op het juridisch advies van onze eigen juristen en wat ik heb gehoord in de commissie ook onze externe juridisch adviseur heeft uitgesproken dat die grondslag er is, stel ik vast dat daarmee die grondslag er ligt om die vergunningen in te trekken. Omdat de Dienstenrichtlijn stelt dat schaarse vergunningen niet voor onbepaalde tijd verstrekt kunnen worden.

De voorzitter: Dank. Dan zijn we denk ik aanbeland bij de tweede termijn van de commissie, als daar behoefte aan is Ik kijk even rond. Is er behoefte aan een tweede termijn vanuit de commissie? Ik zie veel nee-geknik. Mevrouw Pichel heeft wel behoefte aan een tweede termijn. Heeft ze volledig recht op. Maar dan gaan we gewoon naar mevrouw Pichel voor uw tweede termijn.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Mijn tweede termijn is natuurlijk nu aan mijn mede-commissieleden en bijna eigenlijk aan iedereen wel de vraag, maar ik kan hem ook wel richten op wie daar ook maar op wil antwoorden. En dat is, zijn we van mening of zijn de partijen van mening dat wij als raad zomaar de vergunningen kunnen gaan intrekken, waarbij de juridische grond nogal discutabel is? Hoe staan de commissieleden daarin?

De voorzitter: Is dat een vraag die u nu aan de andere commissieleden stelt? Oké. Dan gaan we kijken wie daarop wil antwoorden. De heer Kleinpaste, Gewoon Dordt.

De heer Kleinpaste: Voorzitter, er wordt een stelling geponeerd alsof het discutabel is. Mevrouw Pichel vindt het discutabel. Daar kunnen andere fracties anders over denken. Ik neem het in ieder geval even mee terug naar mijn fractie. Maar ik ga niet uit van de stelling dat het discutabel is. En dat er risico's in kunnen zitten, dat heb ik in de eerste termijn al laten weten.

De voorzitter: Dank. Anderen? De heer Den Heijer, Dordtse VVD.

De heer Den Heijer: We hebben inderdaad een uitvoerige discussie achter de rug. En ik hoor de wethouder zeggen dat hij nog met aanvullende informatie komt waar het gaat om de juridische aspecten rondom branchering, maar ook de handhaafbaarheid vanuit onze gemeente. Dat zijn wel aspecten die onze fractie meeweegt in haar overwegingen. Ik zal dat ook mee terugnemen richting mijn fractie, indien die informatie voor de raad bekend is, omdat ik het ook met mevrouw Pichel, daar ben ik het dan hartstikke mee eens, natuurlijk niet goed zou zijn als we juridische risico's lopen en daarmee ook juist het grootste goed, namelijk die brancheringen, op een hellend vlak kunnen zetten. Maar daar moeten we die informatie eerst van afwachten. En dan kunnen we daar ons op bezinnen. Dat maakt ook richting de raad nog wel... Ik denk dat ook andere partijen dat zullen doen. En misschien moeten we dan onderling even afstemming over hebben hoe we dat het beste kunnen doen. En dan het tweede punt is dat ik een motie aangekondigd had om afspraken te maken om meer beleving te creëren op onze weekmarkt. En die motie is in productie. En die zal ik zo snel mogelijk naar uw doen toekomen.

De voorzitter: Dank. Dan mevrouw Kamphuis, SP.

Mevrouw Kamphuis: Antwoord op de vraag. Ik vind het een zeer terechte vraag. Als het dubieus is dan vraag ik, moet je inhalen. Maar ik ga deze vraag inderdaad meenemen naar de fractie. En we gaan kijken of we een motie indienen. Maar zeker met mevrouw in gesprek gaan.

De voorzitter: Dank. Dan de heer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ook ik heb tijdens mijn speech of mijn woordvoering zojuist aangegeven dat wij het amendement van mevrouw Pichel mee zullen nemen, inhoudelijk, richting onze fractie. Dat wilde ik ook hier even nog een keer benoemen.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen? Mevrouw Van Engelen, GroenLinks.

Mevrouw Pichel: Even een opheldering misschien.

De voorzitter: Dat mag. Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Sowieso dank hoor van de heer Safranti. Het amendement, mijn vraag ging nu natuurlijk over inderdaad het wel of niet intrekken van de huidige vergunningen. En het amendement gaat eigenlijk ook vooral over dat als er grondslag is voor het intrekken van vergunningen, dat het onder de juiste voorwaarden geschiedt. En dat daar inderdaad maatwerk in wordt geleverd. Maar daar heeft de wethouder natuurlijk ook net een bepaalde toezegging in gedaan met betrekking tot schadeloosstelling en het leveren van maatwerk. Daar moeten we dan misschien nog even naar kijken. Maar even een kleine opheldering dat dat natuurlijk wel twee verschillende zaken zijn.

De heer Safranti: Maar daarom benoemde ik ook inhoudelijk.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen, GroenLinks.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij het eerste deel van de tweede termijn van de VVD. En ik kijk uit naar de motie van de VVD over de beleving op de markt.

De voorzitter: De heer Van den Berg, CDA.

De heer Van den Berg: Idem. En ik ben blij met de toezegging van de wethouder.

De voorzitter: De heer Stam, Fractie van Waardhuizen.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Wij sluiten ook aan bij de woordvoering van de VVD. De motie gaan we nog even bekijken. Alleen de juridische grondslag vinden we best wel bijzonder, want ik kan me niet voorstellen dat het college een stuk op ons loslaat wat juridisch niet echt houdbaar is. Daar zit wel onze twijfel.

De voorzitter: De heer Van den Berg wilt u uw microfoon uitzetten?

De heer Van den Berg: Excuseer.

De voorzitter: Dan denk ik dat we aan het einde van de tweede termijn zijn. Dan kunnen we een conclusie trekken over hoe we verder gaan met dit stuk. Er is eigenlijk maar één optie, volgens mij, als bespreekstuk naar de raad. Want er zijn allerlei amendementen en moties aangekondigd. Nou zijn er twee amendementen al vrij uitgebreid in de commissie besproken. Ik weet niet of u het nog nodig vindt om daar heel uitgebreid het debat wederom over aan te gaan in de raad. We kunnen dat natuurlijk niet uitsluiten, maar we kunnen misschien wel met elkaar afspreken dat we daarover de woordvoering kort houden. De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dat punt ben ik helemaal met u eens. Maar wij hebben ook net te horen gekregen dat we nieuwe informatie krijgen. En dat zou ertoe kunnen leiden, zij het in misschien wat overzichtelijke proporties, dat dat tot enige discussie misschien nog kan leiden in de raad. Ik zou het niet helemaal op nul zetten, maar ik ben het wel helemaal met u eens om het in beperkte mate te doen.

De voorzitter: De heer Safranti.

De heer Safranti: Ik weet niet of het aanvullend is, maar gezien het aantal raadsleden die of de stemming... We zitten dan sowieso met die amendementen al boven de twintig, had ik gezien. Je kan daar weinig over spreken. Maar ik sluit me wel aan bij de woordvoering van mijnheer Den Heijer, als er nieuwe informatie komt dat we het dan daarover kunnen hebben.

De voorzitter: Laten we dan de ambitie uitspreken om het er kort over te hebben. En van die ambitie kan ieder natuurlijk afwijken naar eigen behoefte. Er is ook een motie aangekondigd door de VVD en een amendement van Forum voor Democratie, wat hier nog niet behandeld is kunnen worden. Dat moet dan wel in de raad. We moeten nog bepalen hoeveel spreektijd we hiervoor uittrekken, twee of vijf minuten? Ik zou voorstellen twee. Ik zie veel vingertjes een vredessymbool maken. Dat is heel fijn. Dan doen het op die manier. Gaat hij als bespreekstuk naar de raad, met de afspraken die we

net hebben gemaakt. Twee minuten spreektijd. Ik wil u vragen om uw... Eén moment. We kunnen ook nog een politieke vraag aandragen ter discussie in de raad. Ook geen behoefte aan? Dan houden we het hierbij. Dan wil ik u vragen om uw kopjes en mokjes en zo netjes op te ruimen. En dank voor uw aanwezigheid. Fijne avond.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van ..... 2024.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff